

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Incipit sextus liber decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

Uenecis, 6.XI.1484

Incipit [liber] secundus. De iudicijs. Rubrica

[urn:nbn:de:bsz:31-321570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321570)

protestatio impossibilis videatur et videatur sibi contrarius. de costi. c. ad. **Q**uestionibus. Si ex tribus arbitris vnus nolit examinatio uel diffiniendo negocio interesse duo procedere poterunt. ac si ille presens esset circa iudices autem antiqua iura seruentur.

Maliciosam. ut seruirent. s. parti que eos elegerat quam videbant succubere. io. an.

Imponatur. ad quod pro uideri debet iudex. s. de do. et contu. finem. ff. si cer. peta. l. quidam. Et nota qd hic de sideratur acceleratio. qd dicitur ut dixi. s. de elec. c. vlti.

Electis. simpliciter. quia si esset ibi clausula vos uel alter vestrum. uel qd si non omnes non procederet decreta. dubitatio. sicut nec in iudiciis sicut dicam in fi.

Legitime. per litteras suas uel nuntius litterarorie destinationum. uel per iuratum nuntium. quod dicitur ut. s. de offic. deleg. presentiam.

Diffiniendum. cum. s. conclusus est qd non restat nisi ferre sententiam. s. de fid. instru. cum dilectus.

Impedimento. ergo tunc stabimus legi: cum habet impedimentum legitimum quod rescribere debet collegis. ut in predicta decre. prudentiaz de delegato dicimur: uel pars id coram eis probare debet.

Quos. decernimus totalem potestatem etc. quod sequitur.

Cuilibet. ff. eo. ti. l. si in tres. alias est. s. sub. l. item si vnus. et bona etiam sunt legis consideratio que uoluit qd presentia et contradictio non noceret. sed sic absentia. quia forsitan ille si presens fuisset. traxisset alios in partes suam. et est si. cum dicimus qd aliquis tenetur consilium requirere et non sequi. ut no. s. e. ti. cum olim. sic dicitur de elec. qd in electionibus plus nocet contemptus qd contradictio. s. de elec. venerabilem. et. c. bone. Sed decre. ista uoluit illum fingere presentem et contradicentem ut. j. sequitur. ex consideratione equitatis que ponitur in principio. et sic diuerso respectu vtriusque bona fuit consideratio. etc. et est simile quod not. s. de iur. iur. cum contingat. s. de rescrip. c. vlti. Sed quid dices: nunquid seruabitur hec decre. in foro seculari? Dic qd non in locis que non sunt in temporalis iurisdictione ecclesie. qd dicitur ut dixi. j. de regu. iu. c. ij.

Potestatem. Si compromittentes dixissent: qd si non omnes etc. hoc possent duo. et hec decre. supplet ac si ipsi dixissent. et est simile. L. de rei. vxo. acti. l. vna. circa principium.

Libere. unde si nolit interesse examinationi: non tenentur ipsum in sententia vocare per hanc litteram. arg. ad hoc. j. de dol. et contu. euz. qui. sed dicitur ad omnia citandum. arg. eius quod ibi dicam.

Diuina. ad hoc. L. de iudi. propterandum. s. cum autem heremodictum. s. de do. et contu. veritatis. cum si. j. de eo qui mit. in pos. c. vno.

Presente. per hoc dico qd non est idem in duobus arbitris: quod hic dicitur in tribus. quia ex duobus vnus se absentat maliciose alter non potest procedere. quia in tribus duo sunt maior pars. s. c. proci. Preterea ille absens habetur pro presente et contradicente ut hic vides. ergo neutrius valet sententia. s. de re iudi. c. vlti. Nam tunc valet sententia presentium in hoc casu: quando valeret eo contradicente alias non. et per hoc dico etiam qd si in compromisso hoc actum est qd non valeat ipsorum trium arbitrorum sententia nisi omnes concorderent qd non habebit locum decre. ista eadem ratione. unde tunc locum habet decre. cum simpliciter sunt assumpti ut. s. dixi. in glo. sup. verbo eligendi.

Circa iudices. protestatio quedam uel tacite questionis responsio. Circa eos ergo dicitur qd aut sunt ordinarij: aut delegati. Si ordinarij: aut quilibet per se et insolidum iurisdictionem habet. et tunc potest alter alterum preuenire. s. de fo. cope. c. penul. et not. s. de appel. ut debitas. aut non insolidum et per se sicut in capitulo uel syndico: uel hi qui audiunt causas presbyteri: diaconi: et subdiaconi: in his casibus omnes citare debent. et si due partes sunt presentes sufficient. ff. quod cuiusque vniuer. plane. de decr. ab ord. faci. l. ij. nisi in predictis casibus ubi certus requiritur numerus. xv. q. vij. si autem. c. c. felix. de re iudi. non potest. aut sunt delegati et tunc subdistingue. aut sunt dati simpliciter: et tunc vnus sine alio non procedit. s. de offi. dele. causaz matrimonij. aut cum clausula: et tunc iterum subdistingue: quia aut cum clausula ista: vos uel alter vestrum. aut cum illa: qd si non omnes. In primo casu tene quod habes. s. eo. li. de offi. deleg. cum plures. In secundo qd habes. s. de offi. deleg. prudentia. Sed queres: quare ius diuersum inter arbitros simpliciter: datos et delegatos simpliciter datos ut per superiora patuit? Dic qd ius quod minus dicitur est a partibus suppletur. sic alias. ff. eo. ti. itez si vnus. s. principaliter. Iudices autem maiori maturitate creantur. ut. s. de rescript. statutuz. et ideo ius in eis supplere non vult. Item in iudiciis rigor attenditur. quia clementiores lege esse non debent. in aut. de iudi. s. oportet. colla. vi. arbitri autem prout visum eis est pronunciant. et plerumque eliguntur amici: et possunt viles esse. et ideo ius magis

sententia efficaciter censeatur. **I**dem.

Questionibus que plerumque propter arbitrorum uoluntaria seu maliciosam absentiam remanent in decise: finis celerius imponatur: ita tuimus ut si ex tribus arbitris a partibus electis eorum aliquis ab alijs legitime requisitus ad examinandum uel diffiniendum vna cum eis negotium: super quo in ipsos extitit compromissus non curauerit cessante impedimento legitimo conuenire: duo presentes penes quos lex civilis aliud inuenire uideatur: toto talis eo casu remanere decernimus potestatem: possint maliciose seu uoluntaria illius absentia non obstante dictus examinare negotium: et liberere diffinire sicut possent illo presente: nec uolente cum eis in vnaz sententiam concordare: ut sic ipsius absentia presentia repleta diuina cum

circa illos prouidere et considerare uoluit ut. s. in prin. decre.

Aris esse ambiguum. Iudex delegatus non habens ad hoc speciale mandatum a papa. non potest compellere partes ut personaliter coram eo compareat nisi ex rationabili causa.

Ambiguum. Ambiguum est ubi opiniones sunt et iura varia uidentur. s. de sen. excō. inter alia.

Non videtur. nec est. ff. de ar. questu.

Delegatus. a contrario sensu: videtur secus de ordinario xxv. dist. qualis. de bis que si. a prelat. cum apostolica. s. idem in ordinario: fm ber. non enim potest compellere partes coram se venire personaliter: nisi in sequentibus casibus

Ano. iij. in gene. cōci. lugd.

Aris esse ambiguum non videtur: iudicem delegatum qui a sede apostolica mandatum ad hoc non receperit speciale iubere non posse alterutram partium coram se personaliter in iudicio comparere: nisi causa fuerit criminalis. uel nisi pro veritate dicenda uel pro iuramento calumnie faciendo: uel alias iuris necessitas partes coram eo exegerit personaliter presentari.

Mulieres octauus.

Mulieres quas uagari non con

ad eccle. cōsu. l. presenti. s. cum autem. ff. de procu. l. i. j. de iura. calum. c. vlti. de procu. querelam. beneficii autem iuris nemini aufertur. ut. xxvij. di. de bis. j. de reg. iur. indulgum. cum suis cor. Ar. contra qd personaliter citatus personaliter venire teneatur. s. de dolo et cotu. cum dilecti. Dic qd illud obtinet in papa ut ibi not. et sic etiam. s. de maio. et obe. humilis. de dila. c. vlt. et habent hec locum in causis priuatorum. In causis uero ecclesie collegij uel vniuersitatis de necessitate interuenit syndicus. de iura. calum. in pertractandis. et. c. seq. fm ber.

Speciale. quia tunc sicut papa id potest et ipse similiter. s. de p. c. u. c. penul. cum suis corcor.

Iudicio. de extra iudicium non dubitatur. et est simile. s. eo. li. de resti. in integ. c. ij.

Criminalis. intelligas criminaliter intentata. Si enim de crimine agitur civiliter bene interuenit procurator. s. de procura. tue. de accu. super bis. unde tunc personaliter venire compelli non poterit. Si autem criminaliter intentatur procurator non interuenit. nisi in casibus nota. ij. q. vi. siquado. et. s. de accu. veniens. Sed querebat hic Ber. si admittatur procurator in causa criminali: an valeant que facta sunt euz eo. Et videtur qd sic: si non opponitur exceptio. L. de procu. ita demum. ff. de procu. filiustamil. s. veterant. et ea que sunt cum falso procuratore valent per consensum. ff. de iudi. licet. ff. rem. ra. hab. l. ij. s. falsus. Sed contra videtur. quia contra legem actum est ff. de publi. iudi. l. penul. s. ad crimen. et. v. q. iii. s. in criminalibus. dicebat Ber. qd valet quod cum eo actum est per prima iura: ex quo non fuit obiectum. Iudex tamen talem procuratorem ex officio suo potest et debet repellere. s. de except. exceptionem. cum suis corcor. et. j. de accu. cum. p. nec ob. si iudex debet repellere. ergo non valet iudicium: vide instantiam in excomunicato per predicta decreta. exceptionem. j. de excep. pia. et cum ber. corcor. Huil. in spe. de. p. c. s. i. v. sed pone qd in causa tali.

Dicenda. puta prestando iuramentum de veritate: quod solum olim prestabatur in spiritualibus. hodie secus. j. de iura. calu. c. i. in fi. et differt in eo a iuramento calumnie. quia per illud respondetur de eo quod credit et estimat. L. de iura. calu. l. ij. s. fin. autem. per istud iuramentum de veritate responderet ut sra sonat. s. de elec. dudum. ij.

Calunie. quod principales persone prestare debent. L. de iura. calu. au. c. principales. et. j. de iura. calu. in pertractandis. quod vix est: nisi procurator habeat ad id speciale mandatum. j. de iur. calu. c. vlti. in quo casu dicam qd delegatus principalis ad iurandum compellere non poterit: cum ibi tunc non sit iuris necessitas de qua sequitur nisi forte principalis iustor sit qd procurator: et natura cause hoc requirat. uel scit melius veritatem. ut. L. de p. c. l. vlti. et facit ad hoc s. de procu. siquem. in fi. eo. li.

Mulieres quas personaliter ad iudicium quacumque causa in iure testimonium in causa: iudex expensis producentis interdum ibi: interdum mittit: et iudex fraudulenter vadens excomunicatus est. Mulieres religiose etiam volentes extra monasterium suum ex aliqua causa perso-

naliter ad iudicium trahi non possunt: quod contra predicta fit est irritum. Ista decre. Bonifa. extrauagans erat. quia edita ante compilationem huius sexti libri.

Criminiferi. piculosa est enim sexum committio. xvij. q. ij. diffinim⁹.
Litterarij. generalium intelligas: puta quibus causa committitur si enim specialiter expressum esset in litteris quod mulier trahi possit. sec⁹ ad h⁹ s. c. xxi.

Legatorum. uel delegatorum multo magis ad hoc. s. de rescrip. statutum.

Alia. puta ordinaria: uel delegata ab eo.

Inuitas. uolentes ergo possunt. et in hoc differunt religiose ut. j. sequitur.

Exprimitur. s. c. proximo.

Prohibem⁹. no. meliore conditione mulierum quam mariorum: ad idem. s. de sent. excō. mulieres. z. c. ea noscitur. s. de pig. ex lris. Interdum est deterior. quod dicitur ut not. s. de peni. et re. noua quedā. ad hoc. ff. de regu. iur. l. ij. Interdum par uirtusque eā. z. de his no. in spe. de pcur. s. i.

Necessarius. quod non sunt alij qui ueritate sciāt. uel non ita bene sciūt. xiiij. q. ii. q. q.

Producētis. iij. q. iij. uenturis. s. e. li. de rescrip. statutum

L. de testi. quoniam. sicut ergo pducēs tenent expēsas ministrare testi pducto. ita z tabellio uel iudici qui ad eas vadit ut hic uides.

Idoneam. presbyterum uel alium uirum honestū coram quo iurent. z ibi etiam erit tabellio: z citabitur pars aduersa ut vadat uisura eas iurare. ut. s. de testi. c. ij.

Iure. prohibete. ut in criminali z erialiter interata. ut in auē. de testi. s. z quoniam. s. bec oia. z. l. de si. istru. auē. apud eloquentissimū.

Accedat. expensis producentis. ut. s. no. eni in hoc casu credo locum habere decre. s. eo. li. de rescrip. statutū. s. in super.

Persona. puta episcopus uel superior propter reuerentiam ipsius pontificalis officij ad mulierculā eos ire non decet. ad hoc. s. de offi. ordi. c. i. eo. libro.

Possit. puta ratione infirmitatis. uel forte loci in quo moratur mulier. uel alia similia.

Abitat. tabellione uel personā idoneā ut dictū est. s. io. an.

Singatur. ut iudex possit dominas uisitare: faciebat eam nominari in testem.

Incurrat. Non reseruat absolutōnez: ergo alijs cōcedit. de sen. excom. nuper.

Ahorari. ut. j. de sta. regu. c. vno.

Causa. unde nec seruare tenent decre. nicolai quo ad personale cōparitōne. ut. s. eo. li. de elec. indēntatibus. s. s. cum eas.

Earundem. not. quod non potest quis renūciare iuri suo. ad idem s. de for. cōpe. si diligenti. z quod ibi no. z de sentē. excō. contingit. Multos tales casus quere per Accur. l. de pact. si quis in cōscribendo. z. ff. de pac. z. l. pactum inter heredes. z per Hoff. de regu. ad apostolicā. Sepe etiā procurarent moniales se ad iudiciū euocari ut claustrum exirent. ad idem. s. de sen. ex. relatum.

Annum. maior. xiiij. ann. per se z procuratorem potest agere z defendere causam spiritualem minor. xiiij. per se no. agit sed per procuratorem uel per curatorem datum auctoritate ordinarij ecclesiastici iudicis z etiā delegati dati ad causas illas filiusfamilias sine patris assensu agit causam spirituale hoc dicit. Emanauit bec decre. ad declarationē eorum que not. Ber. s. de resti. spol. ex parte. z de eta. z quali. ex ratione. Hoff. Inno. z Hoff. e. ti. c. indecorum z. s. de procu. accedens.

Quartūdecimū. in mare hoc intellige: in muliere. xii. z sic intel-

lige predictam decre. de resti. spol. ex parte. z probatur. s. eo. li. de elec. indēntatibus. i. resposio. s. de despon. impu. cōtinebatur. io. an.

Spiritualibus. puta matrimonio z similibus.

Dependentibus. ut dotē que dependet a matrimonio. de dot. post diuor. resti. c. iij.

nimus quoque ut ipso iure sit irritū z inane siquid cōtra premissa contigerit attentari.

Annum quartūdecimū tue peregristi etatis in bñficialib⁹ z alijs causis spiritualibus necnō z dependentibus ab eisdem ac si maior. xxv. annis existeres ad agendum z defendendum per te uel procuratorem quez ad hoc cōstitutum decreueris admitti debebis.

Si uero infra quartūdecimū annum exstas per te agere: aut defendere non poteris super ipsis: s. uel per tuū episcopū uel per officialem eiusdem tibi curatorem dabitur ad lites huiusmodi exercendas: aut tuipse si maior infante fueris cū auctoritate alteri eorundē procuratōre ad eas poteris deputare.

Delegatus etiā apote. z subdelegatus ab eo tibi si non habeas curatorem dare ualeant: uel auctoritate cōstituendi procuratorem prestare ad illas causas uel lites dūtaxat que corā ipsis fuerint ventilande.

In huiusmodi quoque litibus siue causis quāquā in pte patris exstas: nec alias absqz ipsius assensu in iudicio regulariter esse possis: eiusque de his se intromittere non debeas: nequaquā re-

Eiudem. no. enim sufficit: immo nec requiritur patris auctoritas. no. eniz de patrimonialibus tractamus in quibus id locū habet. l. de bo. que lib. no oportet. z. l. cum no. solū. z. j. in si. c. nec imperatoris uel alterius iudicis secularis: cum spiritualis z ecclesiastica sit causa. xvi. di. bene quidez. s. de iudi. at si. z de arbi. contingit. ar. ff. ad trebel. ille a quo. s. fi. z. l. seq.

Ad lites. ad hoc. l. de cura. in li. dan. per totū. l. de cura. fu. l. fi. in pñ.

Huiusmodi. s. spūales quasi de spūalibus no. dependentibus se intromittere no. debeat. ar. j. pxi. rīso. nisi forte rōne persone: puta si clericus esset.

Infante. i. in septennio. s. de despon. impu. litteras. z. c. accessit. minor: eni etas ignorat quid uideat. l. de fal. mo. l. i. in fi. Sed dices: quam causam spiritualem potest tractare minor infante. matrimonij enim uel sponsalia contrahere no. potest ut in predictis iuribus: beneficiū ecclesiasticū habere no. potest. ut not. s. de preben. super inordinata. Qualis ergo erit bec causa: forte dispensatione pape adeptus est beneficiū de quo agit uel defendit: uel forte repetit. uel ab eo repetuntur usure. uel dicitur natus de illegitimo matrimonio. de or. cog. tuam. uel his similia.

Alterius. episcopi. s. uel officialis.

Ab eo. delegato ordinarij no. dicit quasi ordinarius hoc delegare no. possit. ad hoc. ff. de offi. pēd. l. nec quicqz. s. ubi decreto. z super hoc uide quod no. s. de resti. in integ. c. pe. z quod dixi. s. de offi. vi. licet.

Curatōre. forte generaliter uel specialiter ab ordinario datum.

Procuratorem. cum est maior septēnio. ut. s. v. pxi.

Ventilande. delegata eniz eis causa z omnia delegata uidentur sine quibus causa. z. c. de offi. dele. preterea.

Huiusmodi. s. spiritualibus z dependentibus.

Regulariter. z habet locū etiā in maiore. l. de bo. q. li. cū oportet. z. l. cū non solū. z est hoc uerū suo noie. secus si sit alterius pcurator. s. e. li. de p. cu. qui generaliter. ii. rīso. z. ff. de mino. cum mandato. Ideo autē dixit regulariter. quia casualiter contra: sicut in castrensi peculio: in quo etiam contra patrem agit. ff. de iudi. lis nulla. Itēz cū ipetrat ueniā etatis dūmodo sit maior. xx. l. de his qui ve. eta. ipe. l. ii. z in momentanea possessiōe. l. qui leg. perso. l. vlt. Itēz cū agit de toto uoluto. ff. de adul. si marit⁹. s. lex iulia. z in terdicto de libero hoie exhibēdo. ff. de li. bo. exbi. l. iij. s. si mulier. Itēz fm canones uide qz indistincte cōquerat filius de patre. s. de spō. no. est. ii. q. vii. querit. ubi de hoc. z. xiiij. q. iij. si ecclesie. Itēz in casu. ff. de iudi. si lōgius. In his z similibus minor: z in potestate constitutus agit.

Habeat. habet enim locū illa regula in patrimonialibus. ut. s. dixi.

Arv. an. sine curatore: sicut maior.

Debebis. in matrimonio hoc erat expressum in predicta decre. ex parte. S. qz qui dam dicebant id speciale in carnali matrimonio. io. emanauit bec lata cōstitutio. s. qz idem esset in spirituali probatur per decre. de elec. duduz i. z de regu. postulasti. z hoc facit. quia huius voluminis compilatores de tutelis z curis no. posuerunt tanquā de materia nobis non multum necessaria. z aduerte. qz qd hic dicitur quidam tenebant indistincte. Inno. dicebat qz debebat dari curator fm qd in v. seq. de minoz. xiiij. dicitur. Hoff. autem suo capite z quadam similitudine distinguebat inf. maiores. xvij. an. ut tunc haberet locum prima opinio. quia talis prodire potest i publicū. iij. q. vii. s. tria. ad hoc. s. eo. li. de procu. qui generaliter. in si. pel. xvij. s. ea que not. de offi. deleg. cūz uicesimū. z minores. xvij. ut tunc habeat locum opinio in no. z hanc uiam mediā dicebat tenendā. argu. de offi. de leg. querenti. bec no. de eta. z quali. indecorum. z in summa eiusdē ti. s. etas. s. reprobat⁹ bec opinio ut hic uides. io. an.

No poteris. s. tenet Ber. de eta. z qual. ex ratione. in glo. vlti.

Romana. pretermisso. l. per appellationē ad archiep̄m causa deuol
uatur & de ea cognoscere possit: tñ de principali questōe cognosce
re nō potest: nisi prius de appellatione cognoscat etiā partibus cō
sentientibus sine uolūate suffraganei. qz in hoc casu perinde esset:

ac si sine uolūate suffraganei per simplicē querelā cognosceret quod nō po
test facere. s. eo. li. de offi. oz.
c. i. & sic fraus fieret illi cōsti
tutioni. & hoc intellige cuz ap
pellatur ante sententiā. Itaqz
qñ appellatur a sententiā: iu
dex appellatōis statim de p̄n
cipali cognoscat. de hoc. s. d.
appell. ut debitus. in glo. pe.
& per hoc approbat: opinio
hosti. qui not. j. eo. li. de app.
eordi. qz illa decre. locum ha
bet specialiter in papa. in ar
chiep̄o enim locū non habet
ut hic uidet. sic etiā soluit
contrariū illius decre. ad istā.
satis tñ uidetur qz in quolibz
inferiori a papa locum etiam
habeat decre. illa qui per sim
plicem querelam possit adiri
& sic possit intelligi opinio in
nocē. ut ibi dicam.

b Extiterit. & sic aditur per
simplicem querelam.

c Remen. uel alius quilibz
de offi. ordi. c. i. s. eo. li.

d Clericorum. in laicis sec⁹
quia privatorum consensus.
z. c. de iurisd. om. iudi. pri
uatorum.

e Iudices. bene dicit. quia
tanqz arbitri hoc possent eti
am sine ep̄scopo: cōsensu si
ent quilibet alij cum hoc pro
hibitam nō sit. ad hoc de ar.
cum tempore. z. c. dilecti.

f De facto. quia de iure nō
possunt in iudicem nō suum
etiam ecclesiasticā personaz.
& si alias p̄stet iurisdictioni:
sine pp̄ij ep̄i cōsentire licen
tia. s. eo. significasti. vbi de h
io. and.

g Suscipe. bene pōt archi
ep̄us cām uel executionē sen
tētie delegare subditis suffraganeoz suoz. s. ad illa suscipiā illos inuitos
cōpellere nō potest. nec potest cōpellere illos ut ferant testimoniu: in causis
ad ipsum per appellationē deuolutis: nisi in his casibus aliud inducat cōsue
tudo: quid ergo fiet: mādabit suffraganeo ut subdituz compellat ad testimo
niū ferendū in cā illa sicut in alijs casibus. & de hoc. s. de offi. oz. pastoralis.
Idē est in quolibet iudice. ut si de alia ciuitate petant testes: iudex eā ad iu
dicē loci mittat ut testes recipiat & ad iudicē attestaciones remittat. c. de fi.
instru. l. iudices. Et nota qz nō eandē iurisdictionem habet iudex in accesso
rio quā in principali: s. illud quia in subditos suffraganeozum iurisdictiones
non habet ut in prin. de cr. pastoralis.

b Precepta. ut quia aliquem citari mandat uel his similia.

i Cōsuetudine. cōsuetudo ergo in his iurisdictionē tribuit. ad idē. s. e. li. de
offi. oz. c. i. de fo. cōpe. cū contingat. s. e. li. de cōsue. c. iij. cum si.

k Officiales. l. n. in ep̄m iurisdictionē hēat nō tñ in officialē. ut. j. in fi. c. d̄

l Salarijs. taxata erāt oliz ista salaria p̄ decre. de postulā. p̄perandū. quā ho
die nō habemus. & de istis salarijs habes. c. de suffra. l. vna. c. mādā. sala
riū. & qua actione petant. c. mādā. l. i. in vlti. glo. ff. eo. l. salariū. io. an.

m Procuratorū. p̄tra. p̄curatoris officiu debet esse gratuitū. & si aliquid re
cipiat cōtra bonos mores facit & redemptor litis esse censet. c. p̄cur. litem.
c. manda. si cōtra licitum. ff. man. si vero nō remunerandi. s. vlt. l. j. leges il
le loquūtur qñ paciscitur ut habeat certam partē eius de quo est questio: qd
illicitū est. hic de salario loquitur quod datur pro remuneracione laboris: qd li
citur est ut hic. z. ff. manda. l. salarium.

n Causis. l. j. eni iurisdictionē habeat in causis nō tñ in p̄sonas rōe salarioz
ip̄oz cū alia sit cā. ar. s. c. de iudi. p̄perandū. s. p̄culdubio. vbi d̄ qz p̄pter
salarū aduocatoz nō d̄z cāe fieri dilatio. s. illud in ordinario loquitur.

o Respondere. Itō ergo qz rōe p̄tractus nō sortit quis forū. p̄tra. s. e. c. vlt.
cū suis p̄cor. So. hic de p̄tractu loquitur inuito in ciuitate suffraganei. puta cū
boni. qui appellauerat secū duxit aduocatū Ravennā: & sic p̄tractus rauēne
inuitus nō fuerat. vel dic qz locū habet qñ ibi nō inuenit. Uel dic veri⁹ qz de
p̄tractu loquitur quē quis celebrat ut viator ut tunc ibi p̄ueniri nō possit. d̄z
eni esset ut quocūqz loco nauiget uel delatus sit respondere teneat. ff. de iudi.
l. beres absens. s. nā vbi sic venit. & bec vera nisi se ibi p̄miserint solutores.
tunc eni suscipe cōpellerent iudiciū: cū ibi & vbi domiciliū habet valeat pu

quiri debēbit assensus.

Inocē. quartus.

De foro competentē.

Romana ecclesia & infra
nec appellatōis articulo
p̄termisso: nec alias etiā
cū mime appellatū exti
terit remen. archiep̄s uel ei⁹ offi
ciales de causis clericoz tanquaz
iudices. l. j. in ip̄os iudē clerici de
facto p̄sentiant abiqz dioecanoz
suoz uolūate cognoscat. Itaqz
suffraganeoz remēsis ecclesie sub
ditos ip̄oz delegationē suscipere
uel sententiā & p̄cepta exequi: aut
in causis p̄ ap. deuolutis ad eos te
stimoniū: nisi aliud in his trib⁹ de
p̄suetudine obtineant: perhibere
cōpellant. Nec etiā suffragane
oz ip̄oz officiales aut archidia
conos archiep̄scopos & alios in
feriores p̄latos suffraganeis eis
dez subiectos: dūmodo aliud eis
cōtraria consuetudo non tribuat:
nec subditos suffraganeoz ip̄oz
super salarijs aduocatoz & pro
curatoz: in causis que in remēsi
uentilantur curia cogat querelanti
bus in sua p̄sentia respondere.

Contrabētes vō aliaz dioce. su
per p̄tractibus inuis in remēsi. di
oce. ab eisdē nisi inueniant ibidez
trabere corā se nō debēt inuitos l. j.
in possessione bonoz que ibi ha
bent etiā cum alibi copiā fut faciūt

niri. ff. de iudi. l. beres absens. s. illi sciendū. s. eo. dilecti. ibi eni cō
tractū nō vtiqz eo loco intelligit quo negociū gestū est s. quo pe
cunia est solueda. ff. de h. auc. in. pos. l. iij. & hic reprobari videtur
due opi. doctoz legū. quoz quidā dixerūt qz ratione p̄tractus via

si corū auctoritate citati cōparere
contenant: possint missionem face
re cōtra eos: uel si forte maliciose
seip̄os occultent: ne citatio perue
niat ad eosdē decernere faciendaz
in possessionē bonoz: que in alia e
tiā dioecsi obtinere noscūt: s. tūc
loci dioecanus ad denunciatōne
ip̄oz faciet huiusmodi missionē.
Nec clericos suos mittat ad suf
fraganeoz suoz dioec. pro imēdis
uel recognoscendis contractibus
corā ip̄is: nec eorundē suffragane
oz subditos cōpellant corā se oc
casionē huiusmodi iuri stare.

Itaqz potest archiep̄scopus ip
se in suorum suffraganeoz officia
les & subditos pro eo qz uocati ab
ip̄o nolunt querelantibus in sua
p̄sentia responderē ecclesiasticā
exercere censuram.

Dem. octauus.

Seculares iudices qui l. j. ip
sis nulla competat iurisdicō
in hac parte: personas ecclesiasti
cas ad soluendū debita: super qui
bus corā eis contra ipsas earum
exhibentur littere: uel probatiōes
alie inducunt: damnabili p̄sum
ptione cōpellunt: a temeritate hu
iusmodi per locozum ordinarios
censura ecclesiastica decernimus
compescendos.

Dem.
Am. L. laic⁹ p quo soluiti

qz si aberat latitandi animo iudex vbi reperiebatur tenebatur remit
tere. alias debent possideri bona expeditum est ut hic uidet.

Forū. archiep̄scopi uel officiales.

Moscun. ipsi p̄trabentes. dicebāt quidā qz nullo casu iudex h
decernere poterat: quoz hic reprobat op̄i. & de hoc per hosti. in
summa. eo. ti. s. ij. v. item ratione cōtractus.

Ep̄scorum. archiep̄scopi & officiales.

Faciet. ad idem. s. eo. postulasti.

Pro inuidis. i. faciendis uel incipientis.

**Recognoscendis. tangit consuetudinē Francie vbi fiūt tales re
cognitiones. & concor. ad hoc. s. de iurepa. relatum.**

**Huiusmodi. qz. l. inierunt uel recognouerūt cōtractū corā illis.
Officiales. l. j. eni idē sit cōsistoriū ep̄i & officialis sui. ut. j. de ap.
romana. nō tñ iurisdictionē hz in officialē ep̄i. ut. s. e. s. ij. z. iij.**

**Seculares iudices. Iudex secularis qui vult clericū cōpellere
ad debita etiā liquida soluēda p̄ ecclesiasticū iudicēz desistere
p̄pellat. fuit tracta de si. decre. exuagātis q̄ incipiebat: qz & p̄tingit.**

**Nulla. obsequēdi eni est eis necessitas nō auctas impetrandi.
xvi. di. c. i. de cōsti. ecclesia. de re. ec. nō alie. cū laicis. cum si.**

**Ecclesiasticas. etiam si ordinē clericalem nō habeant ut religio
si & conuersi. xii. q. i. duo sunt.**

Et. secularibus iudicibus.

Earum. personarum ecclesiasticarum.

**Damnabili. qz ē hoc hō ecclesiasticā libertatē. j. de imu. ec. c. vi. & pe
Compellit de facto. & est hoc cōtra bonoi. qui habet statutuz
qz omnis cōtractus factus cū rectore ecclesie valeat: et qz potestas
teneatur illud executioni mandare.**

**Compescendos. concor. j. de iureinran. c. licet. de excep. c. ii. de
sentē. excō. decernimus.**

**Am. L. laicus. ratioe iuramēti laicus ut illud fuerit corā iudi
ce ecclesiastico cōuenitur. Tracta fuit bec decre. de exuaganti cle
mentis que incipiebat: sua nobis nobilis vir henricus. eo. ti.**

**Soluiti. an. fideiusso: qui soluit vfuras illas a debitore repetat
dic ut not. s. de fideius. c. iij. & ante solutionē agit fideiussoz contra**

In foro quodam
De lit. const. p. 100
De iuramento calumnie

debitore ut ipsum a fideiussione absoluat in casibus. s. de fideiuss. c. vlti. c. c. constitutus.

Abligaueras. oli erat in optioe creditoris que vellet auenire de bitore vel fideiussore: hodie no. qd dic ut. s. d. fideiuss. c. ii. in pria gl.

Bndemne. e sic sentiebat damnu ynde pmtu merebatur qd esse no debet. s. de fideiuss. c. ii. vbi de hoc.

Curameti. xxi. q. i. c. vlt. s. de iudi. no mit. v. postremo. de elec. venerabilis. et ide in alijs criminibus ecclesiasticis: q no. s. e. ti. cum fir.

Dremissa. q sem p censura bz pcedere. xii. q. ii. indigne xxi. q. iii. de illicita. de sen. ex. sacro.

Eenef. ex trib tenebat de iure coi r pacto r viculo iurameti. ex vltio cora ecclesia couenit: ut hic vides. io. an.

Aceptiois pemptoria li. co testat. no impedit nisi sit d re semel finita.

Peremptorie. de p emptoris r dilato rijs dic ut not. s. de excep. c. in exceptione. in pria glo. Et est pemptoria q intentione age tis pimit ut pactu de ppetuo no petedo r exceptio doli mali. r iura metu de ii agedo nel accusado. ff. d. exce. l. ii. c. iii. s. d. ac. vltis. io. a.

Defensionis. differentia facit inter exceptione r defensione. pactu eni de no petedo siue iuramentu ipso iure tollit naturale obliga tione sicut numeratio s; no etule ipso iure. s; ope exceptionis illam elidit. ff. de sol. stichu. s. naturalis. insti. de excep. s. pteea. Defen siones pprie dicunt q ipso iure actione tollunt. ut solutio: acceptila tio. q; solutione eius qd debet r acceptilatione ois obligatio tollitur insti. qui. mo. ob. tol. in prin. r. s. ite p acceptilatione. Itre renuciatio pici pot defensio. de renu. sup. b. vii. q. i. q periculosu. de elec. cu in ter. huiusmodi enim defensiones no pprie dicunt exceptiones cu no excludant actione. quia nulla est ibi actio. ff. de excep. l. ii. s; lar ge exceptiones dicunt quia excludunt agentem fm ber.

Obiectus. i. obiectio.

Judicata. L. de re. iudi. l. vlti.

Transacta. L. de transac. causas.

Finita. sufficiebat hoc dicere q oia pphendit ut dixi in pn. r q dicit iudicata dic cu ber. ab eo cui iudicadi ius fuit. transacta bona fide: ut trasactio teneat. ff. de pac. tres fratres. finita p sensum vel logo silenio. Et sumpra fuerut hoc vba. ff. ad se. co. terul. l. i. s. vlti. de v. sig. trasacta. r. l. se. r q dixi finita p sensu pot intelligi per iura metu delatu a pte pri. q; tale iuramentu maiorz hz autz q res iudi cata. ff. de iureiu. l. ii. s. de iureiu. est xpus. ibi ois cotrouersie. r. r post tale iuramentu nihil e querendu. ff. e. no erit. s. d. ar. ad hoc de accu. venies. merito q ista ptestatione impediut. obligatio enim se mel extincta r. ff. de solu. qui res. s. are. de co. di. iii. queris. L. d. remis. pig. cu ex ca. nec intedit papa lites sopitas p sua suscitare rescripta. s. d. rescrip. nonnulli. r rescriptu imperratu tacito de re iudi cata a qua no e appellatu no tenet. L. sen. rescin. ii. pos. l. impetrata r p transac. a lite recedit. L. de tranaf. fratris tui. r. l. cas. de trasac. c. i. Itre si p iusurandiu ut dicitu est finitu sit negociu restaurari non debet. io ista li. ptesta. impediut. Sz pone: dicit q finia no tenuit pu ta: q; iudex no fuit qui ea tulit: uel q; transactio dolo facta fuit. uel no fuit iure finitu negociu nuquid audiendus est? Et dic q sic fm ber. ut pz per pdictas. ll. ff. ad terul. l. i. in fi. ff. de v. sig. trasacta. q; p iudicialia sunt ista r p r tractada. de ordi. cog. ma. Sz pone op sita est res iudi. uel trasactio uel q; finita est res. r de hoc bu stat quo pnuiciabit iudex: sup pncipali no pot pnuiciare q; super eo no est actu nec sup eo lis ptesta. s. ut li. no cote. p totu. r de q re r. ff. de iudi. de qua re. de cau. pos. cu ecclesia. r. c. seq. Dic fm ber. q; no pnuiciabit sup pncipali s; sup except. rei iudi. hoc mo. q; data fuit petitio. petit talis rem tale a ticio qua dicit ad se ptinere r. cui fuit excipiendo rnsun: q; cu alia vice sup ipsa petitioe iudicatu fue rit tra ipsum no est vltius audiendus tra finiaz a qua no fuit ap pellatu. iudex ptestata lite sup illa exceptioe ita pcedet q; costruit q; sup eo qd. c. petit ei obstat res iudicata a qua no fuit appellatu: dif finitive pnuicio ipsu sup illa petitione no esse vltius audiendu sibi perpetuu silentiu imponedo. ad hoc de accu. veniens. in fi. uel

poterit deleg. dicere pnuicio litteras no valere. In his tribus casib; fm ber. tutius videt pponere has tales exceptiones li. ptesta. q; tunc a pncipali de bito absoluetur.

Litigator. reus. f.

Impediat. ergo per tale exceptione no fit litis pte. alias no requireret an impediret uel no. j. c. pxi.

Dicat. exceptione pemptoria opponedo ut n sequat absurditas de dilatoia q; ve nit ante lite ptestata.

Obtentu. no q; pemptoria inter dilatoias pponeda no est q; alius est ipse r effectus altera differt: altera perimit In pemptoria eni habet pcedere actio cui opponat ipa exceptio. ff. de excep. l. ii. ber. Scias aut q; omnis exceptio pemptoria que perimit lit teras r gratiam opponitur r ante lites cotestatione r post: si litteras tantu ante lites co testata. L. de excepti. l. vlti. de hoc vide per Inno. r hosti. s. de rescrip. constitutus.

Exposita. videbatur con trariu. quia eadem ratio r. s. de rescrip. super literis. in fi. sed no est verum. quia fm id taz omnis pemptoria ex ceptio veniet in vim dilato rie. et si de replicatione dixit fer: nihilominus litteras ha buisset ut ibide recitari solet.

S de calumnia seu de veri tate diceda i primo lites exordio no iuref ut debz poterit postmodu in qua libet parte lites iurari: cum huius moi iurameta prestari ab initio de

S oblatu. Per exceptione pemptoriaz no fit litis ptestatio. Emanauit decre. hoc ad declaratione eorum que not. Hoff. de elec. dudum. h. j. de dol. r contu. prout. r que ibi hostie. r Abb. de appel. cu causam. r de excep. cum venerabilis. r. s. c. pxi. r Buil. in spe. de lites cotesta. s. nunc dicamus v. sed nunquid per exceptionem.

Libello. qui est de substantia iudicarij ordinis. iij. q. iii. offeratur. s. de li bel. ob. c. i. quod dic ut ibi. m. glo. vlti.

Peremptoria. de dilatoia no sic dubitabaf. q; per ea no respondef sic pe titioni. r q; de sua natura cotestatione pcedit ut dixi. s. c. pxi.

Proponaf. simpliciter r solu in modu exceptionis. ut. j. dicam. m. glo. pxi.

Facta. dicebant quida cotra r videbat opinio eozu probari per decre. de do. r cotu. prout. de appel. cu causam. vtrobiq; videtur cotestata lis per exce ptione ptestationis. de excep. cu venerabilis. per exceptione pmutatois de testa. rainutus. per exceptione annalis ptestationis rscapionis. r. Itre instituta actione r opposita pemptoria exceptione videt esse iudiciu. ff. de iter. ac. si filius. s. exceptionibus. Sz otrariu est veru: r hoc tenebant oes supradicti doctores: quod optime probat lex dicens q; qui vult exceptionez doli mali opponere que copetit ex transacione ante li. ptest. facta qd incidit in transac. ante. li. ptest. id facere debet. ff. de codi. inde. elegat. s. pe. Item per lites ptesta. ordinat iudiciu per pemptoria exceptione destruit. s; eadez res duos effectus otrarios no potest parere. xvi. di. deinde. s. de bap. maio res. ff. de solu. qui homine. probaf idem expresse. s. c. pxi. si eni per pempto ria exceptione no debet impediri uel retardari lites pte. ergo per eam no fit. alias no processisset questio. Ad cotraria respondef hoc mo. aut reus dire cte respondef libello puta cu petunf ab eo. x. ex causa mutui dicit se no tene ri r petita fieri no debere. cum pactu de no petendo perpetuo sibi factu fue rit. r tunc facta est lites pte. r sic intelligunt otraria. aut simpliciter excipit d pacto de no petendo ptestatione uel alia pemptoria et tunc no intelligit facta ut hic. Itde si excipiendo pponeret se no teneri respodere libello ex eo q; factu fuerat sibi pactum de no petendo r. ad hoc de deci. dudu. et in isto casu solemnus vocare exceptione intentionis exclusione. s; q; proponit post lites cotesta. vocatur actionis exclusio. ff. de except. l. ii. in prin. Et hic adde quod dixi. j. de reg. iu. exceptionem.

Impediunt. ut. s. c. pxi.

Poterebit. de necessitate iuris. quia alias processus habitus post talez ex ceptionem non valet cum lis cotestata no esset. s. ut lit no cotesta. per totu. sicut nec per positiones r responiones sit lis cotestata. s. de elec. dudum. ij. s. de lites cote. c. vno. io. an.

S de calumnia. tria dicit. Primo q; non est de substantia q; statim post lite ptestatam iuretur de calumnia. Secundo q; no annullatur processus. s; tacite omittatur calumie iuramentu. Tertio precipit: q; in spiritualibus simul de calumia r de veritate iuretur. Emanauit ista decre. ad declaratione eozu que not. ber. de iureiura. ex litteris. in vl. glo. Innoc. r hosti. s. eo. litteris. Abb. s. eo. c. i. Buil. in spe. e. ti. s. i. in pn. r ver. quartum. r. s. i. ver. quid si non. r. s. restat. r hosti. in summa. eo. ti. s. quando. v. r. vnum tamen.

Calumnia. euitanda. sic. xii. di. nerui. ibi vnusquisq; habeat suam propter fornicationem. s. euitandam.

Ceritate. qd solu olim in spiritualibus prestabatur. ut in fi. videbis.

¶ Existat. videbatur contra primo ex ordine rubricae. s. eo. secundo ex ordine illius littere. s. de elec. dudum. v. lite v. r. et erat expressum. L. e. l. ii. in prin. s. eo. c. i. r. c. cu. causam. ad hoc facit lex que dicit q. procurator ante lite cōtest. prestare debet cautionē de rato. et tunc si prestata nō fuerit postea nō presta bitur. ff. de procu. l. pompo. §. rati. s. contrarium est verū ut hic vides. et sic p. dictoz doctoz cōprobat opi nio. Et de iuramēto de veri tate videbatur casus de iure turā. ex litis. ad hoc. s. de fide instru. cū iohannes. v. verū. et j. de testi. p. sententiā. ad l. ff. de dā. infec. qui bona. §. pe. nec eni semper ordinē scripture seruamus. ff. de solu. l. nec or do. r. s. de rescrip. causam q. et cum in totum tacite omitta tur. ut. s. p. xi. rii. multo forti us ad rēpus. Ad cōtraria re sponde verē esse id fieri debe re ut dicit hec littera: s. si nō fiat nō propterea viciatur. q. alijs iuribus sustinetur ut di xi. et facit quod nō. s. de spon. du. ma. in vlti. glo. p. dicta lex pompo. §. rati. in alio casu lo qtur. et est illud. quia per cōte stationem litis factus est pro curator domini. litis. s. de p. cu. c. i. eo. li.

¶ Propter. Declarat quod not. s. de testi. tuis. in vl. glo. L. de iur. ca. l. ii. §. s. q. io. a. **¶** Tacite. exp. s. v. remitti nō pōt. L. de iura. cal. l. ii. §. s. quia. nec. valet s. uetudo de ipso nō prestando. de iura. calū. ceterū. **¶** Nota causa. nedum in principio cause ut. s. p. xi. rii. **¶** Legitime. puta libello dato li. cōte. r. iudice sententiante in scriptis sedē do et per se recitando. q. dicit ut. s. de libel. ob. c. i. j. de sen. r. re iudi. c. vlt. r. nō die feriato. s. de ferijs. c. vlt. io. an. **¶** Annulandus. approbata est ergo opinio Ja. bal. io. cre. p. silei et sequantium qui hoc dixerant quia tunc demum exactum prestari debebat. ff. de no. ope. nunci. de pupillo. §. qui opus. ff. de iurei. i. iurandam. §. qui ius. ad hoc. ff. de procu. filiusfam. §. veterani. L. e. ti. ita demum. et ad hoc. s. de proba. quo niam cōtra. vbi de iuramēto nil dixit. Et reprobata est opi. Az. o. r. mar. qui bus cōsentit hosti. s. eo. ceterū. et in predicta decre. tuis. dicentes q. etiā si ta cite omitteretur nō valet iudiciū. i. sententia. ii. q. vi. §. diffinitiva. L. de sent. et inter. om. iudi. prolata. quā. intellige cum fuerit exactū. et pro eis faciebat p. dicta decre. ceterum. et predictus. §. sed quia. vbi videtur q. ex dissimulatione etiā nō possit omitti. s. expone ibi simulatione. f. cum simulant se nō calum niose agere ut ibi dicit Accur.

¶ In spiritualibus. s. e. ti. c. ii. Et erat ratio. q. in spiritualibus p. sumebat q. sem per esset deus in memoria et sic nō calūniarent litigantes. et hoc p. bat littera sequens. Reddebat inno. in p. dicto. c. tres rationes. Prima q. rigor in spiri tualibus nō seruat de do. r. cotu. c. i. Secunda. q. h. iuramentū non sit pecca tum. tñ ex frequentē iuratione sepe sequitur peccatū. s. de iureiur. et si xpūs. maxime cū de credulitate sit hoc sacramentū. Tertia: quia hoc iuramentū est a malo nō credentis. de elec. significasti. s. parum valent de rationes. cū et in civilibus locum babeant ut per te vides.

¶ In ipso. et sic equum fuit ex quo cessabat causa cessaret et constitutio. s. d. appel. cum cessante. cum si. **¶** Utile. i. necessariū. ff. quando. ap. fir. l. i. r. ii. q. vi. biduū. vel dic. p. p. t. ut si iudex videat tales personas de quibus nō sit aliqua calūnie suspitio cri get solū veritatis sacramentū. primū tuius et verius reputo. **¶** Observant. observabat hoc dominus Huil. ut no. in spe. eo. ti. §. i. v. quar tum. notat hoc ber. equum esse. s. e. c. ii. et in p. dicta decre. ex litis. de iureiur. **¶** In eiusdem. spiritualibus causis. Nunquid in criminalibus iuret de ca lūnia. dic ut not. L. eo. l. i. r. s. eo. c. i.

¶ In appel. lationis. in causa appellationis iurari debet de calūnia et veri tate dicenda hoc primo. Secundo dicit q. procurator deputatus post iuramentum calūnie iurabit de calūnia. Tertio q. iudex quotiens sibi videt exigit iuramentum maliciose: etiā si de calūnia vel veritate iuratum sit. Per primū dictum determinatur que not. per Accur. L. eo. l. ij. in prin. et nota. innocē. et hosti. pe. et abb. s. eo. c. i. super verbo. quecumq. causa. Huil. in spe. eo. ti. §. ii. ver. quid de causa. bar. brix. in questione venerali que incipit: que ritur vtruz in causa. Et per predicta videre potes q. hic reprobatur opinio Placen. et Az. o. qui dicebant q. ex quo iuratum erat in principali non iurabi tur in causa appellationis. in auc. de bis qui ingre. ad ap. §. si. coll. viii. et pro eis faciunt omnia iura per que probatur q. eadem sit causa ap. cum prima. xvi. di. habeo. ij. q. vi. siquis in quacumq. L. ut in una et eadē causa. l. i. ff. d. iudi. proponebatur. Jo. cre. Hug. Hoff. et supradicti doctores cōtra: quoruz hic approbatur opinio pro eis. vi. q. iiii. ofius. et. ii. q. vi. si episcopus. L. d. iu di. properandū. in auc. ut li. iur. in prin. ibi tamen Accur. tenet primaz. ff. de dam. infec. qui bona. §. penul.

substantia ordinis iudiciarij nō ex istat. **¶** Propter omisiuz quoqz tacite in tota cā calūnie iuramentuz iudicialis p. cessus alias fact. legit rie nō est nullus nec etiā annullā dus. **¶** Quāvis in cāis spūalibz in quibus debet de veritate dicenda iurari: canones non indicāt alicui calūnie iuramentū: nos tamē quia frequēter calūniari videmus in ipsis: unilē repuramus quod si multicut pleriqz obseruant: taz de veritate dicenda quā de calūnia ut via precludatur calūnijs iura ri debeat in eiusdem.

¶ In appellationis causa quā / quā in principali iuratum fue rit: prestari iubemus calūnie iura / mentum: et idem in iuramento de ueritate dicenda volumus obser / uari. **¶** Procuratores quoqz qui

¶ Juratū. ppter hoc erat dubitatio. qz nō videbat tunc debere iu rari. et qz bis iurandū nō est et qz tunc superflūū videbat iuramen tū qd faciendū nō est. de iureiur. et si xpūs. de p. ba. c. ii.

¶ Juramentū. s. de calūnia iurari debet statim post lit. cōte. ut. s. c. proxi. no. ergo ar. q. facienda est litis cōte. in cā appellationis. s. hoc not. s. de testa. c. rainaldus. v. dile ctus. io. an. **¶** Dicēda. si talis est cā in q. iuret de veritate ut i. fi. c. vi.

¶ Procuratores. Emanavit iste ver. ad declaratiōz glo. p. dictaz. inno. hof. et guil. in spe. e. ti. §. sequitur in fi. et eius hic approbat opi. et reprobat opi. hof. qui tenebat d. iur. **¶** Post. hec erat du bitatio: qz nō vide batur bis iurandū L. e. ti. auc. hoc.

¶ Deputantur. ab ipsis principalibus uel a procuratoribz qui post litis conte. substituere poterūt s. eo. li. de procura. c. i. **¶** Ab ipsis. Nota q. h. procurator iur et in animā domi ni. xlii. q. iiii. metuētēs. c. di. optatū. lxiii. di. t. sibi domino. vbi de h. et. s. e. li. de elec. procurator. sacramentū tñ calūnie et in animā dñi et in ppriaz pber ut hic vides. alias aut quare iuraret ex quo dñs iu rauerat. et in hoc casu nō est necessariū speciale mandatū. de syndi co s. dicit ut. s. eo. in pertractandis.

¶ Anno. quartus in p. ci. lug. **¶** De restitutione spoliatorum. **¶** Requens et alidua nos

¶ Requens et alidua nos ni. xlii. q. iiii. metuētēs. c. di. optatū. lxiii. di. t. sibi domino. vbi de h. et. s. e. li. de elec. procurator. sacramentū tñ calūnie et in animā dñi et in ppriaz pber ut hic vides. alias aut quare iuraret ex quo dñs iu rauerat. et in hoc casu nō est necessariū speciale mandatū. de syndi co s. dicit ut. s. eo. in pertractandis.

¶ Juramentū. Nota ad questionē qua queritur: an heres vel suc cessor teneatur iurare ex quo defunctus iurauerat. Et dic q. sic per banc litterā et per auc. L. e. ti. principales. et per. l. ff. de dam. infe. qui bona. §. pe. potuit enim defunctus habere bonā fidem et heres vel successor malā. ff. de accu. scui. L. de re. cre. generaliter. i. niso h. quidam p. tra. q. beres et successor eadē persona cum defuncto cō sentur. in auc. iur. iuran. q. a mozie te presta. §. ii.

¶ Instructi. in hoc casu recitabant predicti doctores non debere procuratoz iurare. quia qui per aliuz. r. de reg. iur. qui facit p. aliū. **¶** In omnibus. declaratur per hoc quod not. s. de resti. spo. litte ras. in glo. antepe. et de proba. c. ii. et reprobatur quod not. de testi. presentū. in glo. iuramentum. in fi.

¶ Malicie. h. ergo ex quo iuratum est de calūnia amplius in eadem cā de calūnia iurandū nō sit. ut. L. e. auc. in v. ab eodē. r. s. pri. niso. de malicia tñ bene iuraf. puta cum suspicaf iudex q. malicio se pponatur exceptio: petaf dilatō. ad hoc de excep. pastoralis. de testi. vltra tertiā. L. de fi. instru. l. vl. xxx. q. v. iudicantem.

¶ Emanavit ad declarationē eoz q. legunt et no. L. e. ti. l. ii. §. si aut abfuerit. et per ber. s. e. c. ii. r. c. ceter. et per inno. et hosti. s. eo. cū causam. et per guil. in spe. eo. ti. §. restat. v. quid ergo.

¶ In iuriā. quā si inferet iudex nō esset. s. de v. sig. forus. in fi. **¶** Adversarii. et sic erat procurator singularis persone. de syndico enim vniuersitatis vel collegij non dubitamus quin iuret. s. eo. in pertractandis. et. c. seq.

¶ Juramentū. dicit quidā q. olim procuratores indifferenē iura bāt. ff. de dā. infec. qui bona. §. pe. s. fuit postea statutū q. solū pnci pales psone iuret. ff. e. ti. l. ij. §. si aut. r. s. e. ti. c. i. q. v. est nisi pro curatores hēant spāle mādātū ut hic. et ff. de iureiur. l. iuranduz qd ad pecunias. Alij dicebāt q. procurator puati etiā cū spāli mādā to ad iurandū nō admittit p. prima iura. s. q. nō expedit iura cori gi ut. s. e. li. de elec. cū expediat. dic. l. qui bona. nō eē correctā. s. lo qui in casu decr. isti. f. cū hēbat procurator spāle mādātū. Alij dice bāt q. cū procurator per litis prest. factus sit dñs litis: poterat de ca lūnia iurare: qd verū nō est nisi habeat ad hoc spāle ut hic vides.

¶ Requens. in civilibz nō admittit spoliatiōis exceptio facta ab alio q. acore. In rialibus admittit facta a tertio dñmō sit d. tota substātia vel maiori pte exceptio p. bat d. j. xv. dies. alias sit p. dēnatio expēfaz. Excipies de spoliatiōe facta a tertio. j. certū rē pus a iudice statuendū d. restitutionē petere. alias excusabif excep tiōe nō obstatē. Altio d. q. agēti sup rebz ecclesiasticis nō ob. excep tio spoliatiōis priuataz: rerū nel eccleruo. hāc decre. quidam intulabāt oli sub ti. d. excep. alij sub ti. d. resti. spo. et bñ. ut h. videt.

¶ Requens. equū fuit ergo super hoc ius. p. uisoriū emanasse. ff. de

legi. nam ad ea.

Circumstrepit. i. pulsat uel ledit. et sumpta sunt hec verba ex ca
none. liij. di. frequens.

Calumniose. sic. s. de do. et contu. finem.

Exceptioni. spoliationis de qua supra dictum est.

Intermittitur.
l. differtur.

Perimitur. de fa
cto intelligas no de
iure. qz multi ppter
tot impedimenta et
timore expensaz li
te dimittunt. Et sic
expone hz ber. quia
exceptio spoliatiois
dilatatoria est no per
emptoria. no ob. l.
L. vii. vi. sigs in ta
ra. qz hz priuatio do
minij insurgat codi
tione ex illa lege no
tri ex interdicto nel
exceptione. ut no. s.
de ca. pos. pastoralis

Labores. hec ver
ba fuerut supra de
corpe auc. ut diuie.
iusti. subscript. ha.
glo. questo. in prin.
colla. ix. et pro repu
blica imperator no
ctes ducit infones.
in auc. ut iudi. sine
quoquo suff. in pn.
colla. ij. et papa ide
de se dicit. s. in pro
emio huius libri.

Statuimus. hic
fuit interpretatio ca
nonu antiquoru de
hac materia loque
tium.

Actore. hoc erat
iniquu qz reus exci
peret contra actorez
de spoliatioe facta
a tertio cu in h non
deliquerit actor. et
ideo factum alteri
sibi no debebat ob
esse. L. de inoffi. testa. si quis suo. versus si. et. j. de regu. iur. non de
bet. et peccata suos teneant auctores. L. de pe. sancimus. s. de his
que si. a ma. par. c. quesit. et recitat hic ber. se non meminisse ali
quem excipientem sic in civilibus.

Quocunqz. ecce differentia inter criminalē causam et civilez: ut
in civili non opponatur spoliatio facta ab alio qz actore. In crimē
nali sic cum moderatione que sequitur et rationes infra sequetur:

Ratur tempus. pbandi. quia maliciose sepius pponeretur ta
lis exceptio ut. s. dixit. sic in exceptioe excoicationis. viii. dies sunt
dati. i. de exceptio. pia.

Proponit. qz dies illa no pputabit in. xv. sic dies in quo pponi
tur excoicationis exceptio. j. de excep. pia. sic dies in quo cautu p
mittit et in quo sistere in iudicio oportet no pputat in vicena milia
passu. ff. sigs cau. l. i. sic et dies piratiois lra p cu pmittit ca infra
certu tempus decideda. s. de ap. sup. eo. ij. vbi de hoc. secus in. x. die
bus qui dant ad appellandu in qbus tempus snie plationis pputa
tur. ij. q. vi. bidu. vbi de hoc. s. de re iudi. ad pultatione. et vltimo
istoz. xv. dieru probari poterit exceptio. sic. ff. ad. l. iuli. de adul. l.
pater. s. sexaginta. et. l. is cuius. s. ex senatusconsulto. et pot peti bo
noz possessio infra centesimu diem: et ceterimus in eo numero co
putatur. ff. de succes. edic. l. i. s. quod dicimus. simile. ff. de v. ob.
l. qui ante kalendas.

Afferit. s. se spoliatu in civilibus ab actore. in crialibus a quocunqz.

Alloquin. i. si infra illud tempus non probauerit.

Taxatione. de qua dicit ut. s. quod me. cau. c. vlti. in glo. que inci
pit: vltra quam. ber.

Puniendus. pena arbitraria ex quo no statuitur hic certa pena.
de offi. dele. de causis. ff. de iur. deli. l. i.

Substantia. interpretatur. et exponit hic papa canoes illos. iij.
q. ii. oportet. et. ii. q. ii. nullus. vbi sunt hec verba. Ridiculu enim vi
debat qz criminaliter accusatus accusatorē suum per exceptione
spoliatiois rei modice et vilis ab accusatione repelleret. et est si. qd
dicit lex qz tutor a tutela excusari no potest ratione prouerbie que

querela circūstrepit: qz spoliatiois
exceptio nonnunquam in iudicijs ca
luniose pposita causas ecclesiasti
cas impedit et turbat. dū eni exce
ptioni insistitur: appellatioes iter
poni ptingit: et sic intermittit et ple
ruqz perimit cause cognitio prici
palis: et ppterca nos qui volunta
rios labores appetim⁹ ut quietez
alijs preparemus: sine litibus cu
pientes imponi: et calunie materia
amputare statuimus ut in civilibus
negocijs spoliatiois obieru: que
ab alio qua ab actore facta pponi
tur: iudex in principali. pcedere no
postponat. Et si in civilibus ab
actore: in criminalibus aut se spoli
atu reus asserat a quocunqz infra
xv. diez spaciū post diez in quo p
ponit: quod asserit coprobabit: a
lioquin in expensis quas interim
actor ob hoc fecerit iudiciali taxa
tione prehabita cōdemnet: alias
si iudici equū visum fuerit punien
dus. Illū aut spoliatu intelligi
uolumus in hoc casu: cum crimi
naliter accusatur: qui tota sua sub
stantia uel maiori parte ipsius se
per violentiaz destitutu affimat: et
fm hoc loqui canones sano credē
dum est intellectu: qz nec nudi con
tendere: nec inermes inimicis op
ponere nos debemus habere emz
spoliatus priuilegium ut no possit
exui iam nudatus. Solet emz in
ter scholasticos dubitari: si spolia

est inter ipsum et pupillū suum. nisi forte de omnibus bonis aut plurima par
te bonoz sit cōtrouersia. ff. de excu. tuto. l. propter litem. insti. co. ti. s. itez p
pter litem. hz illud iure auc. immutatum videatur. in auc. ut bi qui ob. se ha. p
bi. res mī. s. ii. iii. et. iiii. colla. vi.

Tertio. i. ab alio qz ab accusatore. iij. q. i. episcopi. et. q. ii. cum ecclesie.

Tertio de spoliatioe cōtra su
um actore excipiat: an ei tempus a
iudice debeat indulgeri: infra qd
restitutionoz imploretur forte sic ue
lit existeret ut oem accusationē elu
dat: quod satis equitati et iuri cō
sonum estimamus: qz si infra tem
pus indultum restitutionem no pe
ticit: et causam cum potuerit non
ducat ad finem non obstante spoli
ationis exceptione deinceps pote
rit accusari. Ad hoc sancimus:
ut rerum priuatarum spoliatio a
genti super ecclesiasticis: uel econ
trario nullatenus opponatur.

Sancti nicolai se asserunt infra
parrochia ecclesie. B: clerici pos
sedisse aliquandiu: et eis per eun
dem clericum spoliatus fuisse: ne
quaqua debent restitui: nisi euidē
ter docuerint qz earum possessionē
legittime assecuti fuissent: quia eas
occupasse iniuste verisimiliter pre
sumuntur: cum proueniant ex pre
dicis infra alienā parrochiam cō
stitutis. Sitqz manifestum (ni
si aliud ostendatur) eas de iure cō
muni ad eandem ecclesiam per
tinere.

Ano. quartus.
De dolo et contumacia.

Actor qui ad terminum
venire: ad quez citari ad

quas se dicit infra parrochiam alterius possedisse non auditur. nisi probet
possessionem legitimum.

Canonicis. nomine ipsius ecclesie agentes qd possunt ut. s. de pba. ex liti
teris. de concess. preben. et parte. vbi de hoc cum si.

Afferunt. ex hoc insultrat presumptio contra eos que eis verisimiliter ob
stat. secus si hoc no constaret qz ille decime essent in alterius parrochia. et fa
cit ad ea que dicam. j. eo. li. de rescrip. c. i.

Eundē clericū. no lram. qz hic ius facit pro reo et cōtra actore. si autē spo
liati essent a tertio ius cōe hz faceret cōtra actore non tū pro reo. vnde tūc de
cre. locū habere non puto. et facit qd dixi. j. de prescrip. c. i.

Ocupasse. in mala parte: alibi in bona. viii. q. i. factus. et. s. eo. li. de pta.
si duo.

Presumuntur. No fm opt. io. qui no. xiiij. q. i. qz laicus restitutionē de
cimarū petere non poterat per decre. s. de prescrip. causam. bar. brix. no. cō
trarium cum laici decimas inter dū possideant de facto. Ad decre. illā cām.
respondebat qz decre. ipsa dicitur tenere no dicit possidere. satis puto hanc
decre. facere pro. io. ut nisi laicus probet se legitime assecutum cum sit cōtra
eum presumptio no auditur: qui enim restitutionē petit habet duo probare:
se possedisse: et spoliatum fuisse. s. e. c. olim. i. et. iii. Et aliud est possidere et a
liud in possessione esse. ff. de acqui. pos. si quis autem. et est si. s. e. ex trāsmis
sa. et quod ibi no. hic ergo est presumptio cōtra actore et ius cōe pro reo. pos
sessio ergo et spoliatio. pbare non aduocant ut fiat restitutio petitorio proba
to pro reo. ad hoc de can. pos. cum ecclesia. et. c. cū dilectus. ff. de rei ven. offi
cium. et idem videtur vbiqz factū est pro reo notorium. de diuoz. significa
sti. pprietas igitur pro reo probata ipsum in possessione defendat. ad hoc. ff.
de superfi. l. i. s. quod ait. ff. de pos. l. bona fides. in fi.

Ostendat. ut cōpositio titulus prescriptionis priuilegiū uel aliud simile.
de dona. apostolice. j. de his que si. a prela. cum apostolica. cum si.

Ecclēsiam. s. B. clerici. io. an.

Actor qui. Actor cōtumax cōdemnatur in expensis nec citatur v
terius ad sui petitionem reus nisi caueat de veniendo.

Ad terminum. cum indistincte loquatur de quolibet termino siue
peremptorio siue non intelligendū videtur sicut et in reo dici solet

fit prima non cassata et nondum in litigium deducta. et sic intelligatur no. s. e. auditis. ff. de. c. et se. loquuntur quando in litigium erat res deducta. et tunc secunda electio ipso iure sit nulla.

Alibi. videbatur hosti. differentiam faceret. s. de elec. dudum. ij. in glo. nunquid in hoc casu. inter causas que pendebant in curia et extra curiam. ar. decre. de maio. et obe. per tuas. de ap. si duobus. sed quo ad casum nostrum nulla fit differentia. ut hic vides.

Litigantibus. litigiosa est res de cuius dominio que sito vertitur inter petentem et possessorem. s. de offi. iud. dicitur. uel precibus. principi oblati et iudici insinuatis. et per eum futuo reo cognitis. C. de litig. aucte. litigiosa. Dicitur tamen quidam re litigiosam non esse nisi per lit. pte. facit pro eis. s. de offi. d. le. relatu. in aucte. de litigiosis. s. om.

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

ut si aliquibus apud sedem apo. uel alibi litigantibus sup electionibus de se in discordia celebratis aliquem ipsoz mori uel suo iuri renuncia / re. aut a psecutione ipsius ptingerit quoquo modo excludi. ad electio ne alia lite sup electione supstans electi pendente nullatenus pcedat: alias attetata ptra hoc electio ipso iure uiribus non subsistat.

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

Abi contra quos sup dignitate bus psonantur uel alius ecclesiasticis beneficiis que possidet litigatur. lite pendente cedat. uel forte decedat. ne ppter novos aduersarios q maliciose interdum petitoribus surrogantur litigia in eccle

In illo statu. optima fuit prouisio. et declarat que no. inno. et hostien. de iudi. quia. v. dicebant. n. causa beneficiati usqz ad finem. tempore sententie cedebant surrogantur aduersarij quos oportebat de nouo citari. et iudicium incipi. qui iterum pducebant causam usqz ad conclusionem. et postea cedebat iterum ueniebant alij. et idem faciebant. et sic non erat litium finis. et idem fiebat olim de nouitis electis uel presertis. sed de illis hodie sublata est dubitatio per bec verba et hoc non dabit hosti. aliud remediuz. nisi qz interpellata sedes apo. super his pvideret. et veritatem inquireret. sed hic optimuz datum est remediuz. ut in eo statu admittantur et. et sic erit finis liti. et concor. ad h. s. e. li. de elec. vbi periculuz. s. fa. ne. et. j. de excep. pia.

Statimus. circa positionum materiam que non habentibus practicum noua et ignota videtur. scire debes pmo qz positio hz gof. est dictuz loco interrogatois positum. ut qd olim interrogatiue fiebat. fiat hodie positue. pone in terminis. dicebat oliz actor. querite die iudex an sit heres. et ex parte. hodie d. pono te ee talis herede. Itē pono te herede ex asse. Sed hodie etiā fiunt interrogatois et ante lit. pte. qd dic ut no. de iura. calu. c. pe. et etiā post lit. cōte. ff. de inter. ac. vbi cūqz. etiā si sit conclusum in cā. ut. s. de fi. instru. cū iohannes. vñ pot describi qz positio est breuis verborz formula mentē pponentis continens ad veritatem eliciendā cepta. Habuit autē hoc verbū ortū non solū ex vñu hominū diu in causis inolito sed ex antiqua lege. ff. de lega. iij. offidi s. ex diuerso. ibi: pone igit in credito et. ad idē. s. de lite pte. c. vno. de elec. dudū. ii. z. j. de testi. c. pntentiū. Sicut autē positiones ut p confessionē aduersarij. releuetur ponens ab onere pbandi. ut hic. z. ff. d. iureiu. eū. qui. i. rñso. nam ad hoc fiunt interrogatois. ff. de inter. ac. l. ii. iii. z. iiii. Differunt autē positiones et interrogatois. qz positiones assertiue fiunt. ille interrogatiue. positiones a parte. ille a iudice. Et dicit qdā qz positiones tantū fiūt post lit. pte. interrogatois an tantū. quoz vtrūqz falsū ē. de interrogatoibz. s. dixi. de positionibz. j. vica. Ad positiones aut rñdere d3 pars. nō aut aduocat. immo solo caut iudices tñ rñdentes aduocatos expellere. Scire tñ debes. qz aduocatos q docet clientulū fallū rñdere tenet aduersario illi dāna resarcire que ob h ptilit. puta ex onere pbandi uel amissione cause. l. di. sepe. s. de in. iu. c. ul. ff. ad. l. aquil. qui occidit. s. ul. vnde solent aduocati dicere clientulis. si hoc pfitearis causam perdes. nec dicit si negaueris aiaz perdes. de simo. matheus in fi. Scire debes qz positiones fiunt in cā. et ad eas rñdetur per iura. calū. vel veritatis in cā pstitum. vnde videt qz solū post lit. pte. fieri habeant. cum post lit. conte. iuretur. s. e. li. de iura. calū. c. i. Sed dic qz quicunqz faciende sunt pbationes. fieri possunt positiones sine ante lit. pte. siue post. nec ob. quod de iuramento dictū est. s. qz iudex ponentē ante lit. pte. faciet iurare se credere et estimare vey esse qd ponit. et aduersariū qz vey rñdebit. pnt. n. ante lit. pte. exceptiones opponi super quibus faciendā est probatio ad cuius reuelationem fiunt positiones. pone enim excipitur qz actor excommunicatus est. qz pensit clericū. et sic ab agendo repellendus. ponet ipse reus. et hoc modo. pono qz percussisti talem. Itē qz in tali parte corporis. Itē qz cum gladio. Itē qz in tali loco. Itē qz tali die. Itē qz talibz pntibus. Itē qz turbatus ex tali cā percussisti illū. Itē qz animo iniuriadi. Itē qz ille tunc erat clericus. Itē qz erat in possessione clericatus. Itē qz sciebas illū clericū esse. Itē qz vidisti eū tonsuram et habitum clericale deferentē. his per actorem cofessatis pbata est excoicatio. alias reus hoc pbet mutando verba et dicēdo intēdit. pbare et. post lit. pte. pone qz peto ab ecclesia aliquē quam ptra iura retinet remoueri. dicā pone ego talis iuramēto meo qz talis habet. et possidet ecclesia sancti petri. Itē qz hz et possidet ecclesia sancti marci. Itē qz quelibet eaz hz curā animaz. Itē qz eas post pccilium acquisiuit. hoc pffato succūbit reus. nisi dispensationē uel iustā cām ostēdat. et idem in similibus. Scias aut qz positiones fieri debent super contentis in libello et ad ea pntentibus vel pertinere valentibz ex parte actoris ad intentionē fundandam. ex parte rei ad extenuandam. iiii. q. iiii. c. i. Fieri aut debet de facto rei. quia ad factū alterius nō cogit rñdere. ff. pro suo. l. fi. Et sunt in scriptis offerende iudici. vt videat an sint impertinentes impossibiles captiose negatiue saluo eo qd hic dicitur. et sic eas repellat. et de hoc dicam. j. c. px. quas si admittendas viderit. in actis curie sibi scribi faciet. de proba. quoniā. s. e. li. de rescrip. cū in multis. ff. de re iudi. l. acta. ad illas postmodū faciat aduersarium respōdere vel de veritate uel credulitate habita distinctione an de veritate uel calūnia tantū sit iuratu. j. ti. px. c. ii. et rñsiones scribi faciet sic. fatef uel negat. credit. uel non credit. Cū aut ex iuramento de calūnia uel de veritate rñdet. an possit dicere dubito. no. s. de iuramento calūnie cū causā in pma glo. Caneat aut ponens a positionibus sue intēioni contrariis. ut si agat petitione hereditatis uel quozum bonozum non dicat se post mortem possēdisse defuncti.

Inno. quartus in concilio Augdunensi.

Statimus ut positiones

Statimus ut positiones... hodie d. pono te ee talis herede. Itē pono te herede ex asse. Sed hodie etiā fiunt interrogatois et ante lit. pte. qd dic ut no. de iura. calu. c. pe. et etiā post lit. cōte. ff. de inter. ac. vbi cūqz. etiā si sit conclusum in cā. ut. s. de fi. instru. cū iohannes. vñ pot describi qz positio est breuis verborz formula mentē pponentis continens ad veritatem eliciendā cepta. Habuit autē hoc verbū ortū non solū ex vñu hominū diu in causis inolito sed ex antiqua lege. ff. de lega. iij. offidi s. ex diuerso. ibi: pone igit in credito et. ad idē. s. de lite pte. c. vno. de elec. dudū. ii. z. j. de testi. c. pntentiū. Sicut autē positiones ut p confessionē aduersarij. releuetur ponens ab onere pbandi. ut hic. z. ff. d. iureiu. eū. qui. i. rñso. nam ad hoc fiunt interrogatois. ff. de inter. ac. l. ii. iii. z. iiii. Differunt autē positiones et interrogatois. qz positiones assertiue fiunt. ille interrogatiue. positiones a parte. ille a iudice. Et dicit qdā qz positiones tantū fiūt post lit. pte. interrogatois an tantū. quoz vtrūqz falsū ē. de interrogatoibz. s. dixi. de positionibz. j. vica. Ad positiones aut rñdere d3 pars. nō aut aduocat. immo solo caut iudices tñ rñdentes aduocatos expellere. Scire tñ debes. qz aduocatos q docet clientulū fallū rñdere tenet aduersario illi dāna resarcire que ob h ptilit. puta ex onere pbandi uel amissione cause. l. di. sepe. s. de in. iu. c. ul. ff. ad. l. aquil. qui occidit. s. ul. vnde solent aduocati dicere clientulis. si hoc pfitearis causam perdes. nec dicit si negaueris aiaz perdes. de simo. matheus in fi. Scire debes qz positiones fiunt in cā. et ad eas rñdetur per iura. calū. vel veritatis in cā pstitum. vnde videt qz solū post lit. pte. fieri habeant. cum post lit. conte. iuretur. s. e. li. de iura. calū. c. i. Sed dic qz quicunqz faciende sunt pbationes. fieri possunt positiones sine ante lit. pte. siue post. nec ob. quod de iuramento dictū est. s. qz iudex ponentē ante lit. pte. faciet iurare se credere et estimare vey esse qd ponit. et aduersariū qz vey rñdebit. pnt. n. ante lit. pte. exceptiones opponi super quibus faciendā est probatio ad cuius reuelationem fiunt positiones. pone enim excipitur qz actor excommunicatus est. qz pensit clericū. et sic ab agendo repellendus. ponet ipse reus. et hoc modo. pono qz percussisti talem. Itē qz in tali parte corporis. Itē qz cum gladio. Itē qz in tali loco. Itē qz tali die. Itē qz talibz pntibus. Itē qz turbatus ex tali cā percussisti illū. Itē qz animo iniuriadi. Itē qz ille tunc erat clericus. Itē qz erat in possessione clericatus. Itē qz sciebas illū clericū esse. Itē qz vidisti eū tonsuram et habitum clericale deferentē. his per actorem cofessatis pbata est excoicatio. alias reus hoc pbet mutando verba et dicēdo intēdit. pbare et. post lit. pte. pone qz peto ab ecclesia aliquē quam ptra iura retinet remoueri. dicā pone ego talis iuramēto meo qz talis habet. et possidet ecclesia sancti petri. Itē qz hz et possidet ecclesia sancti marci. Itē qz quelibet eaz hz curā animaz. Itē qz eas post pccilium acquisiuit. hoc pffato succūbit reus. nisi dispensationē uel iustā cām ostēdat. et idem in similibus. Scias aut qz positiones fieri debent super contentis in libello et ad ea pntentibus vel pertinere valentibz ex parte actoris ad intentionē fundandam. ex parte rei ad extenuandam. iiii. q. iiii. c. i. Fieri aut debet de facto rei. quia ad factū alterius nō cogit rñdere. ff. pro suo. l. fi. Et sunt in scriptis offerende iudici. vt videat an sint impertinentes impossibiles captiose negatiue saluo eo qd hic dicitur. et sic eas repellat. et de hoc dicam. j. c. px. quas si admittendas viderit. in actis curie sibi scribi faciet. de proba. quoniā. s. e. li. de rescrip. cū in multis. ff. de re iudi. l. acta. ad illas postmodū faciat aduersarium respōdere vel de veritate uel credulitate habita distinctione an de veritate uel calūnia tantū sit iuratu. j. ti. px. c. ii. et rñsiones scribi faciet sic. fatef uel negat. credit. uel non credit. Cū aut ex iuramento de calūnia uel de veritate rñdet. an possit dicere dubito. no. s. de iuramento calūnie cū causā in pma glo. Caneat aut ponens a positionibus sue intēioni contrariis. ut si agat petitione hereditatis uel quozum bonozum non dicat se post mortem possēdisse defuncti.

si agat publiciana non ponat se emisse a vō dño. si agat vti possidetis. non dicat aduersariū possidere. et idem in similibus. Est autē positiois effectus ut is qui ponit. quod p̄siteri dicatur. vt. j. de iureiu. c. vlti. vbi dicit de hoc. et an positio uel responsio ad eam reuocari possit.

Negatiuas. Que est ratio quare positio de negatiua que aliter probari nō potest. fieri nō poterat. Breuis est solutio. negatiue quedam p̄bati non possunt. sup̄ quo dicitur ut no. io. vi. q. vlti. ac tot. ber. s. de elec. bone. i. et ac cur. ff. de p̄ba. l. ij. sed positio in locum p̄bationis venit. illud ergo in positioe debet admitti quod admitteret in p̄batione. et de hoc no. gof. s. d. elec. dudū. ij. Item positio negatiua p̄bati debet. sed negatiua non probatur. ut. s. g. rē. Item negatiua positio nō ponit sed remouet. et hoc siue sit negatiua explicita. puta q̄ nō cognoui bertam. de frig. c. i. uel nō fui citatus. de elec. bone. siue implicita. ut pono q̄ in electione tantum quattuor canonici p̄sentes fuerunt. de causa pos. cum ecclesia. positiones ergo has negatiuas iuris rigore repellit. s̄ equitas eas admittit si iudici videbitur. ut hic.

Non possunt. pone nego litteras ad lites de mādato dñi impetratas. uel nego pecuniā numeratā quā p̄miserā instrumento solēti et spe future numerationis. hec et similia non possunt p̄bati nisi per confessionē aduersarij.

Aduersarij. dicebant quidam doctores antiqui negatiuā positionē admittendam indistincte. Et q̄ dicitur q̄ negatiua p̄bati non potest. verum est p̄ testes. per confessionē autem aduersarij bene. et probatur hoc. s. de temp. or. dilectus. de eta. et qua. c. vlti. io. an.

Judices. ordinarij delegati uel arbitri. s. de p̄ba. quoniā. ff. de arbi. l. i.

Possunt. non quicquid iudicis potestati p̄mittitur. iuris necessitati subijciuntur. ff. de iudi. l. non quicquid. ad h. ff. de offi. p̄s. l. sepe. et l. se. per que videtur q̄ optioni iudicis relinquatur peccat tñ iudex reijciens. ex quo positio facit ad causam. et equitas suadet. cū equitas scripta rigori iuris p̄feratur. L. d. iudi. placuit. d. fur. et fer. cor. l. si quis seruo. et equitate semp̄ habet d̄ p̄ oculis ut. iiii. q. iij. c. i. et j. de re. permu. c. vno. ff. de cer. lo. l. q̄ si ep̄besci. nec sit artāda p̄bada copia. xiiij. q. ii. q̄ q̄. L. de proba. l. vlt. fm̄ hosti. teneat. et si non admittat poterit appellari.

S post p̄stitū. Si reus iussus positionibus respondere recusat. uel si contumaciter recedit. habebuntur p̄ cōfessatis. secus si p̄sūp̄ sic iussus esset cōtumax fuerat. sed tunc p̄cedetur p̄ eum tanq̄ d̄ contumaces. Tracta fuit hec de re. de extraua. alex. q̄ incipiebat. retulisti. alias dilecto filio. io. an.

Iur. quo ad sp̄iales causas exponim⁹ pro et. in eis. n. in vtroq̄ iurāt. ut s. de iura. calū. c. i. §. ul. et sic est si. L. de verbo. sig. cum quidam.

Juramentū. No. pro opinioe illa que habet q̄ solum possit lit. con. fiant positiones. Sed dicitur ut dixi. s. c. p̄ori. et respicit quod communiter fieri solet.

Reus. quid de actore uel eius p̄curatore. Dicunt quidā q̄ cadit ab instituta actione. s. de iura. calū. c. vlt. et. L. de iura. calū. l. ij. §. q̄ si actor. Ad positiones. n. respondet ex vi iuramenti. et ideo pena iurare nolentis hic locū habet. qd̄ non credo. s̄ dico ut dixi. s. in. p̄xi. glo. q̄ hic respicit qd̄ cōmuniter accidere solet siue post. l. quia actores p̄bare habet. et sic positiones facere. sed idem eōuerso. cū actoris et rei sitrequa cōditio. j. de regu. iur. nō licet. cū simi.

Procurator ipsius. Nota p̄curatoris contumaciā post lit. cont. dño nocere. de hoc. s. ut lit. nō conte. c. i. in fi.

Iussusq̄ a iudice. p̄ hanc l̄raz bene videtur determinata illa antiqua altercatio qua queritur. si iudex citat partē ut veniat respondere positionibus. et citata venire non vult. an positiones habeant p̄ cōfessatis. Et licet quidā dixerunt q̄ sic. puto q̄ non. Ecce. n. q̄ textus dicit iussus a iudice. et ne credat aliquis q̄ talis iussus factus p̄ nunciū sufficeret. p̄mittit interrogatus ille igitur licet sit iussus p̄ nunciū non p̄ iudicē. et hoc concessio non tñ est in terrogatus a iudice. qd̄ requirit hec constitutio. vñ et. j. submittit verus. si an teq̄ respondere sit iussus. sic dixit. i. ab ipso iudice interrogatione p̄missa. maiorem ergo reputauit contumaciā illius qui interrogatur a iudice. et ab eo iussus respondere non vult. q̄ illius qui citatus per nunciū uel litteras etiaz hoc expressio venire non vult.

Rationabili causa. puta si positio superflua esset uel impertinens. que p̄bata non releuaret. L. de proba ad p̄bationem. xxx. q. ul. iudicantē. ibi ad rei veritatē rē. s. de offi. archidi. ut nostrum. uel obscura. iij. di. erit. de spon. de muliere. L. de transac. ut respōsus. uel generalis. ff. d. le. ii. titia. i. respōso. Item si sit de facto alieno. ut dixi. s. c. p̄xi. Item si sit captiofa. puta que detegat periuriū respondentis non est admittenda puta pater conuentus iurauit nil esse in peculio. tutus est igitur exceptione iurifurādā a parte delati nisi pro rebus postea quesitis. postea in positione dicuntur alique res fuisse in peculio tempore quo iurauit. p̄ hanc detegitur periuriū eius. vñ respondere non cogitur. ff. de iureiu. l. duobus. §. si. nulli enim iniiciendus est laqueus. xv. q. i. de viduis. item sit multiplex. ut pono q̄ possides talem ecclesiam ad tale monasterium pertinentem. uel pono q̄ titius filius. p. debet mibi. x. uel

negatiuas que probari nō possunt nisi per confessionem aduersarij iudices admittere possunt. si equitate suadente uiderint expedire.

Sonifacius octauus.

S post p̄stitū ueritatis aut calumnie iuramentum. reus uel procurator ipsius positionibus ab aduersario sibi factis interrogatus iussusq̄ a iudice respondere absq̄ rationabili causa recuset aut nolit. seu cōtumaciter se absenter. haberi debet super his de quibus in eisdem positionibus interrogatus extitit pro cōfessio. Verum si

his similia. posset enim alterum eē verum. alterum falsum. et ideo petitur explicari. uel ipse idē explicet dicendo vtrumq̄ falsum. uel si verum. hoc falsum. uel poterit simpliciter positionē negare. etiaz si alterum verum sit. ff. de re. du. si is qui ducenta. §. vt rū. ij. q. ix. p̄ura. ix. di. si ad sacras. vnde videtur q̄ ad multiplicem positionē bene respondere teneatur. cūz habeat su

antequam respōdere sic iussus fuerit. eum contumaciter absentari cōtingat. tunc pro cōfessio non debz haberi. sed est alia contra eum tāquam contra contumacem prout ratio dicitur procedendum.

Gregorius nonus in concilio generali lugdunensi.

De testibus et attestacionibus.

Medatores per quos scelus simonie plerumque committitur ad testimonium p̄tra sceleris

spondere. cum enim ius quis probare non cogatur. sed factum. ergo nec ponere. non succedat in locum probationis. s. e. c. p̄xi. ergo tanq̄ ad superflua non cogitur respondere. Item si sit impossibilis uel contra naturam. ut ponit virginem peperisse. uel partem uinorem filio. xvi. q. ii. §. cum ergo. ad hoc. s. de cōfess. c. vi. et quod ibi no. ff. de inter. ac. l. cōfessionibus. et. l. se. Item super crimine eius contra quem fiunt non admittunt positiones. de pe. di. i. non tñ dico. he ergo et similes sint rationabiles cause. p̄pter quas respōdere non teneatur. Item si procurator fuerit positiones super aliquo emergenti de quo probabiliter non imputetur domino. si non instruxit procuratorem. bene habebit procuratorē inductus ad cōsulendum dominum. secus in principali super quo a principio instrui debuit. s. de iura. ca. in pertractādis. vbi de h. p̄ immo. et hosti.

Eisdem. s. quibus respondere non vult. et p̄ hanc litteram dico q̄ si quibusdam respondebat. et postea alijs respondere noluit. ille quibus iam responderat non habebuntur pro cōfessatis. si eas ne gaerit. pena enim alterius non debet extendi rē. de his que sūt a ma. par. ca. c. quesuit.

Pro cōfessio. nunquid ipso iure. aut per sententiam videtur q̄ per sententiam fm̄ ea que no. s. de iura. c. alum. c. vl. dicebat tan. q̄ tacens non habebatur pro cōfessio nec pro negante per regulam. ff. de reg. iur. qui tacet. et. j. e. ti. is qui tacet. ibi dixi. quid ergo fiet. s̄ eum compellitur respondere per cōmunicationē in possessionē missionem captionē pignorum multaz et his similia. s. ut li. non cōte. tue. et. c. quoniā. ff. de ven. in sp̄. l. i. §. igitur. ff. si quis ius di. l. vna et facit fm̄ hosti. de elec. bone. ver. contra legati. Sed hodie pro cōfessio haberi debet. ut hic vides. ad hoc. ff. de interro. ac. d. erate. §. qui tacuit. et idem iuris de obscure respondente. nisi declarat. ut. e. l. §. nihil. et q̄ hic dicit q̄ habetur pro cōfessio. intellige si confessio est damnofa. alias si esset sibi utilis haberetur pro negante. ut. ff. d. inter. ac. l. non alienus. et. l. de erate. §. i. vsq̄ ad. vi. In interrogacionibus procedat hoc. in positionibus non credo. in quibus satis sit ponenti q̄ habet intentum suum.

Ratio dicitur. quod dicitur no. s. de do. et contu. prout.

Medatores. socius in crimine simonie admittitur in testes. si sit socius criminis tantum. et agatur civiliter. alias non. Ista decre. et sequens fuerunt gregori. et deberēt eē in antiqua compilatione vltime in ti. et per hanc decre. moderacionē recipiunt glo. ille. Jo. et ber. iij. q. iii. s̄ item in criminali. v. liberi in prima glo. quā quidē non habent. et d. resti. veniens. i. in glo. pe. q̄ indistincte dicebant q̄ in hoc crimine socius criminis tantum admittebatur in testē. criminis vō et numeris nō. distinctio. n. illa locū habet cū solum agitur civiliter. si. n. criminaliter. soci⁹ etiā tantū criminis repellitur. ut hic vides. ad hoc. s. e. testimonium.

Medatores. q̄ proxenete dicunt. et salariū qd̄ eis dat d̄ p̄xenetici. ff. de p̄xene. l. i. et. ii. Et si in sp̄ialib⁹ salariū recipit uel aliquaz p̄missionē cōmodi t̄p̄alis simoniacus est. de simo. cū essent. et tunc non admittit etiā si civiliter agat. ut hic in fi. et. s. e. veniens. i. infamis est. i. q. i. si quis ep̄us. et. q. iii. si q̄ p̄beidas. et b̄ficiis p̄uand⁹. s. de elec. per inquisitionē. et deponendus. de cōfess. c. ii. de simo. non satis ibi uel consenserit.

Per quos. i. quorum ministerio.

Plerumq̄. s̄ non semp. qz interdum sine mediatore inter se componunt simoniaci. de simo. de hoc. et. c. veniens. cū simi.

Ad testimonium. nō. q̄ ad p̄sumptionē faciendā bñ admittent. s̄ nō ad p̄bationē. iij. q. iii. §. itē in criminali. per. liberi. qd̄ dicit vñ no. xv. q. iii. nemini. de p̄fess. c. i. d. resti. veniens. i. et nō q̄ dicit testimonium

quia circa accusationem nihil hic statuit. sed stat iuri antiquo .ii. q. i. in pmissis. in si. xv. q. iiii. sane. de sumo. tanta. z. c. licet beli. z. c. p. tuas z. ei quod no. ii. q. vii. in summa.

Auctores. cu interdum etiam p alios vinciri non possint. ad h. s. de testi. c. ul. ubi ad detegendam purationem inducuntur socii z iurati.

Criminis. alias tanti criminis. z co cor. i. q. ul. c. ul. s. d. simo. tanta. z. c. licet beli. ubi cu ad istar criminis z. z. p. hac lram credo hac de cre. intelligenda etiam de mediatore. q. no e emedatus d. crimine. alias qd esset spale in hoc. ut. s. e. testimoniu. uel pot dici de emedato de bere intelligi. z. h. est spale q. mediator admittat. ut. j. dicam.

Criminaliter. s. eo. testimoniu.

Civiliter. q. regulari est q. i. civilis mediator d. consensu partiu admittat ad testimoniu. alias non. in aucten. de testi. s. quonia vo. col. vii. Et no. ber. de testi. co. dilectoruz circa prin. glo. hic tri admittitur etiam parte contradicente. quod intellige fm distinctionem decre. de simo. per tuas. z. c. licet beli.

Asserenti. vides quid iuris i hoc excepto crimine. s. simone. S. quid d. aliis exceptis. De crimine lese maiestatis dic ut. vi. q. i. s. ve rum. de confes. e. c. i. De crimine heresis dic ut. j. de bere. in fauore Sed aduerte. mirabile. n. est qd dicit hoc decre. q. socius criminis repellatur in criminali. criminis z. muneris in civili. si. n. qui petit ipsum a testimonio repelli. dicat socii mibi in crimine fuisi no ege mus vterius teste. q. ex hac pessione puniendus est. de p. f. c. ii. nec permittit canon uel lex dicit hoc no feci. q. mendaciu uel aliud peccatum non pmitunt. xxiii. q. iiii. qui peccat. z. ff. de tribu. illud s. pe. Sed dic q. potest in genere dicere. non potes testis esse. q. co missi hoc crimine qd me offero. pbaturu. z. sic repellatur. q. par deli ctum repellit teste. s. e. personas. cu distinctione decre. de simo. licet beli. z. c. per tuas. uel dic precise q. exceptionem obticiens no fate tur. j. de reg. iu. exceptionem. z. ibi dicam. uel pone q. opponat cri minis simonie exceptio contra teste. z. ille qui produxit dixit eum q. probat fuisse sociu. z. sic contra se fatetur. sed secundum tene quia z. hic videtur fateri teste suum simoniacum.

Resentiu. hoc decre. est practica. z. per aduocatos optime scit. z. ponit modu remissionis curie. z. dat modu sup positionibz iurandi. z. dicit per que iurare debeat. dat modu rindendi. z. moduz testes pbatozios repobadi. z. repobatozios itez repobadi b. dicat

Commentum. dic ut. s. de rescrip. edoceri.

Ex vna parte. z. actores.

Ex altera. z. reos. ut patet per sequentia.

Possessione. i. quasi possessione. q. de incorporealibus agebatur ff. de vsuca. sequit. s. si via. z. de hoc. s. de so. cope. p. questus. Et no q. hic agebatur possessio. z. tri iurat de veritate. qd est contra id qd op. ber. s. de iura. calu. c. ii. in glo. i. in si. z. s. de testi. spo. litteras sed non prohibet hic iurari. z. hodie iurandum no est per. id quod babes. s. e. ti. c. i.

Compositioe. si amicabile fuerat. valere poterat. Secus si fuis set transactio. s. de transac. sup eo. de hoc de pben. nisi essent.

Rebus alijs. commissio facta cu hac clausula no extendit ad ma iora quod dic ut. s. de rescrip. sedes.

Abbate priore. vtraq. n. pars petijt positionibus suis p eos qui principales erant. z. melius veritate nouerant responderi. z. ideo su per bis scripsit papa rbotomageni. ut sequit. ad h. s. d. iura. calu. in pertractandis. ff. de pcura. si actor.

Conuentu. i. singuloz de uentiu uel maioris partis. quia con uentus sicut vnuer sitas non habet animam. j. de sen. excō. romana. s. ul. Ho. ius nouu ut prelatu iuret in animam suam z. fratru uel maio ris partis. olim solus platus prestabat hoc iuramentu. z. de hoc. s. de elec. dudū. ij. Et nota ex hac littera q. confessio solius prelati no

nocet ecclesie quia nec etiaz confessio minoris partis cum hic dicat nel malo ris z. z. facit de bis que fi. a ma. par. ca. c. i.

Proloz. ibide residentiu fm imo. ad h. x. q. ij. hoc ius porrectu. hosti. s. di ces absentes vocandos si pnt comode vocari. de elec. q. ppter. facit p. eo. j. d. prebe. cum in ecclesijs. s. opinionem imo. credo vera p. decre. s. e. li. de offi. or. quis. ibi. put sunt in electio nis negocio z. c. Si. n. in oibz tractatibus vocandi esset ab sentes. non video qre expssif set de negocio electionis plus q. de alijs tractatibz. spale s. videt in electionibus z. recep tionibz. z. in casu isti decret. quis. q. debeant absentes re uocari. alias non. x. q. ij. hoc ius porrectum.

Ponendo. q. etia ponens contraria periuus est. j. ti. p. xi. c. ul.

Transmissis. quibz nil op poni poterit. cum sint exami nate z. approbate p. papa. xx. xv. q. ix. apostolice. c. de te sta. omniu. z. h. est qd. j. sequi tur nulla prozsus z. c.

Mos. q. tractabat illas cu coventu. si aut sciaia plati s. ria respōsioni ouentus dicat ex parte ouentus sic dico. s. sic ego credo uel dico. ad hoc ff. de admi. tuto. quonies. s. si cut fm hosti. Si aut esset in iudicio tanq. platus babes d. hoc. j. de postul. bone. ij. de p. feri. c. ul. liij. di. generali. S. in casu pmissio cui respōsioni stabit. dic q. rnsioni ouentus cu plati s. rindeat ut ps ouer z. maiori pti sit stadiu. ut. s. dixi

Preterea. alias postea. alias pterea. q. si dicat dixim q. rindendum est posi tionibz. volum. instruere iudice quo habeat facer respōderi. z. io dixit pterea

Sigillatim. q. positio habens plura mēbra. in vno falsa in alio vera posset esse. z. sic copulatiua posset negari. ut dixi. s. ti. pr. c. vlti. ff. de re. du. si is qui ducenta. s. vtrum. z. ponens debet ponere certum. z. respondens respondere certum. ff. de confes. certum. z. omnis distinctiua est incerta. ff. de ver. obli. l. vbi. s. qui illud. ff. de iur. p. etoz. s. quid autem.

Sufficienter. s. sigillatim z. clare responderi. z. si respondere nollent. ha berentur pro confessatis. s. ti. p. xi. c. vlti.

Contradictione. rationem dixi super verbo transmissis.

Quid sciat. q. si titubat. habebit diem ad deliberandū. ff. de pe. be. si debi tor. z. si psumptio e de malicia pot iudex exigere iuramentu ab eo q. malicio se h. no petit. s. e. li. de iura. calu. c. ij. in si. si aut animu suu ad alia partem ap plicare nescit. tunc poterit dicere nescio. uel negatiue respondere. ut si quera tur si talis viuat. dicat no credo. non sequitur. pterea quia credat ipsuz mor tuum fm imo. z. hosti. tunc enim titubet non credens hoc uel illud.

Inquiras. Quid si syndicus confiteatur contrarium eius quod prelatu confessus fuerat. licet alij aliter dixerunt. dic fm ber. potius standum confes sioni prelati z. capituli q. confessioni syndici qui non iurauit. si vo concordet cum prelatu eius confessio adiuuat.

Articulis. articulus vocatur pars intentionis continens id quod actor p bare intendit. z. facit. s. de testi. veniens. ij.

Produccendos. iuratos tamen. alias testimoniu ipsoz non valeret. etia si eent religiosi. s. de testi. nup. nisi iuramentu remitteret a pte. ut. s. e. tuis.

Alterius. scilicet sancti nicolai.

Productos. corā papa vel iudice ab eo dato. Et sic no q. testata erat lis aliter regulariter non valet testiu receptio. s. ut li. non cont. in rubro z. nigro. Et sic nota q. licet statim post litem conte. iurandū sit de calumnia vel de ve ritate dicenda fm q. requirit causa. z. faciende positiones ante. pbationes. si tamen hoc omisum fuerit. adhuc post pbationes fieri poterit. ad h. s. e. li. de iura. calu. c. i. hic. n. post testes receptos z. d. veritate iurat. z. fiut positōes.

Nomina. ne esse possit esse variationi locus. s. e. li. de rescrip. c. ij. Et con tinebantur isto modo. Intendit talis pbare talē teste adulteriu. p. eo q. talē vxorem talis publice in suam tenuit concubinā. z. hoc pbare vult per. a. b. c. Item intendit pbare q. t. est periurus. q. deierauit corruptus in tali causa. z. hoc vult pbare per. d. e. f. z. sic de singulis. quia vnus testis nescit oēs arti culos intentionis. s. interdū alterum tantū. z. si velle alios q. nominatos in ducere uel eos transponere non credo q. possit fm hostien. arg. ff. manda. l. diligenter. z. s. de rescrip. cu dilecta. j. de preben. cui de non.

Calēdas. z. no vltra. s. de pba. licet. nec possunt ista delegati terminos p rogare. nisi partes ambe in progatione termini psetirēt. s. de of. del. d. cāis.

Interrogatoria. interrogatoria sunt que facit pars testibz. pductis s. se. et dan sup articulis de quibz pmissum est. z. formant fm distantias cause et p sonaru producta. ut in dicto. c. l. s. i. s. e. cum causaz. i. et. c. p. tuas. p. n. datis

Preterea. alias postea. alias pterea. q. si dicat dixim q. rindendum est posi tionibz. volum. instruere iudice quo habeat facer respōderi. z. io dixit pterea

Sigillatim. q. positio habens plura mēbra. in vno falsa in alio vera posset esse. z. sic copulatiua posset negari. ut dixi. s. ti. pr. c. vlti. ff. de re. du. si is qui ducenta. s. vtrum. z. ponens debet ponere certum. z. respondens respondere certum. ff. de confes. certum. z. omnis distinctiua est incerta. ff. de ver. obli. l. vbi. s. qui illud. ff. de iur. p. etoz. s. quid autem.

Sufficienter. s. sigillatim z. clare responderi. z. si respondere nollent. ha berentur pro confessatis. s. ti. p. xi. c. vlti.

Contradictione. rationem dixi super verbo transmissis.

Quid sciat. q. si titubat. habebit diem ad deliberandū. ff. de pe. be. si debi tor. z. si psumptio e de malicia pot iudex exigere iuramentu ab eo q. malicio se h. no petit. s. e. li. de iura. calu. c. ij. in si. si aut animu suu ad alia partem ap plicare nescit. tunc poterit dicere nescio. uel negatiue respondere. ut si quera tur si talis viuat. dicat no credo. non sequitur. pterea quia credat ipsuz mor tuum fm imo. z. hosti. tunc enim titubet non credens hoc uel illud.

Inquiras. Quid si syndicus confiteatur contrarium eius quod prelatu confessus fuerat. licet alij aliter dixerunt. dic fm ber. potius standum confes sioni prelati z. capituli q. confessioni syndici qui non iurauit. si vo concordet cum prelatu eius confessio adiuuat.

Articulis. articulus vocatur pars intentionis continens id quod actor p bare intendit. z. facit. s. de testi. veniens. ij.

Produccendos. iuratos tamen. alias testimoniu ipsoz non valeret. etia si eent religiosi. s. de testi. nup. nisi iuramentu remitteret a pte. ut. s. e. tuis.

Alterius. scilicet sancti nicolai.

Productos. corā papa vel iudice ab eo dato. Et sic no q. testata erat lis aliter regulariter non valet testiu receptio. s. ut li. non cont. in rubro z. nigro. Et sic nota q. licet statim post litem conte. iurandū sit de calumnia vel de ve ritate dicenda fm q. requirit causa. z. faciende positiones ante. pbationes. si tamen hoc omisum fuerit. adhuc post pbationes fieri poterit. ad h. s. e. li. de iura. calu. c. i. hic. n. post testes receptos z. d. veritate iurat. z. fiut positōes.

Nomina. ne esse possit esse variationi locus. s. e. li. de rescrip. c. ij. Et con tinebantur isto modo. Intendit talis pbare talē teste adulteriu. p. eo q. talē vxorem talis publice in suam tenuit concubinā. z. hoc pbare vult per. a. b. c. Item intendit pbare q. t. est periurus. q. deierauit corruptus in tali causa. z. hoc vult pbare per. d. e. f. z. sic de singulis. quia vnus testis nescit oēs arti culos intentionis. s. interdū alterum tantū. z. si velle alios q. nominatos in ducere uel eos transponere non credo q. possit fm hostien. arg. ff. manda. l. diligenter. z. s. de rescrip. cu dilecta. j. de preben. cui de non.

Calēdas. z. no vltra. s. de pba. licet. nec possunt ista delegati terminos p rogare. nisi partes ambe in progatione termini psetirēt. s. de of. del. d. cāis.

Interrogatoria. interrogatoria sunt que facit pars testibz. pductis s. se. et dan sup articulis de quibz pmissum est. z. formant fm distantias cause et p sonaru producta. ut in dicto. c. l. s. i. s. e. cum causaz. i. et. c. p. tuas. p. n. datis

articulis petit pars terminum ad vanda interrogatoria. qui terminus tã ex predictis in tribus dari debet q̄ p̄suetudine generali que est optima &c. ff. de legi. si interpretatione. de cõsue. cū dilectus. Et sunt interrogatoria hoc mō Si dixerit testis verum esse qd̄ in primo intentionis articulo continet. Que rat̄ ab eo quomodo scit. & si ibi p̄sens erat. & ad quid ibi erat. & si vidit potuit eniz p̄sens esse & nō vidisse.

Item quo anno mense & die id fuit factum? Item in quo loco. qua domo. qua parte domus. et an domus illa sit terranea. uel in solario. et q̄ erāt ibi p̄sentes? Item si cognoscit illum de quo testificatur. & cuius est etatis stature et coloris. et bis similia fm̄ q̄ faciunt ad factum et bec interrogatoria de consuetudine et d̄ iure non dātur parti aduersene possit super his instruere testes suos. s; iudex p̄ se uel p̄ assessorem examinat illa. & si qua reperit super sua uel im pertinētia. illa refecat. hic autem non habebit locum refectio. cum fuit approbata p̄ papam. ut de articulis superius dixi.

A Specificatione. Mo. pro specificatione obiectorum. ad idem. s. e. l. de elec. ut circa.

B Et aliorum. forte obijciantur aliquibus non crimina sed alia. p̄ que impediētur testes esse. puta q̄ erant uel fuerant aduocati uel procuratores in cā. j. c. px. uel qd̄ erant minores. iiii. q. iiii. c. i. uel his similia.

C Cōuentus. originales actores.

D Producendos. ad reprobationem testium productorum in principali.

E Proximo. intelligebatur si non fuisset appositum. ff. de verbo. obli. eum qui calēdis.

F Examinare. fm̄ interrogatoria prioris & cōuentus spal d̄gi. ut. s. in. pxi. casu dictū ē.

G Simili. de qua dictum est s. priori. ver.

H Observata. hos autem testes non licebit ulterius prioris & cōuentui reprobare. ut s. de testi. licet dilectus.

I Juramento. s; quare exigitur iuramentum a procuratore abbatis in hac reprobatione & non in p̄ma reprobatione quā facit prior? p̄tra principales testes abbatis? So. potius presumitur q̄ hoc facit abbas ex malicia q̄ prior qui p̄mo reprobauit testes sup̄ principali. p̄ductos. q̄si prouocatus uelit vlcisci. ideo propter illam p̄sumptionē hoc exigitur iuramentum. si. d̄ resti. spo. litteras. fm̄ ber. sed dic q̄ hoc est in potestate iudicis p̄ predictas de ere. & p. c. de iura. cal. c. ii. in si. s. e. l. vii. & in p̄ma poterit exigeri si sibi videbit̄ & in secūda omittit̄. si sibi videbit̄. iste aut̄ necesse h; mādatum pape suare.

K Procedant. habebant olim quidā hic plus de textu. quidam non. f. certuz nobis sub sigillo tuo &c. io. an.

R Romana. Duo sūt huiusmodi de cr. dicta & breuia. & iccirco eā nō summo. **A** Appellationis. fuit causa dubitationis. q̄ alia videbat̄ cā appel. a principali. p̄pter aliū iudicem & alium procuratorem & aduocatū. qui frequē in ipsa interueniunt. q̄ non tenetur procura. uel aduocatus p̄ncipalis cause defendere cām appellationis. ut no. s. de p̄cura. non iniuste. & ii. q. vi. post secundā. & facit qd̄ dixi. s. de iura. cal. c. ii. i. r̄is. s; nō est alia. uel licet sit alia quo ad quid. tñ. procurator uel aduocatus in principali. in causa appellationis non debent testimonium ferre. ne memores sui officij forte p̄trariū assererēt veritatis. sicut & aduocatus nequit esse iudex. ne affectū sue memor̄ &c. **C** de assel. l. nemo in si. Et iudex in causa qua iudicauit non debet esse testis. ii. q. vi. statuendū. vbi de h; qd̄ intellige fm̄ determinationē de cr. s. c. dilecto. et. c. cum a nobis. in vno ergo et eodem negotio quis duplici officio tā suspecto fungi non debet. de cle. coniu. diuersis. ff. ad trebel. ille a quo. s. tempestiuum. ii. q. i. in primis. de verbo. sig. forus. cum si in testem ergo multo fortius non recipietur talis in principali. per iura predicta.

C Suerat. si ergo illum procuratorem constituit. s; non recipit mandatum. testificari poterit. s. e. dilecto. Idem in aduocato. & de hoc etiā no. ff. e. l. vlti.

ficatione criminū & aliorum obiectorum sibi in eisdem articulis contentorum. Si vō dicti abbas & cōuentus aliquos testes coram te. p̄duxerint contra testes ab eisdem prioris & cōuentu producendos iuxta articulos quos ipsi abbas et cōuentus tibi super reprobatione testium productorum prioris & cōuentus in eadem produxerint. recipere ac eos usq; ad calendas februarii proximo summi diligenter examinare. p̄cure similia specificatione criminum et aliorum que contra testes eorundem prioris & cōuentus obiecta fuerint obseruata. prius tamen prestito iuramento a procuratore dictorum abbas et cōuentus q̄ ad hoc ex malicia non procedant.

A No. cen. iiii. in generali p̄ci. lugdunen. **R** Romana ecclesia & infra. i appellationibus causa is qui appellantis. procurator uel aduocatus in priori iudicio fuerat nō recipiatur in testem. **C** Meq; indistincte ipsi appellanti p̄sumptione facite pro eo deferatur etiam iuramentum. sed tunc cum inspectis personarum et ipsius cause circumstantiis id fuerit faciendum.

Nicolaus tertius.

De iurjurando.

Quod contingit in nonnullis ecclesiis de earum cōsuetudine obseruari: q̄ ipsarum prelati cum primo ad ecclesias ipsas accedunt uel cum de recipiendis ibidem nouis canonicis agitur: nec prelati admittuntur: nec canonici aliter recipiuntur in ipsis: nisi iurent sta

In testem. intelligas pro ipso appellante. nam pro appellato bñ recipietur fm̄ ber. & modernos. tum quia ratio p̄batiois cessat. tuz quia non reperietur p̄bitum & edictum de testibus prohibitoriu est. ff. e. l. i. Et in isto casu quando procurator uel aduocatus appellantis deponit pro appellato. dico q̄ deponet etiam pro appellante

tuta & cōsuetudines ipsarū ecclesiarum scripta & nō scripta inuolabiter obseruare. Inter laicos etiaz in multis ciuitatibus castris & terris i suis potestatibus rectoribus uel officialibus assumēdis p̄suetudinis moribus irrepsit: q̄ potestates rectores & officiales huiusmodi ad potestarias rectorias & officia eadē: nisi prius seruaueros se statuta ipsorum loco clausula iurauerit: nulloatenus admittantur. Quia vō i statutis & p̄suetudinibus supradictis interdum aliqua reperiuntur illicita seu impossibilia uel obuiantia ecclesiastice libertati ne sub tali generalitate iurandi sic iurantibus peccandi occasio prebeat̄ cū iuramentū nō fuerit ut esset iniquitatis vinculuq; institutu; hac generali p̄stitutione animarū periculis obsistere cupientes precipim; a quibuscuq; sciētibus & statutis illicita impossibilia uel libertati ecclesiastice obuiantia iuramenta huiusmodi aliquatenus nō prestari: Et talia iuramenta ea intentione faciēda uel facta ut etiā illicita uel impossibilia. seu ecclesiastice libertati obuiantia obseruentur: cū etiaz sub tali intentione prestari non possint: absq; diuine maiestatis offensā decernimus in huiusmodi illicitis impossibilitibus seu libertati ecclesiastice obuiantibus non seruanda: quin potius pro animarum salute: si sub forma predicta uel simili aliquos ignorantes predicta illicita seu impossibilia uel libertati ecclesiastice obuiantia iurare contigerit: ad obseruandā dūtaxat licita possibilia & nō ob

quia iurat pro vtraq; parte dicere veritatem. ad hoc. s. e. de testibus. in. c. i. ii. & iii. & l. d̄ questionibus. l. p̄dem & dixi. j. de reg. iur. quod ob gratiam. quid de procuratoribus ad negocia? dic fm̄ hosti. q̄ in negotio quod p̄tuitur de p̄sensu partium potest admitti sicut & iste sicut mediator. in auctē. de testi. s. quomam vō. col. vii. in aliis admitteretur etiā parte inuita. cum nec prohibeat̄. ff. e. l. i. **E** Presumptione. puta q̄ habet vnus testē. s. d̄ procu. ex insinuatione. xxiii. q. iiii. si habes. ff. de do. p̄leg. l. i. theopompus.

Personarum. et ipsius cause. quod dic ut no. s. de iure iuran. c. ult.

Quod continet prelati canonici retores & officiales locorum qui iurāt statuta & consuetudines loci uel ecclesie seruare. p̄terextu talis iuramenti non obligantur ad illicita impossibilia uel obuiantia ecclesiastice libertati. nec ad ea debet intentio sua referri. io. a. **B** Consuetudine. ad hoc. s. e. clericus. **C** Accedunt. in q̄ accessu antiquas ecclesie consuetudines seruare debent. ut. s. de p̄ben. dilecto.

K Recipiendis. ad hoc vocari debent absentes. j. de p̄ben. cuz in ecclesiis. nisi consuetudo esset in contrariū. ut ibi.

L Scripta. potest singula singulis referre.

M Iuramentis. q̄ murozū ambitu terminant. j. d̄ sen. ex. si ciuitas & laudem bonorum. de homicidio postulasti. de maio. & obe. solite. & tunc minister est dei. ut. xxij. q. v. miles. & c. sequentibus.

O Clausula. in hoc erat moribus. & si iurant solum seruare statuta edita ad edenda sacramento non tenentur. ut. s. e. t. c. pe.

P Libertati. & ideo statutarij exdicati sunt. si infra duos menses ea de statuta deleri non fecerint. ut qui tales p̄suetudines uel statuta seruare faciunt. ut. s. de senten. excom. nouerit. ad hoc. j. de immu. eccle. c. iij. iij. & v.

Q Vinculum. s. e. q̄to. xxii. q. iiii. inter cetera. ad hoc. j. de regu. iur. in malis. & c. non est obligatorium. Sed de appellationibus dicitur. s. de appel. ad nostram. & c. cum speciali. io. an.

R Obsistere. ad hoc. s. e. l. de consti. c. i. j. de sepul. c. i. cum si.

S Intentione. dicitur ergo iuramentum illicitum ex animo sic & sententia excommunicationis. s. de senten. excom. per tuas. & c. sacro. vbi de hoc. xi. q. iij. s. cum ergo.

T Impossibilia. ad hoc nullus potest se obligare. s. de pac. c. vlti. d̄ condi. apo. c. ul. ff. de regu. iur. impossibilium. j. de regu. iur. nemo potest. Et intelligo impossibilia de iure uel de facto. ut dixi in predicta regula nemo potest.

U Maiestatis. quā peius est offēdere q̄ tpalem. ut. s. de bere. vergentis. & j. de immu. eccle. clericis. l. de bere. manicheos.

Communibus olim erat duplex littera. alia civilibus alia communibus. Et intelligas communibus non solum iudicialibus. sed etiam extrajudicialibus ubi de ipsorum utilitate agatur. erunt igitur iter homines. et eorum carebit suffragiis. **L.** de apostol. ubi qui sancta. in spiritualibus aut non est dubium eos repelli. quia talium capaces non sunt de eta. et quali. cum bone. de cleri. excom. mini. postulatia. cum similibus. et hinc fm hosti. inuit littera hic communibus. quasi dicat omnes actus qui aliis hominibus sunt communes. excoicatis sint interditi. ubi de ipsorum querit utilitate. et adde quod dicitur. j. de sen. ex. decernimus.

Amalicia. que semper crescit. xii. q. i. omnis etas. xx. q. iii. proclivus.

Prouisum. xlv. di. licet.

Horam. i. delictu. de hoc s. de regu. consulti in glo. ii.

Ecclasiasticis. et in et per civile iudice dicitur admitti talis exceptio et seruari forma que sequitur. ut. j. de sent. excom. decernimus.

Differri. contra id. s. d. do. et cotu. finem. ff. si cer. pe. l. qdam estimauerunt.

Satigari. ptra id. s. d. ap. ut debitus. s. e. li. de offi. or. ut litigantes.

Irepsit. i. latenter inuasit **L.** de epi. et cle. repetita.

Abedelam. no. q. medicina morbis et. ad hoc. l. di. ut constitueretur. s. de iura. ca. cetex. in aucten. bec constitutio. inno. costi. in prin.

Siquis. nel siqua. ff. de ver. sig. l. i. et dixi. s. e. li. de elec. generali.

Opponit. intelligas in vi dilatorie quod per superiora et inferiora probat si enim in vi peremptorie proponatur. ut si dicatur electus excommunicatus excommunicatione maiori. uel ab excommunicatis electus. tunc dabitur copertis dilatio qz hic perit ius opponetis oppositione non probata et eouersio. ubi at differi non perit. ad hoc. s. de. p. ex. insinuatione. Et dic opponat coram quocumqz iudice ordinario uel delegato ecclesiastico uel seculari. ut. s. dixi. nec intelligo dilationem huius decre. locum habere. ubi negatur iurisditio. ut si dicatur impetratum rescriptum per excommunicatum. s. e. li. de rescrip. c. i. ibi n. non principaliter de actoris persona ut hic queritur. sed de iudicis iurisdictione et sic decre. dilatio locum non habet.

Specie. hoc ideo dixit. qz duplex est excoicatio. altero at ab agedo repellit. f. maior. altera no. f. minor. iii. q. iij. engeltruda. s. de sen. excō. si quem ubi de hoc. non ergo sufficit in genere aliquid proponere. qm quelibet species generis illu non sequit effectum. ad que pponitur. quia non licet cum altero danno in incerto nagari. s. eo. li. de rescrip. c. ii. de elec. ut quis duas. ff. de in. in. p. eto. edixit. secus uidetur quando quelibet generis spes sufficit. ff. de pe. bere. ite ue nunt. s. a quo. ff. de adm. tu. quidam decedens. s. fi.

Nomen. proprium et appellatiuuz. uel saltē nomē dignitatis. sic dicit lex qz i tanto crimine de dolo. f. no oz nagari. ff. de dolo si ex dolo. s. fi. et. l. se. Nomen aut ideo debet exprimi fm ber. ut sciat. an sit ordinarius an delegatus qz si est delegatus. et excoicatio illius exhibetur sine iurisdictionis delegatione non staretur tali excoicacioni. de of. dele. cum in iure. sed in ordinario h non requiritur. Et per hanc litteram uidetur qz non sufficit opponenti probare qz actor sit denunciatus excoicatus. Tamen no. hosti. s. de offi. dele. prudētia qz credit sufficere ad excoicacionē pbandā denunciacionē pbati. S3 hoc est littera. j. apertissimis documētis. et adde quod dicam. s. de sc. ex. l. 5.

Regm. i. excommunicationem.

Notionē. t. iudicalem noticiā. Nomen aut notionis ad eos pertinet. qui iurisdictionem non habent. sed habent de quauis cā notionem. ff. de re iud. ait p. eto. in prin. tamen nomine notionis accipere possumus et cognitionem et iurisdictionem. ff. de uer. si. notionem. vii. expone notionē. i. cognitionē. et scriptū fuit hoc uerbū. **L.** de pba. sciant cuncti. ber. ii. q. viii. sciant cuncti.

Octo dierum. licet emi pbationū copia non debeat angustari. xiii. q. ii. qz qz in ista exceptio maliciose frequenter oppobatur et est odiosa. ideo restri genda fuit potius qz laxanda. s. de elec. tua in fi. j. de regu. in. odia cum suis concoz. ad idem. s. eo. li. de resti. spo. frequēs. et. j. de sen. excō. solet. si ergo in habet probationes taceat. ii. q. vii. pleriqz et si sit episcopus. vii. q. ii. si tantuz et. c. placuit. Nota tñ ber. j. de sen. excom. solet qz licet sine causa maior dilatio non debeat dari in hoc casu. tñ causa cognita maior dari poterit ex illa clausula. si qua mihi iusta causa et. ff. ex qui. cau. ma. l. ii. in fi. Sed primū verius uidet. cū non pereat ius aduersarii. ar. s. de. p. ex. insinuatione. Sed quereō. quare non dantur hic. xv. dies sicut de resti. spo. frequēs. Dic qz in dilationibus que dantur a iure voluntas ē pro ratione. sic enim poterat. xv. vel. x. uel et minus dare. et facit qz recitari solet. s. de rescrip. c. siqz. ff. de le. l. non. oium uel dic fm hosti. hoc ideo statutū fuisse. qz de excoicacione hominis so-

luniciati duz a cōtinibus actib⁹ excluditur robore suffusi ad humilitatis gratiam et reconciliacionis affectum facilius inclinentur sed hominuz succrescente malicia quod prouisum est ad remedium tendit ad noxam. **D**um enim in causis ecclesiasticis frequentius bec exceptio per maliciam opponitur cōtingit interdum differri negocia. et partes fatigari laboribus et expēsis proinde quia morbus iste quasi communis irrepsit: dignum. si quis igitur excoicacionez opponit spēs illius et nomē excoicacionis exprimat scitur eam rem se deferre debere i publicam notionem quā intra octo dieruz spaciū die i quo proponitur minime pputato pbare valeat apertissimis documētis: quod si non pbauerit iudex: in cā. pcedere non omittat reū in expēsis quas actor ob hoc

let et hz fieri instrumentum. j. de sen. excō. cū medicinalis. s3 de spoliacione nō. et ideo nō ē mirū si longior ibi data ē dilatio. ad hoc. ff. de pigno. l. p. trahit i fi. Sed quare saltem in excoicacione iur. nō statuebatur. xv. dies. de qua non fit instrumentum. immo ē necesse probare factum. **D**ic fm eum qz idem factum diuersis mensuris metiri nō debet. Et quod de uno dicitur. de alio intelligi debet. supra s3 cōstitū. translato. maxime cum circa principale non fiat pjudicium actori. uel dic uerius ut primo dixi.

Computato. si. supra. eo. li. de resti tu. spolia frequēs et ibi uide concordantias de hoc.

Apertissimis. i. indubitatuz et claris **L.** de proba. sciant ii. q. viii. quisquis. et. c. sciant.

Documētis. i. instrumentis uel testibus. s. de testi. eo. p. uenit. ff. d. si. instru. l. i.

Quod. i. quam excoicacionem.

Actor originis.

Diebus illis se fecisse docuerit: prehabita taxatione condēnans. Si uo postmodum instātia durante iudicij et pbationis copia succedente de eadē excoicacione uel alia excipiat iterum et probetur actor in sequentibus excludatur donec meruerit absolutiois gratiam obtinere: bis que precesserunt nihilominus in suo robore duratur. **P**rouiso qz ultra duas ut ces bec non opponat exceptio preterquam si excoicacione noua emerferit uel euident et prompta pbatio superuenerit de antiqua. Sed si post rem iudicatā talis exceptio proponatur: executionem impedit: sed sentētia que pcessit nō min⁹ robur debitū obtinebit. **E**o tñ saluo ut si actor excoicacionē sit publice: et hoc iudex nonerit quicū qz et si de hoc reus nō excipiat iudex ex officio suo actorem repellere nō postponat. **S**oni. viij.

bus proposita fuit exceptio. quousqz proceditur in principali. de p. cu. auditis.

Taxatione. iuramento premissio. de hoc de bis que uti metusue causa. c. ult.

Condemnans. intelligas hoc nisi errore probabili excusaret ut s. de sen. exc. sacro. s. e. li. de elec. c. i. in fi.

Judicij. per sententiam non finiti. ad differentiam eius quod sequitur. j. sed. si post.

Probetur. infra octo dies. ut. s. io. an.

Duraturis. etiam cum si publice excoicacione fuerit actum. licet secus in iudice. s. de re iud. ad probandum. Olim processus habitus cum actore excoicacione non ualebat. ut. s. eo. exceptio nem. alias quare fieret ibi condemnatio expensarum. et ibi de hoc contra. s. eo. li. de rescrip. c. i. ubi processus habitus cum actore excoicacione ipso iure preter aliquod exceptionis auxilium nō tenet. hosti. intellexit decre. istam in occulto excoicacione. S3 tu solue ut ibi plene dixi. f. qz decre. bec locum habet in processu habito coram ordinario uel coram delegato qm excoicacione fuerat actor post impetrationem. illa at qm actor erat excoicacione tempore impetrati rescripti.

Duas uices. sic in reprobationibus testium. s. de testibus licet. iii. in appellacionibus et dilationibus. s. de appella. sua nobis. ff. de dilatio. l. vlt.

Emerferit. supra de offi. delega. insinuante. et facit quod dixi. s. ti. p. c. ult.

Prompta. s. de testibus ueniens. ii. s. de resti. spolia. litteras. s. preterea unde dicitur. bodie constat. bodie agamus. ff. ut impos. le ga. si is a quo. i. resposio.

Superuenerit. et si opus fuerit. de hoc fidem faciet iuramento. s. eo. li. de elec. ut circa. s. super huiusmodi. et. s. eo. pastor. alis. uel dic qz nō ē necessariū iuramentū. ex quo probationem offert. hosti.

Antiqua. iam bis proposita. uel dic etiam non proposita.

Executionem impedit. Nota qz merus executor debet admittere exceptionem excoicacionis. Idem de aliis que notan. s. de re iudica. qz ad consultationem.

Obtinebit. i. ac si ille tempore sentētie excoicacionis nō fuisset.

Sit publice. hosti. allegat hanc litteram pro se ad probandum qz decre. ista loquit de occulto excoicacione. Sed ego dico qz littera ista facit solum dimissionem iter occultum et publicuz quo ad officium iudicis non quo ad alia supradicta. supplet. n. iudex de iure et de facto notorio non occulto. ii. q. i. s. quando autem. **L.** qui et ad uer. quos in integ. resti. l. i. de hoc. s. de postu. bone. ii. In causis at electionū supplet idifficere de facto. ut. xxviii. di. priusqz ubi de hoc et. s. de elec. cum nobis olim.

Excipiat. hoc forte timore adēnatiois expēsaz. s. qz dictū est. s.

Repellere. si duret iudicij. si autem est finitum ab executione poterit abstinere. s. p. xxi. resposio.

Um quidam exceptio rei iudicate per ecclesiasticum iudicem ad mitti dicitur in foro seculari et e converso.

Cognitio et pronuntiatio: quod licet regulariter de qua re iudex cognoscit pronunciet. ff. de iudi. de qua re. s. de ea pos. cum super. vbi de hoc in glo. vlt. tamen interdum cognoscit quoniam non pronunciat. pone exemplum. s. de rescrip. cum contingat in auctoritate. s. de testa. rainutus. Item casu. v. q. iij. duodecim. iij. q. vi. accusatus. cu. si.

Confuetudine. non quod confuetudo dat iurisdictionem. ix. q. iij. questio. s. de fo. co. cu. contingat. s. e. li. d. of. or. romana. et de fo. co. romana. cu. si.

De iure de iure cognoscit ecclesiasticus iudex in laicos. vbi habet temporale dominium. de iure. venientes. j. ne cle. vel mo. ca. vlt. Item matrimonialibus et spiritalibus causis. d. or. cog. tua. s. q. si. sint legi. cam. et in ecclesiasticis criminibus.

Ut no. de fo. com. cum sit. s. e. li. de fo. co. p. e. vlt. Item cum causa delegatur per iudicem secularem. s. de rap. in archiepato. Item per conventionem. iij. q. viij. cuius in agendo. Item inter laicos qui sunt de familia ecclesie secundum quosdam. lxxix. di. iudicatu. vel vbi laicus iudex est negligens. s. de fo. com. ex transmissa. r. c. licet ex suscepto. vbi de hoc. Et quod dicit de iure supplere vel privilegio processu ab eo quod illud procedere possit. ista enim tria equiparantur. c. di. contra morem. de offi. ordi. duo simul.

Iurisdictionis. quod papa patitur non dicitur. i. de immu. ec. c. vlti.

Admitti. s. vbi est idem corpus siue eadem quantitas. idem ius siue causa petendi. et eadem portio personarum et ille qui absolute possideat tempore sine. alias. n. exceptio rei iudicate non ob. ff. de excep. rei iudi. cu. querit. r. l. se. r. l. si rem mea. r. s. e. ti. adversario et pot. pponi bec exceptio an lit. co. re. et post. s. e. li. de lit. conte. c. i. vbi de hoc.

Compelluntur sic. s. ti. pxi. licet de fo. com. c. ij. j. de sent. excō. decernimus.

Iudicata. eo casu quo de consuetudine vel de iure ad iudicem secularem cognitio pertinebat. vt. s. in casu verso vidisti.

Inducit. in his. n. cano tollit legem. s. de rescrip. c. vlt. s. ti. pxi. l. j.

Superiores non. n. compelluntur per ipsos seculares qui tulerunt sententiam. quod minor in maioribus. c. xxi. di. inferior. de ma. et obe. cum inferiorum cum similibus. Minor autem est iurisditio secularis quam ecclesiastica de ma. et ob. solite. xvi. di. si. imperator. io. an.

Debita. arbitraria ex quo certa non statuitur. de offi. dele. de causis. ff. de iure dele. l. i.

Episcopum. In prescriptioibus sufficit bona fides. vbi ius cōe vel presumptio non est prescribentem alias debet allegari titulus et probari: nisi sit prescriptio cuius contrarij non existat memoria. hoc dicit. Tracta fuit bec decre. de quadam extrauaganti greg. que incipiebat venerabilium. de qua facit mentionem ber. s. de rescrip. si diligenti. in vltima glo. in fine. ad cuius declarationem etiam emanauit et eorum que ibi not. modernum.

Ecclēstias. quo ad proprietatem et iura episcopalia.

Decimas. id est quarta decimarum que debetur episcopo. s. eo. de quarta. vel proprie. s. de deci. quoniam.

Repetit. alteri episcopo loquitur. vt patet per sequentia.

Proponit. per exceptionem. prescriptio non sit lit. contest. quod dicitur dixi. s. e. li. de lit. conte. c. ij.

Constituere. et sic ius cōe facit per actore. xvi. q. vij. oēs basilice. s. e. de quarta. et de deci. dudum.

Legitime. s. spacio. xl. annor. Minor enim non currit prescriptio ecclesiam xvi. q. iij. quas actiones. s. e. de quarta.

nitus ven. si quis diuturno. Alii dixerunt. aut quis agit ex prescriptioe aut excipit. Si agit ut. xvi. q. iij. s. pōr. r. l. d. rescrip. xxx. an. si quis emptōis. necesse se habet titulum probare si excipit vt. s. de proba. ex litteris. tunc non habet necesse titulum probare. tum quia nemo cogitur dicere titulum possessionis sue ii. q. v. s. l. c. de pe. bere. l. cogi. tum quod non probante actore absoluitur reus vi. q. v. actor. ut ec. bene. cap. vno. l. de proba. actor. Alii dixerunt quod quocumque modo quis prescriptionem obicit siue agendo siue defendendo tenetur titulum probare. ut. s. e. si diligenti. Alii dixerunt et bec fuit opt. goffre. in summa huius tit. quod non est necesse probare titulum nisi quis possideat pro herede vel pro pos. l. de pe. bere. cogi. vel nisi sit presumptio contra possessorem. l. de proba. siue possideris. vel nisi se ad hoc obligauerit vt. s. de proba. licet. et in hoc casu intelligebant. s. de deci. dudum. Alii dicebant quod olim sufficiebat bona fides per decretum. s. e. ad aures. hodie requirebatur titulus. s. e. si diligenti bis oibus opinionibus resecatis tenet quod no. ber. et moderni. s. eo. si diligenti quorum. hic approbatur opinio. Sed obicitio quod decre. ista et eius distinctio potius sit de verbo quam de re. quod esse non debet. s. e. li. de elec. commissā. s. pōr. fin. hoc. n. omni casu necesse erit titulum probari. cum prescriptio semper sit contra ius. et sic contra prescribentem semper presumendum. sed obiectio non est vera. non enim est contra ius aliquis in fundo meo seruitutem acquirat. immo potius preter ius. licet enim sit contra ius meum. non tamen contra ius commune vt probat. de serui. l. r. ff. imputei igitur mihi si sui negligens et remissus. s. e. vigilanti. Item voluerunt quidam dicere quod non est contra ius. quod vni episcopo sibi acquirit iura epalia. s. quod archidiaconus vel inferior episcopo sibi acquirit epalia. hoc est contra ius. et ideo sine titulo non prescribitur. ad hoc. c. di. contra morem. de excep. prela. accedentibus. Sed primum quod de episcopo dicitur falsum est. vt hic vides. ad hoc. iij. q. vi. per totum. ix. q. ii. per totum. die iudicio meo et sic breuiter interdum ius cōe vetat ne prescriptio procedat et hoc facit interdum ratione rei. interdum ratione persone et hoc casus hęc notatos xvi. q. iij. clerici. et per ber. s. de prescrip. cum non liceat. de his nihil ad nos. In terdum ius commune facit pro petitore et contra possessorem. vt in exemplis hic positus. et in decre. dudum de deci. et tunc est necesse allegare et probare titulum vt hic. ad idem. xciii. di. illud. nemo enim debet vti illis ornamentis. nisi probet a principe hoc sibi fuisse concessum. l. de vesti. et aura. l. nemo. l. nulli licere infra. l. vna. li. ix. ad hoc macha. xi. vbi antiochus dedit ionatbe potestatem bibendi in auro et esse in purpura. et fibulam auream ferre. sic etiam intelligatur. c. di. contra morem. quod verum intelligo tam in excipiente: vt hic et in predictis iuris quam in agente ad hoc. s. de resti. spo. ad decimas. e. li. Idem si est presumptio contra ipsum prescribentem. vt hic. r. x. q. iij. quod cognouimus. l. de proba. siue possideris. pone exemplum. s. e. si diligenti. ibi. n. ex prescriptioe ipsi archiepiscopi pisani insultabat presumptio contra ipsi. vbi dicitur ius cōe vel presumptio non est contra ipsum prescribentem. bona fides sufficit: vt hic vides pone in terminis prescribit ecclesia domum meam vel aliam rem meam. ego repeto rem illam quam se iam ecclesia dicit prescripsisse. et ne intentio mea iure cōe fundata: certe non. hic ergo prescribenti sufficit bona fides. quod illa prescriptio sit contra ius meum. non in ius cōe. notabiliter. n. semp habes hoc verbum ius cōe. sec. n. in iure privato pone ergo. prescripti contra privilegium. privilegium agit contra me. oppono prescriptionem. habeo ne necesse probare titulum: certe non. quia ille non iure cōe sed speciali fundat intentionem suam. Idem si cum quod me prescriperat prescribo. et idem in similibus. Conclude ergo quod vbi petitor fundat intentionem suam de iure cōe. tunc prescribens habet probare titulum alias non. nisi presumptio faciat contra ipsum. Et fm hoc possemus dicere quod quando vna ecclesia petit decimas ab alia ecclesia quas possidet in iura parrochia quod ibi sufficit prescribenti bonam fidem probare. quia licet ius commune faciat contra prescribentem. non tamen faciat pro petente. et sic forte posset intelligi decre. s. e. ad aures fm illos qui dicunt quod per illam decre. sufficiebat olim bona fides. et facit ad hoc. ff. si ser. ven. l. loci. s. vlt. vbi dicitur quod si domus mea que est iuxta te et seium debet seruitute seio alius non tollendi. te inuito alius tollam. nam licet non habeam ius tollendi propter seruitutem seio. tu tamen non habes ius prohibendi. Supradicta vera. nisi sit tanti temporis prescriptio et vt sequitur.

Bonifa. viij. De prescriptioibus.

Episcopum qui ecclesias et decimas quas ab eo repetis proponit licet in tuelint constitute dioce. se legitime prescripsisse: allegare oportet cum ius commune contra ipsius faciat huiusmodi prescriptiois titulum et probare: nam licet ei qui rescribit ecclesiastica: si sibi non est contrarium ius commune: uel contra eum presumptio non habetur: sufficit bona fides: ubi tamen est ius commune contrarium: uel habetur presumptio contra ipsius: bona fides non sufficit. sed est necessarius titulus qui possessori causam tribuat prescribendi: nisi tanti temporis alleget

re. quod esse non debet. s. e. li. de elec. commissā. s. pōr. fin. hoc. n. omni casu necesse erit titulum probari. cum prescriptio semper sit contra ius. et sic contra prescribentem semper presumendum. sed obiectio non est vera. non enim est contra ius aliquis in fundo meo seruitutem acquirat. immo potius preter ius. licet enim sit contra ius meum. non tamen contra ius commune vt probat. de serui. l. r. ff. imputei igitur mihi si sui negligens et remissus. s. e. vigilanti. Item voluerunt quidam dicere quod non est contra ius. quod vni episcopo sibi acquirit iura epalia. s. quod archidiaconus vel inferior episcopo sibi acquirit epalia. hoc est contra ius. et ideo sine titulo non prescribitur. ad hoc. c. di. contra morem. de excep. prela. accedentibus. Sed primum quod de episcopo dicitur falsum est. vt hic vides. ad hoc. iij. q. vi. per totum. ix. q. ii. per totum. die iudicio meo et sic breuiter interdum ius cōe vetat ne prescriptio procedat et hoc facit interdum ratione rei. interdum ratione persone et hoc casus hęc notatos xvi. q. iij. clerici. et per ber. s. de prescrip. cum non liceat. de his nihil ad nos. In terdum ius commune facit pro petitore et contra possessorem. vt in exemplis hic positus. et in decre. dudum de deci. et tunc est necesse allegare et probare titulum vt hic. ad idem. xciii. di. illud. nemo enim debet vti illis ornamentis. nisi probet a principe hoc sibi fuisse concessum. l. de vesti. et aura. l. nemo. l. nulli licere infra. l. vna. li. ix. ad hoc macha. xi. vbi antiochus dedit ionatbe potestatem bibendi in auro et esse in purpura. et fibulam auream ferre. sic etiam intelligatur. c. di. contra morem. quod verum intelligo tam in excipiente: vt hic et in predictis iuris quam in agente ad hoc. s. de resti. spo. ad decimas. e. li. Idem si est presumptio contra ipsum prescribentem. vt hic. r. x. q. iij. quod cognouimus. l. de proba. siue possideris. pone exemplum. s. e. si diligenti. ibi. n. ex prescriptioe ipsi archiepiscopi pisani insultabat presumptio contra ipsi. vbi dicitur ius cōe vel presumptio non est contra ipsum prescribentem. bona fides sufficit: vt hic vides pone in terminis prescribit ecclesia domum meam vel aliam rem meam. ego repeto rem illam quam se iam ecclesia dicit prescripsisse. et ne intentio mea iure cōe fundata: certe non. hic ergo prescribenti sufficit bona fides. quod illa prescriptio sit contra ius meum. non in ius cōe. notabiliter. n. semp habes hoc verbum ius cōe. sec. n. in iure privato pone ergo. prescripti contra privilegium. privilegium agit contra me. oppono prescriptionem. habeo ne necesse probare titulum: certe non. quia ille non iure cōe sed speciali fundat intentionem suam. Idem si cum quod me prescriperat prescribo. et idem in similibus. Conclude ergo quod vbi petitor fundat intentionem suam de iure cōe. tunc prescribens habet probare titulum alias non. nisi presumptio faciat contra ipsum. Et fm hoc possemus dicere quod quando vna ecclesia petit decimas ab alia ecclesia quas possidet in iura parrochia quod ibi sufficit prescribenti bonam fidem probare. quia licet ius commune faciat contra prescribentem. non tamen faciat pro petente. et sic forte posset intelligi decre. s. e. ad aures fm illos qui dicunt quod per illam decre. sufficiebat olim bona fides. et facit ad hoc. ff. si ser. ven. l. loci. s. vlt. vbi dicitur quod si domus mea que est iuxta te et seium debet seruitute seio alius non tollendi. te inuito alius tollam. nam licet non habeam ius tollendi propter seruitutem seio. tu tamen non habes ius prohibendi. Supradicta vera. nisi sit tanti temporis prescriptio et vt sequitur.

Causam tribuat. non enim requiritur quod sit iustus titulus vel talis qui dicitur tribuar. ad hoc. s. e. venies. quod quod meum est ex vna causa et c. de si. infra. inter dilectos. sed aliquis titulus dat causam prescribendi de quo dicit vt. s. e. si diligenti.

Proba. illud nisi venit exceptio ad id quod dixit. s. eo. titulo. non ad id quod dixit de fide quod non prescriberet talis prescriptio cum mala fide. nulla. n. antiqua dicitur possessio et c. s. e. vigilanti.

vi. q. v. actor. ut ec. bene. cap. vno. l. de proba. actor. Alii dixerunt quod quocumque modo quis prescriptionem obicit siue agendo siue defendendo tenetur titulum probare. ut. s. e. si diligenti. Alii dixerunt et bec fuit opt. goffre. in summa huius tit. quod non est necesse probare titulum nisi quis possideat pro herede vel pro pos. l. de pe. bere. cogi. vel nisi sit presumptio contra possessorem. l. de proba. siue possideris. vel nisi se ad hoc obligauerit vt. s. de proba. licet. et in hoc casu intelligebant. s. de deci. dudum. Alii dicebant quod olim sufficiebat bona fides per decretum. s. e. ad aures. hodie requirebatur titulus. s. e. si diligenti bis oibus opinionibus resecatis tenet quod no. ber. et moderni. s. eo. si diligenti quorum. hic approbatur opinio. Sed obicitio quod decre. ista et eius distinctio potius sit de verbo quam de re. quod esse non debet. s. e. li. de elec. commissā. s. pōr. fin. hoc. n. omni casu necesse erit titulum probari. cum prescriptio semper sit contra ius. et sic contra prescribentem semper presumendum. sed obiectio non est vera. non enim est contra ius aliquis in fundo meo seruitutem acquirat. immo potius preter ius. licet enim sit contra ius meum. non tamen contra ius commune vt probat. de serui. l. r. ff. imputei igitur mihi si sui negligens et remissus. s. e. vigilanti. Item voluerunt quidam dicere quod non est contra ius. quod vni episcopo sibi acquirit iura epalia. s. quod archidiaconus vel inferior episcopo sibi acquirit epalia. hoc est contra ius. et ideo sine titulo non prescribitur. ad hoc. c. di. contra morem. de excep. prela. accedentibus. Sed primum quod de episcopo dicitur falsum est. vt hic vides. ad hoc. iij. q. vi. per totum. ix. q. ii. per totum. die iudicio meo et sic breuiter interdum ius cōe vetat ne prescriptio procedat et hoc facit interdum ratione rei. interdum ratione persone et hoc casus hęc notatos xvi. q. iij. clerici. et per ber. s. de prescrip. cum non liceat. de his nihil ad nos. In terdum ius commune facit pro petitore et contra possessorem. vt in exemplis hic positus. et in decre. dudum de deci. et tunc est necesse allegare et probare titulum vt hic. ad idem. xciii. di. illud. nemo enim debet vti illis ornamentis. nisi probet a principe hoc sibi fuisse concessum. l. de vesti. et aura. l. nemo. l. nulli licere infra. l. vna. li. ix. ad hoc macha. xi. vbi antiochus dedit ionatbe potestatem bibendi in auro et esse in purpura. et fibulam auream ferre. sic etiam intelligatur. c. di. contra morem. quod verum intelligo tam in excipiente: vt hic et in predictis iuris quam in agente ad hoc. s. de resti. spo. ad decimas. e. li. Idem si est presumptio contra ipsum prescribentem. vt hic. r. x. q. iij. quod cognouimus. l. de proba. siue possideris. pone exemplum. s. e. si diligenti. ibi. n. ex prescriptioe ipsi archiepiscopi pisani insultabat presumptio contra ipsi. vbi dicitur ius cōe vel presumptio non est contra ipsum prescribentem. bona fides sufficit: vt hic vides pone in terminis prescribit ecclesia domum meam vel aliam rem meam. ego repeto rem illam quam se iam ecclesia dicit prescripsisse. et ne intentio mea iure cōe fundata: certe non. hic ergo prescribenti sufficit bona fides. quod illa prescriptio sit contra ius meum. non in ius cōe. notabiliter. n. semp habes hoc verbum ius cōe. sec. n. in iure privato pone ergo. prescripti contra privilegium. privilegium agit contra me. oppono prescriptionem. habeo ne necesse probare titulum: certe non. quia ille non iure cōe sed speciali fundat intentionem suam. Idem si cum quod me prescriperat prescribo. et idem in similibus. Conclude ergo quod vbi petitor fundat intentionem suam de iure cōe. tunc prescribens habet probare titulum alias non. nisi presumptio faciat contra ipsum. Et fm hoc possemus dicere quod quando vna ecclesia petit decimas ab alia ecclesia quas possidet in iura parrochia quod ibi sufficit prescribenti bonam fidem probare. quia licet ius commune faciat contra prescribentem. non tamen faciat pro petente. et sic forte posset intelligi decre. s. e. ad aures fm illos qui dicunt quod per illam decre. sufficiebat olim bona fides. et facit ad hoc. ff. si ser. ven. l. loci. s. vlt. vbi dicitur quod si domus mea que est iuxta te et seium debet seruitute seio alius non tollendi. te inuito alius tollam. nam licet non habeam ius tollendi propter seruitutem seio. tu tamen non habes ius prohibendi. Supradicta vera. nisi sit tanti temporis prescriptio et vt sequitur.

de ap. pastoralis in fi. plenius in cle. de pe. cupientes.

Annum. extitit inchoandum. s. e. li. de elec. cupientes. s. ceteru. Quid si annus fuerit bisextilis? dic ut no. lv. di. c. ij. s. de v. sig. q. siuit

Lcondemmandus. L. de pe. iu. qui ma. iudi. l. vlt. z infamis est. ut ibi. ff. de iudi. si filius. z iure auctenticoz pdenat in triplu. si civilis sit ca. si criminalis punitor in confiscatione. pprie substantie. z in exilium mittitur. in aucten. ut li. i. exoz. li. furent. s. siquis aut. Si aut per imprudentiam iudex male iudicauerit. teneatur ex quasi maleficio in quantum bonu z equu yfuz fuerit iudici. ff. d. va. z extraoz. cog. l. vlt. isti. de obli. que ex qua si delict. in prin.

Diuinis. officiis nec dixit de beneficijs fm hostien.

Irregularitatis de qua dicitur. j. d. sen. excō. cū medicinalis.

Irrregularitate. alias a quo. l. laqueo.

Per summū. si enim de casibus reseruat. ut. xi. q. iij. siquis epus dānatus. z. c. fe. d. sentē. excō cum illorū. z de hoc de cle. excō. mi. clerici.

Infligunt. nec mireris si d. vno de lico plures penas volumus irrogari. dignum est. n. zc. z ita continua. z facit qd no. de iudi. at si clerici in glo. penul.

Tor. si deū iusticia officij dbitū humanā nāz. q. d. pxi mū ē corrupt. z sic nec dū timz. nec hominē reueret. z fac s. d. cri. fal. c. i.

Multiplici. z sic sit approbata illoz dnoz doc. legū opī. q. dicebāt in preal. ll. oēs penas habere locum.

Apostolice. Bece. hec potest diuidi in q̄tuor pncipales partes. In p̄ma p̄mittit dissolutionē. q̄ erat int̄ ecclesiā z federicū imperatorē z oblationes p̄ ecclesiā sibi factas. In secūda q̄ incipit ibi. s. licet. dicit oblationes nō fuisse receptas p̄ eū. z q̄tuor q̄ faciebant ad depositionē ei⁹ enumerat. z quintū qd faciebat ad p̄uationem regni sicilie. In tertia q̄ incipit ibi. nos itaqz. ipsum deponit ab imperio. fideles absoluat. fauentez excōdicat. dat licentiā electoribus eligendi successorē. vltimo p̄testatur se p̄sūrum regno sicilie Et nō p̄mo q̄ in superscriptione dī sacro p̄sente p̄cilio ad memoriā sempiternā. qd dicit de p̄cilio poti⁹ ad honestatē q̄ ad necessitatē z sine sententiā vel licētia p̄cilio vel sententiā pape sufficeret d̄ imperatorē z quencūqz aliū. xv. q. vi. alius. ibi nō dī q̄ in p̄cilio facta fuerit depositio. ipse. n. habet plenitudinē potestatis. ii. q. vi. decere ro. s. de vsupal. ad honozē. licet inferiores plati qui iudicare debēt fm canones. presentia suoz habere debeāt clericoz. xv. q. vii. ep̄ nullius. de bis que si. a pla. nouit. nisi esset cōsuetudo d̄ria. s. e. li. de consue. c. iij. papa vō non subicit canontb⁹. nec ab eis auctoritate habet. s. ecōtra. s. de elec. significasti. ipse ergo oēs iudicat. z nullus ipsum. xxi. di. oēs. ix. q. iij. s. sola. z. c. nemo. Quod aut dicit de memoria sempiterna non est hoc sp̄ale. qz ois sententiā est p̄petua. z fertur ad rei memoriā. z etiā instrumenta ad hoc fiunt. i. q. vii. saluberrimū. xvi. q. i. oēs femine. s. qz hoc negociū grauissimū erat. z raro p̄tingit sententiā depositionis d̄ imperatorē ferri. ut p̄ h̄ ap̄pareat quanta sit auctoritas z potestas ecclesie. z ut magis timeat ecclesia. ad hoc. s. de peni. in q̄busdā. j. de scisma. c. vno. d̄ pe. felicitas

per annū nouerit se suspensum: ad estimationē litis parti quaz leserit nihilominus p̄denandus. Scitur rus qz si suspensione durate dānabiliter igesserit se diuinitz irrigularitatis laqueo se inuoluet fm canonicas sanctiones. a quas nō nisi per summū pontificē poterit liberari. saluis alijs p̄stitutionib⁹ que iudicibus male iudicantib⁹ penas ingerunt z infligunt. Dignum est eni ut q̄ in tot⁹ p̄sumit offendere p̄ca multiplici castiget. De sacro p̄cilio ad memoriā sempiternā.

Apostolice dignitatis z infra sane cū dura guerraz cōmotio nonnullas p̄fessionis christiane p̄uicias diuinitz afflixisset. nos ad federicū precipuū principē seculare huiusmōi dissensionis z tribulationis actorē a felicis recordationis grego. papa. ix. p̄decessore nro. p̄ suis excessib⁹ anarhematis uiculo innodatū sp̄ales nūcios z magne aucti uiros uidelicet uenerabiles fr̄es. p̄. Alba. z. M. Sabiū. ep̄i scopos. ac dilectū filiū Guillelmū basilice. xij. apostolorū p̄sbyterū cardinalē. q̄ salutē zelabāt ipsi. d̄urim⁹ destinados faciētes sibi p̄poni p̄ ipsos qz nos z fr̄es nri quatū in nobis erat. pacē p̄ oia seculū h̄ie necnō cū oib⁹ hoib⁹ optabam⁹ parati sibi pacē z tranquillitatē dar̄ ac mūdo etiā vniuerso. Et qz prelatorū clericoz oiumqz alioz quos detinebat captiuos. z oim tā clericoz quā laicoz quos cepat i galleis. restitutio poterat eē pacis pluzimū inductiua: eū ut illos f̄stineret cū hoc idē tā ipse q̄ sui nūcij aīquā ad apostolat⁹ uocati essem⁹ officiu

Precipū p̄r. referri ad auctore z etiā ad p̄ncipem.

Excessib⁹. i. p̄sumacia excessiui. qz satisfacere nolebat. fr̄. q. iij. nō ep̄oz. Anarhematis. i. excōmunications cū solēnitate facte. de q. xi. q. iij. nemo.

Zelabantur. q̄si feruenter amabāt. ad hoc. s. d. custo. eu. c. ii. Et tales mitti debent. qz cū is qui displicet ad intercedendū mittit irati anim⁹ ad deteriora

promississent rogari ab ipso z peti fecim⁹ p̄ eosdē. ac p̄poni isup qz ij dē. p nob parati erāt audir⁹ z tractare pacē. ac etiā audire satisfactionē. quā facere p̄iceps uellet de oibus p̄ q̄b⁹ erat uiculo excōmunications astrict⁹: z offerre p̄terea. qz si ecclēsia eū in aliquo p̄tra debuit leserat qd nō credebatur. parata erat corrigere ac i statu debitū reformare. Et si diceret ipse qz i nullo p̄tra iusticiā leserat ecclesiā. uel qz nos eū p̄tra iusticiam leuissem⁹. parati eram⁹ uocare reges p̄elatos z p̄ncipes tā ecclēsticos quā seculares ad aliquē tutū locū ubi p̄ se uel solēnes nūcios p̄ueniēt eratqz parata ecclesia de p̄cilio p̄cilio sibi satisfacere. si eū leuisset i aliquo. ac reuocare suam siquā p̄tra ipsū iuste tulisset: z cū omni mansuetudine z misericordia quantū cū deo z honore suo fieri poterat recipere de iurijz z offensis ipsi ecclesie suisqz p̄ eū irrogatis satisfactionē ab eo uolebat z oēs amicos suos sibiqz adherentes in pace ponere. plenaqz securitate gaudere: ut nunquā hac occasione possēt aliquod subire d̄scrimē. S. l. sic apud eū. p̄ pace p̄nis monitis: z p̄cū curarem⁹ inuoluntate lenitate. Idem tñ p̄baronis imitatus duritiā: z obturās more aspidis aures suas p̄ces huiusmōi z monita elata obstinatione ac obstinata elatione desperit. p̄pter qd non ualentes absqz graui offensa christi ei⁹ iniq̄tates ampli⁹ tolerare: cogimur urgēte nos p̄sciētia iuste aiaduertere in eundē. Et ut ad p̄ncipis de ceteris eius sceleribus ta ceamus quantuor grauissima: que

prouocatur. iij. q. vii. in grauib⁹. xli. di. s. i.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel dic qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel dic qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel dic qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel dic qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel dic qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel dic qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel dic qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Proponi. credendūz erat eis. quia delegatione apparebat. alias non. L. de manda. prim. l. vna. uel dic qz cardinales z noti erant. etiā sine scriptura credi eis debuit. xvi. di. nobilissimus. vbi de hoc.

Tutum. talem locū assignare d̄z iudex. alias locus est appellatiōi. etiā si sit scriptū ap. re. s. de ap. ex parte. z. xxxiij. q. ii. sine d̄ p̄iugū. ff. d̄ iudi. si loc⁹.

Parata. ecclesia. non dixit se reuocare. sed reuocare paratam. et facit ad responsiones quas faciunt iudices appellantiibus ab interlocutoriis sententijs. de hoc. s. de ap. cum cessante. z. j. ti. prox. si a iudice.

Adifericordia. xv. di. disciplina zc.

Satisfactionem. quā quis non tenet remittere etiā quo ad deū. rancozoz antes sic. re. di. siquis contristatus. vbi de hoc. z. xxxiij. q. iiii. si is q. z ibi d̄ h̄.

Zelabat. etiam ecclesia. io. an.

Pbaronis. qui monitionib⁹ et flagellis durioz est effectus. nec p̄nerti ro luit. xxi. q. iiii. nabuchodonosoz. in p̄ncipio. z habes originē. Exo. vii. vsqz ad. xv. z potest dici de federico imperatore. qz magn⁹ sine cōparatione creatus sine uenia damnatus fuit sicut diabolus. de pe. di. ii. p̄ncipium.

Aspidis. incantate que aurem alteram calcat in terrā. altera obrurat cauda. ut incantationem audire non possit.

Elata. xvi. q. i. vos autem.

Grauissima. bene dixit. qz maxima cū subesse debuit imperatoris depositioni. nec est similis depositioni clericoz. qui p̄ quolibet magno peccato deponi possunt. lxxxi. di. c. i. qz vbi maius scandalū z periculū timetur. agendū est benignius. l. di. ut p̄stitueretur cum suis si. hoc aut infurget in depositione imperatoris. qui quasi p̄ceest omnib⁹ christiantis. ut. vii. q. i. in apibus. Item clerici ministrant sacramenta sed non p̄nceps. xxxi. di. tenere.

Terguerfatione. p̄babit. ad idē. s. de cōba. cle. z muli. c. ul.

Deierant. periuurū crimen ecclesiasticū est. s. de iudi. nouit. s. e. li. de fo. cōpe. c. ul. z grauissimū crimē in quolibet. p̄sertim in p̄lato uel p̄ncipe. cum eorum facta trabantur ab alijs in exemplum. s. de voto magne. z ideo graui

malā fidē tradētis. nō a quocūq; possessore p̄ter q̄ a dño publiciana rē v̄dicabit. p̄ dñm aut̄ n̄ currit p̄scriptio. l. 3. tradēs bēat bonā fidē d̄stinguī n̄ v̄t̄ dñs sciverit suā rē salū alienatā. & tūc currit ei p̄ scriptio lōgi t̄pis. nisi res eēt furtiva. qz tūc n̄ currit ei p̄scriptio. p̄t̄ v̄tū qd̄ ei adberet. Si ignoravit. p̄scriptio lōgi t̄pis ei nō currit. p̄ scriptio aut̄ longissi ma bñ currit. ut i p̄ dicta auc. male fidi h̄ ḡ n̄ vetat auc. quī locū bēat publiciana. l. 3. fuerit mala fi des tradētis. S; ad h̄ ut lōgi t̄pis p̄scri p̄tio locū bēat regri tur tradētis & acci p̄ientis bona fides fm̄ leges. fm̄ cano nes v̄o sola p̄scri p̄tio. xl. an. locū h̄z. & sp̄ cū bona fide. s̄ de p̄scrip. c. vl. ber. cui fuit bec gl. l. 3. n̄ p̄ oia ad l̄ram quas bic p̄pter suas re missiones posuit. q̄s alibi fac̄ ad cā. & vi des q̄ sentit ber. ta lē bellū de p̄suetu dine admitti. & satis eēt potest. cum p̄sue tudo sit optima legū in p̄res. s̄. d̄ cō sue. cū dilectis. & h̄ etiā no. guil. i. spe. d̄ cā pos. & p̄pe. s̄. no tandū. ver. alie. & s̄ se. i. fi. Alij ut Zan. dicūt q̄ illi subtrū tari civili q̄ libell⁹ al̄nati⁹ n̄ recipiāt nō est stādū fm̄ ca nonicā equitatē ad h̄. j. in fi. c. t. s̄. d̄ in di. dilecti. de i. inte. resti. p̄stitur⁹. vbi d̄ h̄ p̄ inno. & host. & p̄ hostiē. d̄ elec. q̄rela. Alij dicūt q̄ hic & i similib⁹ nō fuit ob iectū. qz bñ fuiss; re pulsa talis petitiō p̄pter rōnes allega tas in p̄n. gl. & sic in telligūt p̄dictā dec. constitur⁹. Alij di cūt q̄ vbi actor icer tus ē ex facto alieno. & nil sibi p̄t̄ ip̄tari. tūc admittit̄ alternatiō⁹ li bellus. ff. quoz leg. l. i. s̄. q̄ aut̄ nōnunq̄. al̄tas nō. & sic solūmē p̄ ria. Rātre. & inno. dicūt q̄ vbi cūq; q̄s p̄bilit̄ dubitat. nō solū rōe alieni facti s; etiā p̄prij p̄t̄ eodē i libello plures p̄ponere actiones. nec cogit̄ eligere etiā si se n̄ cōpanāt. & sic intelligat̄ dec. p̄stitur⁹. ali as si n̄ ē. p̄bilit̄ dubiū. eligē cogit̄. ff. de tribu. q̄ in heredē. s̄. eligē vbi plene d̄ h̄. & adde q̄ dixi. s̄. e. l. de elec. ut q̄s duas. Alij dicūt q̄ h̄ iste libell⁹ videat̄ p̄t̄ n̄ ē. qz rei v̄. & publiciana n̄ sūt p̄ria s; di uersa. cū ad eundē finē tēdāt. cū aut̄ tendūt ad diuersū finē. tūc h̄nt locū p̄ria. & h̄z guil. in spe. ut. s̄. & sup̄ h̄ adde qd̄ dixi. j. de reg. iur. nullas plurib⁹.

gitiōe regis aragonie ad ipsū mo nasteriū p̄ncip̄: petijt adiudicari eidē monasterio locuz ipsū: & uos exinde amoueri. Allegabat̄ aut̄. p̄ p̄te uŕa q̄ facta uobis donatio de p̄ dictis ualida existerat: quīs illa s̄b saracenoꝝ tūc existeret̄ p̄tate. qz nō simplicit̄ s; sub cōditione fuere donata. uidelicet si ad man⁹ fideli um deuenirēt. In quo casu p̄cessio poterat & debebat habere uigorez qz ipsi donatiōi reꝝ donataꝝ natu ra uel qualitas nō obstabat: & salu bre ac laudabile quidē erat specta re ac p̄stolari t̄ps̄ quo illa xp̄iano rū dño subderent. quā mor⁹ cū p̄ uenerunt ad ipsos: fuerūt ad nos torali⁹ deuoluta. multū quoq; di / stabat: an ipsi monasterio de bone fac. uel p̄dicto monasterio popu leti ab eodē regē facta donatio fuis set. qz si liquebat p̄dicta mona sterio populati ab ipso rege ac ab il lo abbati: & p̄uētū de bonefac. fuis se collata: nō t̄n̄ hoc p̄stabat di / ctū regē ipsi monasterio de bone fac. illa donasse uel mādasse donari

ut edi ficaret̄ ibi monasterium: poterat & debebat intelligi eū p̄dicta uel eoz aliqua p̄struēdo mōsterio donauis se. cū illa pot⁹ sua v̄t̄ itētiō. ut qz p̄fatū mōsteriuz populati tot & tāto rū bonoz largitiōe ditabat. abbas & p̄uent⁹ ipsi⁹ p̄ sua suorūq; salute mōsterium p̄struere tenerent. p̄re fertiz qz monasterio quod nondū erat: al̄ li fieri donatio nō ualebat. Premissa v̄o p̄cessio facta mona sterio de bonefac. ab abbate & con uentu monasterij populati nullum

si fundum. maxime sub conditione. ut. s̄. & ad hoc obligare potuit successorē. uel male allegabant ex eo q̄ p̄ditionalis obligatio bene astringit successorē ff. de verbo. obli. l. ex conditionalis. ff. de p̄oba. pactum.

o Separata. bonoz separatio non habet locū nisi in certis casibus no. ff. d̄ separa. l. i. io. an.

p In reo. quid si rem petita tpe li. conte. possideat. sed tpe sententie sine do lo. desijt possidere. absoluitur. si v̄o tpe litis p̄te. non possideat. & tpe sentētie possidet. p̄demnatur. ff. de rei v̄. fin. aut̄. s̄. i. ff. ad exhi. l. tigni. s̄. siquis. s̄. de excep. c. pe. Sicut ergo ex causa supervenienti post lit. p̄te. absoluit̄ vel p̄dem natur re⁹. sic videt̄ in actore. ut ex causa post lit. p̄te. supervenienti sibi debeat reus condemnari. s; hoc non est verum. ut. j. patet. & potest esse ratio. quia q̄ agit ex certa causa maxime post li. conte. mutare illam nō potest. nec aliā alle gare. cum super alia contestatio non sit facta. & ita ex causa illa ex q̄ actū est debet ferri sententia. s; reus qui p̄ueniebat si non possidet tempore litis cō testa. h̄ dicere debuit. & fuisset absolutus. si id cōstint̄. imputet ergo sibi qz tacuit. ff. ad exhi. tigni. s̄. siquis. & s̄. certū. & de h̄. s̄. de excep. c. pe.

q Sed ad hoc. quarta pars in qua respondet ad duo proxime dicta.

r Ceterum. respondet ad secundū de quo dixerat in ver. porro. io. an.

s Speciali. i libello exp̄sa ut hic. puta ex causa donationis facte a rege. io. an.

t Postea. id est post litis conte. ex p̄dicta causa.

u Alias. puta quia petebatur res ex causa donationis. modo petitur ex cau sa venditionis forte facte post lit. conte.

x Similis. ut cur p̄teretur ex causa donationis facte a rege. modo sit fides de donatione facta ab alio puta monasterio populati. ut hic allegabatur. ergo similis causa. sed ab alia persona & alio loco & tempore. et his que comitant̄ causam.

y Tunc. scilicet tempore li. conte. io. an.

d Vigore. s. adueniente cōditione ut sequit̄ & requirit̄. ad h̄. ff. de ac. emp. & v̄. l. vl. & legatū. qd̄ nō valet. si leget̄ sub p̄ditione valet p̄ditōe adueniente. ff. d̄ leg. l. cetera in p̄n. ff. de p̄di. & demō. qui heredi. in fi. & l. qui sub cōditione.

e Natura. uel q̄litas. qz res donata nō erat liber hō uel res sacra uel religio se uel inestimabilis. ff. de ver. ob. inē stipulantē. s̄. sacra. reges. n. qui spiritulū possidere non possunt. nec il la p̄t̄ donat̄ & recipietes sūt sacre legi. xvi. q. vii. sigl̄ dicept

f Laudabile. q̄si diceret. nec ex virtute p̄ditionis deuit̄ i fringi donatio. quia erat lau dabilis & honesta.

g Ador. l. d̄ sacrosā. ec. ut int̄ diuinū. & s̄. dixi. i. iiii. gl.

h Ipsos. s. christianos.

i Adultū. bonus aduocatus hospitaliariorū p̄mo cōfirma ut ius ipsoꝝ. secundo impu gnat ius monachoz duplici rōne. Et bec est p̄ma dicebat̄ hospitalarij. monachi nō ostē dunt donationē regis. ut in li bello dixerunt dicebat̄ mona chi satis esse q̄ ostendebant donationē factā a regere mo nasterio populati. & ab ipso mōsterio populati mōsterio d̄ bonefac. respōdebāt hospita larij id multū distare. ut seq̄

k Donauisse. bñ dicebat. qz ex nullo v̄bo posito in dona tione facta monasterio popu leti patebat fuisse h̄c volun tatē donantis. q̄ locus de ro sellis daret̄ monasterio d̄ bo nefac. & ecce qd̄ seq̄ cū illa rē

l Dicebat. ad hoc de ecclē. edl. ad audientia. ij. vbi de h̄ de despo. impu. ad dissoluen dum. & xxxii. q. ii. quod non formatum. io. an.

m Accidit. & ideo alia inter pellatione op⁹ ē. ff. de iudi. n̄ p̄t̄. l. c. solem⁹. Iudex s̄ non posset ex alia donatione pro nunciare. ex q̄ actū non fuit. ut in p̄dicta. l. solemus.

n Pro parte v̄o altera. s. mo nasterij de bonefac. & bec est tertia pars. & bñ allegant̄ hic monachi. si res donate n̄ p̄tinuissent ad regnū. qz nil disponer̄ potuiss; s; qz ad re gnū p̄tinebant. s; illa nō pos sideret. ius qd̄ in eis habuit dare potuit. ff. de fundo do.

o Separata. bonoz separatio non habet locū nisi in certis casibus no. ff. d̄ separa. l. i. io. an.

p In reo. quid si rem petita tpe li. conte. possideat. sed tpe sententie sine do lo. desijt possidere. absoluitur. si v̄o tpe litis p̄te. non possideat. & tpe sentētie possidet. p̄demnatur. ff. de rei v̄. fin. aut̄. s̄. i. ff. ad exhi. l. tigni. s̄. siquis. s̄. de excep. c. pe. Sicut ergo ex causa supervenienti post lit. p̄te. absoluit̄ vel p̄dem natur re⁹. sic videt̄ in actore. ut ex causa post lit. p̄te. supervenienti sibi debeat reus condemnari. s; hoc non est verum. ut. j. patet. & potest esse ratio. quia q̄ agit ex certa causa maxime post li. conte. mutare illam nō potest. nec aliā alle gare. cum super alia contestatio non sit facta. & ita ex causa illa ex q̄ actū est debet ferri sententia. s; reus qui p̄ueniebat si non possidet tempore litis cō testa. h̄ dicere debuit. & fuisset absolutus. si id cōstint̄. imputet ergo sibi qz tacuit. ff. ad exhi. tigni. s̄. siquis. & s̄. certū. & de h̄. s̄. de excep. c. pe.

q Sed ad hoc. quarta pars in qua respondet ad duo proxime dicta.

r Ceterum. respondet ad secundū de quo dixerat in ver. porro. io. an.

s Speciali. i libello exp̄sa ut hic. puta ex causa donationis facte a rege. io. an.

a Obnoxium. talis generalis libellus in psonalibus actionibus non dicitur admitti. s. de libe. ob. c. vi. in valet si recipiatur. et sibi imputet reus qui causam non fecit exprimi in libello. l. de anna. excep. si ex multis. In realibus contra admittitur. ff. de excep. rei iudi. si mater. s. eadem. et l. sed an eadem. s. actiones. et hoc plene. s. de li. ob. c. ij. et ff. de eden. l. i. io. an.

b Quoniam. et sic primum dictum tribus rationibus probatur. io. an.

c Iudicium. ac si iuste petitis set. dummodo iuris ordo seruetur in iudicio qui seruatur dicitur. et sententia tenet. s. eum et pro eo. licet ferat. s. ius litigatoris. nisi fuerit appellatum. ij. q. vi. s. diffinitiva. et s. e. ti. cum inter uos.

d Nec etiam. secunda ratio.

e Conscientia. si enim generaliter dixerint eum obnoxium et illum iudex tpe sine obnoxium reperit. si eum absoluerit. contra conscientiam iudicaret. et in hoc casu ex absolutoria sententia perpetua. et ex omni causa paratur exceptio rei iudi. sed non sic. cum ex certa causa petitis. quia tunc tantum ex illa causa paratur exceptio. de causa pos. c. vi. et dixi. s. in magna glosa.

f Et non potest. tertia ratio

g Iudicio. videtur hic quod si iudex condemnat reum ex supuenientia causa. eadem probationes habite in primo iudicio valeant in alio iudicio ex eadem causa primum tenetur. quia noua est causa. et nouum est iudicium. vnde cum sint lite non potest. recepti quantum ad hoc non deberent valere. iuxta illam regulam. testes recepti lite non potest. non valent. Super hoc posset forsitan dici. ut traditur. s. de testi. presentata. l. e. l. vlti. Ber. uel dic quod generalis illud negatio qui se negat obnoxium intelligitur prestanta lite super omni obnoxium etiam postea emergentem. uel dic quod hec verba sunt allegatio partis. nec ponunt ius.

h Legit. reali uel personali. ut dixi super verbo obnoxium Jo. an.

i Tunc. i. tpe litis conte.

k Ante. s. ante petitionem ut litem super ea conte.

l Prefatus. itaqz quita ps.

m Diligenter. xxx. q. v. c. vi.

n Lance. s. e. ti. c. i.

o Attendit. repetit quasdam ex allegationibus.

p Specialis. ut in casu nro.

q Tempus et locus. hoc vult dicere si peto rez ex causa donationis. licet de tempore et loco non adiecerim. quia cum donationem necessario comitatur tempus et locus. mihi non prodest si post li. contes. mihi donetur eadez res. cum de certa donatione oportuerit intelligi certis loco et tempora facta. Si autem rem peto iure dominij uel quasi. hic etiam si post li. pte. ius acquiri. fertur. p me snia. ff. de rei ven. si autem. i. rns. et s. i. cum enim nullas specialis dominij causas expresserim. non sunt ibi concomitante certorum loci et temporis. Et ideo non est vis quo loco uel tempore dominij ante sniam puenit ad me.

r Conseretur. s. donatio uel venditio uel alia causa expressa merito censetur inualida. quia in dubio regulariter pronunciat actor. s. de pba. ex litteris. cum enim non sit probata venditio certis loco et tempore facta. et sic sit dubium an ante lit. conte. uel post fuerit facta. succubet. et sic inualidum est. probari actori causam sine tempore. Et nota p hanc litteram quod tabellio in instrumento dicitur apponere locum contractus. Quidam tamen dicunt locum solum de consuetudine apponi. cum de iure cautum non sit. Sed dicendum p hanc litteram et p decre. s. de pba.

dere debeat diligenter: an ex ea oio eadem que prius expresse extitit uti pote que tunc etiam competeret: actoris intentio sit fundata. Secus autem cum egit uel petijt in genere nullius certe uel spalis cause facies mentioz uidelz q generalit forte pposuit a lique obnoxium esse sibi uel ad se iur dñij uel quasi re aliquam pertinere. tunc enim hoc precipue est inspiciendus iudici: an sufficient uel minime de iure uel intentione potest actoris: vnde si de hoc ex causa etiam postmodum accidenti liqueat: potest dicitur iudex etiam si appareat minus iuste a principio fore actum suum exinde animu informari quomiam si petitu fuerit idebire: non ob hoc tamen minus ualuit. et tenuit iudicium subsequenti. Nec illius acta uel gesta propterea minus ualida extiterunt: nec etiam iudex ipse cognitaliter ueritate pronunciare in primum posset cum libera conscientia et securitate. Non potest etiam multum reo: si tunc forte in ipsum ex huiusmodi supuenienti causa condemnatio non ferretur. cum mox alio iudicio foret ex illo merito condemnandus: vnde si actori sua ex supuenienti causa intentione sufficiat fundauisse cum egit aliqua causa spaliter non expressa: secus non est si certa et spales in sua petitione subiuerit. nisi postmodum intentione sua ex eadem prorsus quam prius expressit et tunc etiam competenti causa fundarit. Quare cum memoratus abbas monasterij de bonifac. pposuerit se pefatum locum de rosell. cum suis terminis ad ipsum monasterium ex predicti regis largitione spectare: nec de aliqua facta ipsi monasterio super hoc ab eodez rege processione docuerit ostenderit aut donationem quodam factam illi de his ab abbate et puentu monasterij populi que neci sua petitione fuerat expressa. nec etiam antefacta: nullum profecto comodum ex ea reportare debebat. Prefatus igit cardinalis premissis oibus et alijs que bincide fuerunt proposita diligenter auditis ac utriusqz partis meritis equa iusticie luce discussis prudenter attendit id quod predicti abbas et puentus de bonifac. pro

quoniam. ibi. loca designando etc. ad h. ij. q. vii. libelloz. l. de co traben. et comit. stipu. l. optimam. s. de testi. ex tenore. s. qui si. sint le. per tuas. video quod testis deponit de loco. s. de testi. cum causam. i. et in iuribus superius allegatis sed par est probatio instrumentozum et testium. de fide instru. cum iohannes. l. e. ti. in exercendis. ergo

posuerunt: intentione uidelicet actoris ex his que post lit. pte. accidunt posse fundari: eaqz debere in iudicium deuenire tunc locum hie. si cut pgrue allegatum est supra. uidelicet quando expressa causa specialit non est actum. Ex his enim que post inchoatum iudicium eueniunt: quia causa sunt exposita specialit: nec debet nec potest iudicis animo ad proferendam sententiam informari: quia cum certe cause facta est mentio. utpote donationis uel uenditionis aut alterius specialis oportet incepti iudicij tempus attendi: ut ligido cognoscatur: an tunc inter fuerit actoris propter illa que specialit comitantur causam: et necessario adesse debent ueluti locus et tempus et huiusmodi que sunt solite attendenda: et sine quibus causa uacua et inualida censetur. Sed cum est in genere absque alicuius cause declaratione petitus: non sic oportet accepti iudicij tempus inspicere: quia non requiruntur: nec sunt opportuna. nec attendi possunt huiusmodi comitantia in hoc casu. et licet aliquibus curiosis qui de his que non multum expediunt: sepe disceptant. aliter forsitan appareat quod actum est causa aliqua non expressa utili tamen uidetur negocia tali expediri compedio quam p quandam exactam subtilitatez longo dispendio prorogari: presertim cum nonnulla pro utilitate communi contra iuris asperitatem ex equitatis mansuetudine tolerari noscant. vnde idetz cardinalis consecrans quod ipsi abbas et conuentus de bonifac. non probauerunt largitione super his regiaz legitime sibi factam ex qua specialit uos impetere uidebantur. ab huiusmodi eorundem abbas et conuentus impetitione de mandato nostro prehabito fratrum nostrorum consilio uos durit sententialiter absoluedos. Nos igitur cardinales eiusdem sententiam ratam habentes eam auctoritate apostolica firmam.

Quoniam octauus.

Quoniam ab vno arbitror uel iudicium alij pntibus et mandantibus scripta

et tabellio describere debet locum. preterea forte cofecit instrumentum in loco in quo non potuit.

Comitancia. s. locus et tempus.

Disceptant. quod faciendum non est s. e. li. de renun. c. i. j. de here. c. ij. l. de sum. tri. l. nemo.

Expressa. s. quod est quod actum est causa expressa. ut ueniat comitancia tempus et locus. et licet forte de iure stricto id verum esset. de equitate dicamus contrarium. ff. ad. l. agli. ita vulneratus ad finem. et equitas scripta rigori preferri. l. de iudi. placuit. ar. bo. de simo. licz best. et c. per tuas. Jo. an.

Prorogari. ad h. s. e. li. de offi. dele. si is cui. io. an.

Noscantur. pone exemplum. j. de re. permu. c. vno et c.

Huiusmodi. quasi dicitur. si ex alia causa agatur rei iudicate non obstabit sententia. s. de iudi. examinata. l. de peti. here. here. ditas. ff. de excep. rei iudi. si mater. s. i. et l. et an eadem.

Nos igitur. sexta pars.

Ab vno. si ex pluribus iudicibus uel arbitris vnus alijs presentibus et mandantibus per verba pluralis numeri ferat sententiam. tenet snia. e lectio autem pronunciat da est p vba singularia. hoc dicit. Substantio decre. huius fuit ex eo quod dicit lex quod ex pluribus arbitris aut ois dnt sententiam dicere aut nullus. ff. de arbit. l. item si vnus. in. s. ite. si plures. s. satis ois vident dicere. cum vnus alijs presentibus et mandantibus per verba pluralis numeri sniam dicit. hoc idem tenet accur. ff. de arbit. l. sicuti. io. an.

Iudicium ordinarioz uel delegatoz. sit igitur bec equiparatio inter iudices et arbitros. ad idem de offi. dele. vno delegatoz. l. in terdum sit grandis differentia. s. e. ti. c. ul. s. e. li. de ar. c. ii. cuz si.

Mandantibus. s. si alij pntes eunt. s. non mandarent. secus. et sufficit ita esse scriptum. ff. q. et a. q. l. pspexit. vi. q. iii. scriptum est. et sic taciturnitas non habet hic p mandato. et facit. j. de reg. iur. is q. tacet et q. d. ibi dixi. nec. n. in sententijs pcedit ratihabitio sicut i alijs actibus d. h. ix. q. ii. c. i. s. de his que si. a. pla. cum vos. caute s. facit is. p. q. lata est snia ab vno solo recitata. si de mandato alioz possit fide facei sic d. snia. et facit quod non. s. de of. del. cum i iure. b. Scripta. quod dicitur. j. c. pr.

Ordi nobis appellans ad papam in iudicio uel extra appellat debet in scriptis et causis exprimere et apostolos petere: si uult et petit appellatus principales per se uel per procuratores instructos super principali accedere debent ad papam in appellatiōib⁹ a sententia diffinitiva interpositis nil mutatur. demū appellant i et

appellato constitutionem non seruatiōem imponit pena. Et potest diuidi de re. in quattuor partes. In quaz prima ponitur constitutiōis cā. In secūda cōstitutio. In tertia ipsi⁹ declaratio. In quarta non seruatiōis pena.

Quidam estimauerunt in si. de rescrip. nonnulli. d. do. et cōtū. sūm cum suis pcor.

Subiectos. s. in proe. huius li. et de of. le. c. ii. et de of. or. vi. iugantes.

Uel extra. hoc debet intelligi quando extra iudicium appellatur tamē a iudice quod patet per id quod de apostolis sequitur in inno. ad hoc j. uer. bis que in appellatiōib⁹. ibi. n. excipit. sed alias non esset uera exceptio si non includeretur sub precedentib⁹ ff. de pen. le. l. nam q. s. fi. et in hoc q. j. dicit interlocutoria ad actum iudiciale referas. q. dicit grauiamē ad actū extraiudiciale referas.

tamen per iudices illatum. Sed alij cōtra dicentes cū appellat extra iudicium etiā si nō a iudice seruari debere ar. j. e. cōcertatiōi. ad id quod dicit de apostolis. rīdetur id locū habere quādo in iudicio appellat ad id quod dicit de uer. bis que. respōdet q. illa nō est exceptio: immo determinatio uel prestatio q. dā et hoc est tutius. et tenet hoc ber. s. de elec. considerauimus in prima gl.

Interlocutoria. Nota ius nouū appellatē ab interlocutoria debere in scriptis appellare. et equiparari appellatiōi interposita a diffinitiva ex interuallo usq; ad. x. dies: tunc enī est appellatū in scriptis. sed si incōtinēti appeller sufficit uina uoce appellari. ff. de ap. l. ij. et. ii. q. vi. ad si. sed ab interlocutoria incōtinēti et ex interuallo appellatū ē in scriptis. ut hic. Et dixit gōf. et hosti. post eū. q. aliud etiā ius nouū hic inducitur q. qui appellat cām cur appellat debet exprimere in appellatiōe: sed per uetera iura sufficiebat dicere appello ab iniqua interlocutoria. sicut in diffinitiuis et induxerunt ad hoc. s. de elec. cū dilecti. de testi. significauerūt. uer. mādā. s. e. dilecti. et c. ex parte. Sed ber. s. dices hoc nouū non esse. dices q. in illis de re. bene exprimebat cā appellatū et cū ber. credo per de re. s. e. ut debet. Itē dixit gōf. q. olim extra iudicium nō pellerat quis cām exprimere. unde et quo ad hoc istud ius nouū dixit. Sed ber. s. dices q. in antiqua iura bene tenebat. qui extra iudicium appellabat cām exprimere et de hoc no. s. e. cū cām in glo. vlt. et c. se. in unica glo. Istud ergo solum dicit ber. hic quo ad hoc ius nouū induci q. in scriptis appelleretur in iudicio et c. Causa autē ideo exprimit ut uideat iudex cui porrigit appellatio. an iusta fuerit ut sic appellatē admittat uel repellat. unde semper papa in cōmittēdo appellatiōes a grauiamē interpositas scribit. si est ita.

Ad nos. maxime in quosdam in hosti. in his que de nouo inducit bec cōstitutio locū nō habet nisi in appellatiōib⁹ interpositis ad papā cū h. hic exprimat. et cū sit penalis et sic restringēda et q. solū de appellatiōib⁹ interpositis ad papā intelligat. satis pbat per de re. de fo. cōpe. romana. l. rii. ubi habes q. archiepiscopus de consensu partū nō potest de cā cognoscere appellatiōis articulo pretermisso. ergo necesse est dicere q. de re. ista loquatur in papa. S; in primā opinionē posset dici idem in quolibz alio iudice ordinario qui per simplicem querelā cognoscere possit ut legatus. ut. c. i. de of. leg. sed archiepiscopus per querelam cognoscere nō potest. et ideo primo est sibi uidentum. an appellatio deuoluat.

Appellatū. uer. q. adhuc. hodie in hosti. poterit facto appellare. ut. s. e. meminimus. et c. suggestū. et c. bec sicut de hoc. s. de ap. ut debitus.

In scriptis. istud spāle in appellatiōe ad papā interposita. Alij s. et facit per eis. s. de pba. quoniam s. Ad quod dicit hosti. q. licet nō fuerit in scriptis redactum. poterit fides fieri. Sed nūquid quelibet scriptura sufficit. dicit inno. q. sic. satis. n. est q. forma qua appellatū est in scriptis. pbari possit. Expediēt tamē est et meli⁹ q. scriptura sit publica uel auctētici sigillū. s. de fi. instru. c. ii. et facit. s. de elec. ut circa.

De properet. i. festinet uel ualde pperet. ppositio de hic auget. sic. C. de iudi. pperandum.

Perat apostolos. instanter et infra. xxx. dies. j. e. ab eo ut in cle. quis eo. ii. et nō intelligas de apostolis petro et paulo. sed de litteris dimissorijs. ff. de lit. dimis. l. vna. ff. de uer. sig. l. dimissorie.

Exhiberi. q. si non exhibeantur et postea iudex in cā pcedat. nisi appellatiōi renūciatū esset inualidus est. pcessus. j. e. ut. super. qd est uer. si debitis

Ordi nobis est lites minuere et a laboribus releuari subiectos. **S**acim⁹ igit ut liquet i iudicio uel extra sup interlocutoria uel grauiamē aliquo ad nos duxerit appellatū cāz appellatiōis in scriptis assignat de properet: petat apostolos quos ei precipimus exhiberi. In quib⁹ appellatiōis cām exprimat et cur appellatio non sit admiffa: uel si appellatiōi forsitan ex superioris reuerētia sit delatū. **P**ost hoc appellatiōi in locoz distantiā psonaz et negocij qualitatem tēpore prosecutiōis indulto si uoluerit appellatus et petierit: principales persone per se uel per procuratores instructos cum mandato ad agendum: et cum rationibus et munimētis ad causam spectantib⁹ accedat

loco mō et tpe requisitus. eos expresse denegat. uel infra debitū tēpus negligenter uel maliciose tradere pretermittit. j. e. ab eo. ij. rii. Et no. q. iudex tradēdo apostolos uidet appellatū deferre. s. e. ti. dilectis ad si. qd uerum est quādo tradit dimissorios uel reuerentiales secus si refutatorios. ut sequit. sic nec termini delatio h; vim delationis ut dicaz j. eo. ti. cum appellatiōibus.

ad se. apost. sic parati: ut si nobis uisus fuerit expedire finito appellatiōis articulo uel de partium uolūtate omisso: procedatur in negotio principali: quantum de iure poterit et debet. bis que in appellatiōibus a diffinitiuis sententijs interpositis antiquitas statuit nō mutatis. Quod si appellator que premissa sūt nō obseruet: reputabitur nō appellas et ad prioris iudicis redibit examen in expensis legitimis pdenāndus. Si autē appellat⁹ pretermiserit hoc statutū: i eū tāquā in cōtumacē tam in expensis quā in causa quātū a iure permittit: procedatur: **I**ustum est equidez: ut in cū iura insurgāt qui ius et iudicem et partem eludit.

Idem in eodem.

gēde. Et no. q. h; iura uetera. aut recipiebatur appellatio a iudice. uel a parte aut non. nec statuebatur terminus. In secundo casu sufficit mittere procuratorem ad impetrandum et contradicendum. In primo debet mittere procuratorem ad psequendam causam: appellatiōis. sed de principali nil dicebatur per antiqua iura hodie autem si hoc petit appellatus. tenetur mittere non solū ad psequendam causam appellatiōis sed etiā pncipalē ut hic uides. si huius cōstitutiois penas euitare uoluerit. et sic addit solū ista cōstitutio et nō derogat. Sed s. s. eo. qua fronte. ubi hoc uidetur esse in optiōe appellantis. So. quidā exponit ubi si maluerit aduersari. s. appellatus. Alij dicunt illud correctū per istud. Alij q. de re. illa dat optiōnem appellati ad quē appellare uelit. nō an uelit pncipalē cām ad iudicē appellatiōis deferri. uel dic q. ubi datur optio an uelit corā eo ad quē appellauit litigare uel delegatū impetra. et hoc cū appellatus non contradixit. ut hic.

Per se. non dat optio. ut personaz trahere possit sed cām unde istud uel quod sequitur. non referit ad potestatem appellati. sed appellantis. io. an.

Ad instrumentis. idest pncipalē et instrumentis et omnibus bis. per que potest causa muniti. s. de do. et contuma. c. fi. de elec. cupiēt res. s. eo. li.

Sinito. p approbatiōem uel cassatiōem appellatiōis quod est officium iudicis ap. ii. q. vi. ad si. io. an.

Omissio. quod nō possit archiepiscopus. s. de fo. compe. romana. i. responso.

Antiquitas. reuerenda. s. de trāsa. quanto.

Satur. i. q. appellans in eius appellatiōis cām nō teneat exprimere. sed sufficit dicere appello ab illa iniqua snia et iudex h; appellatiōi deferre et potest statuere terminū appellati ad appellatiōem psequendam. e. ti. cum sit.

Premissa sūt. i. si cām appellatiōis nō expressit in scriptis. et apostolos nō petijt. et instructus non uenit ut hic dicit.

Condenandus. non dixit pdenat⁹. Unde dixit hosti. q. iudex pncipalis cause habet cōdenatiōem facere. Sed dic q. etiam iudex appellatiōis ipsam potest facere. j. e. cū appellatiōib⁹. i. rii. in si.

Contempserit. Quare hoc dicit. cum in uoluntate appellatis resideat ire uel non ire: hoc intelligit in ber. cum appellatus h; approbauit. s. cum uolebat coram superiore causam psequi. Si igit postea nō seruauerit hoc statutum. i. si non ueniat instructus ut h; ipsum tanq; cōtra cōtumacē pcedat tam in expensis q. in causa. Et qualiter pcedat contra contumacē reum uel actorem li. conte. uel nō cōtest. uel quasi ptest. plene no. s. de do. et contu. prout.

Procedat. per illū ad quē est appellatū. s. e. sepe. et c. per. tuas. nec est mirandum si tales taliter puniūt iustum est et c.

Ius. s. e. in principio.

Iudicē. qui appellatiōem recepit. et terminū assignauit.

Partē. que uenit instructa corā papa.

Endit. quod pprobaf. s. de ali. nm. iudi. ca. fa. c. i. de postu. pla. bone. ii. s. nec nocebat. ff. de iudi. si pzetoz.

Appellatiōis admittēde uel non et tunc sequētia ueniūt expositiue ad cām ob quaz appellatum fuit.

Superioris. nō dixit pape. et sic nota p bis que. s. dixi.

Delatū. solet fieri in dubio cum dubitatur de ueritate appellatiōis. alias cancat penam s. ti. pr. c. i. io. an.

Indulto. a iudice a quo est appellatum de quo dicit. nt. s. e. ti. cu; sit romana.

Petierit. quia nō sufficit. q. h; gerat i mente nisi hoc exprimat or. ff. de uer. ob. l. q. quid astrin-

gēde. Et no. q. h; iura uetera. aut recipiebatur appellatio a iudice. uel a parte aut non. nec statuebatur terminus. In secundo casu sufficit mittere procuratorem ad impetrandum et contradicendum.

In primo debet mittere procuratorem ad psequendam causam: appellatiōis. sed de principali nil dicebatur per antiqua iura hodie autem si hoc petit appellatus. tenetur mittere non solū ad psequendam causam appellatiōis sed etiā pncipalē ut hic uides. si huius cōstitutiois penas euitare uoluerit. et sic addit solū ista cōstitutio et nō derogat. Sed s. s. eo. qua fronte. ubi hoc uidetur esse in optiōe appellantis. So. quidā exponit ubi si maluerit aduersari. s. appellatus. Alij dicunt illud correctū per istud. Alij q. de re. illa dat optiōnem appellati ad quē appellare uelit. nō an uelit pncipalē cām ad iudicē appellatiōis deferri. uel dic q. ubi datur optio an uelit corā eo ad quē appellauit litigare uel delegatū impetra. et hoc cū appellatus non contradixit. ut hic.

Per se. non dat optio. ut personaz trahere possit sed cām unde istud uel quod sequitur. non referit ad potestatem appellati. sed appellantis. io. an.

Ad instrumentis. idest pncipalē et instrumentis et omnibus bis. per que potest causa muniti. s. de do. et contuma. c. fi. de elec. cupiēt res. s. eo. li.

Sinito. p approbatiōem uel cassatiōem appellatiōis quod est officium iudicis ap. ii. q. vi. ad si. io. an.

Omissio. quod nō possit archiepiscopus. s. de fo. compe. romana. i. responso.

Antiquitas. reuerenda. s. de trāsa. quanto.

Satur. i. q. appellans in eius appellatiōis cām nō teneat exprimere. sed sufficit dicere appello ab illa iniqua snia et iudex h; appellatiōi deferre et potest statuere terminū appellati ad appellatiōem psequendam. e. ti. cum sit.

Premissa sūt. i. si cām appellatiōis nō expressit in scriptis. et apostolos nō petijt. et instructus non uenit ut hic dicit.

Condenandus. non dixit pdenat⁹. Unde dixit hosti. q. iudex pncipalis cause habet cōdenatiōem facere. Sed dic q. etiam iudex appellatiōis ipsam potest facere. j. e. cū appellatiōib⁹. i. rii. in si.

Contempserit. Quare hoc dicit. cum in uoluntate appellatis resideat ire uel non ire: hoc intelligit in ber. cum appellatus h; approbauit. s. cum uolebat coram superiore causam psequi. Si igit postea nō seruauerit hoc statutum. i. si non ueniat instructus ut h; ipsum tanq; cōtra cōtumacē pcedat tam in expensis q. in causa. Et qualiter pcedat contra contumacē reum uel actorem li. conte. uel nō cōtest. uel quasi ptest. plene no. s. de do. et contu. prout.

Procedat. per illū ad quē est appellatū. s. e. sepe. et c. per. tuas. nec est mirandum si tales taliter puniūt iustum est et c.

Ius. s. e. in principio.

Iudicē. qui appellatiōem recepit. et terminū assignauit.

Partē. que uenit instructa corā papa.

Endit. quod pprobaf. s. de ali. nm. iudi. ca. fa. c. i. de postu. pla. bone. ii. s. nec nocebat. ff. de iudi. si pzetoz.

Appellatiōis admittēde uel non et tunc sequētia ueniūt expositiue ad cām ob quaz appellatum fuit.

Superioris. nō dixit pape. et sic nota p bis que. s. dixi.

Delatū. solet fieri in dubio cum dubitatur de ueritate appellatiōis. alias cancat penam s. ti. pr. c. i. io. an.

Indulto. a iudice a quo est appellatum de quo dicit. nt. s. e. ti. cu; sit romana.

Petierit. quia nō sufficit. q. h; gerat i mente nisi hoc exprimat or. ff. de uer. ob. l. q. quid astrin-

Legitima iudex qui recusatur. statuit competens tempus arbitris ad finiendam cam. quo elapso si finita non fuerit in principali pcedit. Emanauit ad suppletionem decre. s. de offi. dele. suspitionis. io. an.

Legitima. de ueritate cause non dubitatur. quin habeat arbiter cognoscere. S3 q3 cognoscet an causa sit legitima: dic q idem arbiter. ut no. s. e. cu speciali in. iii. glo.

Judicem. uel oz dinarium uel delegatum a papa. s. e. cum speciali de of. dele. suspitionis. Si autem esset delegatus episcopi uel eius officialis uel essent plures delegati cu clausula q si n oes et unus ex his recusetur. tunc no itur ad arbitros qd dic ut no. s. e. li. de of. dele. si contra vnu et coram ipso iudice qui recusatur da dus est libellus recusatorius. s. e. secundo requiritur. C. de iudi. apertissimi.

Forma iuris. s. eo. cum speciali. et non debent esse laici tales arbitri. qz euz habeant testes copellere et alta facere que prinert ad hunc articulu. talis spualis iurisdictione non caderet in eos fm ber. ad hoc. xvi. di. bene quide. de iudi. discernim. Item no debet esse suspecti. alias possent sicut iudices recusari. Itē nec debet esse multu remoti. s. e. secundo requiritur. et c. cu spali. Itē debent esse in locis ppetentib: ubi possit haberi copia peritor. s. e. li. de rescrip. statutum.

Cognoscatur. et pnuiciat. ff. de iudi. de qua re. s. de cau. pos. cu su per. et. i. patet. io. an.

Proferat qd pot. s. de of. dele. suspitionis.

Aditu. caueat tales arbitri iuris a pena. s. ti. pxi. c. i. l3 arbitri copromissarij illam timere non habeant. ut ibi dixi.

Alpendunt. et ex eo magis ligatur. s. de sen. ex. per tuas.

Ipsa. s. recusationis.

Arbiter. s. e. li. de excep. pia.

Per iudicē. ipsu recusatu ordinariu uel delegatu. Cōtra. s. d. of. deleg. suspitionis. So. ista corrigit illa fm ber. et sic. o. reuolauit. ad a. idest hoc extremu ius ad illud qd olim erat ante decre. suspitionis. Sed dic q decre. ista no corrigit illa. illa. n. decr. loquit in termino partibus assignado ad pbadu. i. parti que suspitionez vult pbare: que no qui recusat s3 arbitri assignare debent vt ibi. Ista loquit in termino assignato arbitris ad cam finiendam que no arbiter sed iudex recusatus debet statuere.

Copetes. q si minus copetere terminu assignaret. locus eet ap pellationi. s. de dila. i. io. an.

Aliogn. s. si elapso termino nodu sit p ipsos negociu terminatu. n. d. m. t. videt q constitutio ista sit iniqua. sic pbo. Pone q iudex in veritate sit suspectus suspitioe que pponit d ipsu: arbitri fauore partiu uel partis no finitnt negociu in termino iudex pcedit in principali et sic inutiliter pponit recusatio. Quomodo ergo fiet cu hic copellat corā iudice suspecto reus litigare? Dicunt quidam: qz pars pter a iudice ut fm acta corā arbitris negociu finiat. ad h3 s. de testi. pnrata et si male pnuiciauerit. appellat uel dic q si arbitri nolūt pnuiciat uel male pnuiciat appelladu est ad papa. s. e. li. d. of. dele. ab arbitris. io. an.

Romana. huius decr. xi. sunt partes sicut et sunt. xi. eius dicta. Primum q de officiali episcopi non ad episcopum. sed ad archiepiscopum appellatur. Secundum q de subdito episcopi ad ip3 non ad archiepiscopu appellatur. nisi aliud esset de consuetudine Tertiu q archiepiscopus cam appellationis ad episcopu interposite non debet comittere vel partes citare. nisi in appellationibus pbabilis ca sit expressa. Quartu q si negetur per ap. negociu deuolutum. no imbibebit archiepiscopus iudicem principalis cause. pcedere nisi prius de deuolutione constiterit. Quintu q si dicit ex in

iusa causa appellatum imbiberi non potest nisi prius recepta ap. vt probabili incipiat cognoscere de cause ueritate. Sextum q licet dicatur appellatum a diffinitiu in casu prohibito a iure. ex quo de hoc cognoscere cepert. potest imbibere ne sententia executioni mandetur. Septimu q archiepiscopus in tertiam personam post imbitioem suam in causa per ap. delata ad ipsu3 ali

de causis ad ipsorum forum perti nentibus eorum uices supplendo cognoscunt: unuz et idem consistorium siue auditorium sit censendu ab ipsis officialibus no ad dictos suffraganeos (ne ab eisdem ad se ipsos interponi appellatio uideat) sed de iure ad remen. e curiam appelladu. Ab archidiaconis uero alijsq3 inferioribus prelati3 suffraganeis subiectis eisdem: et eorum officialibus ad suffraganeos ipsos debet et non ad eandem curia omi sis dictis suffraganeis appellari nisi aliud remen. ecclesie de consuetu dine ppetat in hac parte. Cum autem ad prefatam curiaz ab eoru dem suffraganeoz uel suoz officia lium audientia fuerit appellatum remen. archiepiscopus qui pro te pore fuerit: uel officiales ipsi nul latenus in appellationis causa inter posite ante diffinitiuam sententiaz citent partes: nec etiam alijs illaz committant appellationis eiusde3 causa probabili seu legitima no expressa. Si uero uocatis partib3 uel nullatenus aut no infra. x. dies

quid inuouantem iurisdictionem exercere non potest. Octauum q archiepiscopus appellatorem in alijs causis a iurisdictione episcopi non potest eximere. Nono dicit q ab episcopis in quib3 causis iurisdictionem temporale habent. de iure debet ad archiepiscopum appellari nisi spale ius aliud inducat. Decimo q censuram ecclesiasticam in appellatem prolatam per episcopum archiepiscopus reuocare no potest. nisi partibus uocatis et de causa legitime cognito. Undecimo et ultimo dicit q ex quo archiepiscopus pronunciat: rit male appellatus ante sententiam. statim debet causas ad suffraganeu remittere.

Generaliter. No. per hac litteram q officialis est ordinarius non delegatus. et sic e fprobata opinio gos. qui no. in summa de offi. vi. s. ite du bitari. q officialis episcopi d legatus est non ordinarius: et ob hoc dicebat de ipso ad episcopum esse appellanduz et hoc ide uidebat tenet ber. s. ne prela. vi. sic. c. ii. in glo. ii. vbi dicit. q episcopus non pot de iure ordinariu dare sed solu pnceps uel lex. Sed

dici posset q per hoc no negat officialē ee ordinariu qz dicit posset q haber a lege. Unde ipse ber. hic et immo. et host. et oes no. officialē ordinariu ee. q ex dicto necessario pcludit hic: et pba hoc vt dixi. s. de offi. vica. l3 ad hoc. s. de of. vica. sua. in auc. d. iudi. circa principium coll. vi. zc.

Adem. non tamen per omnia ut supra de offic. deleg. si contra vnum. s. vltimo.

Suffraganeos. etiam si consuetudo eet. q appellari posset ad eos. ut. s. de consue. c. u. e. li. et vide qd ibi dixi.

Ad seipsos. quod esse non potest. Appellatio enim est de minori ad maio rem zc. Si autem appellatur de officiali ad episcopu. non appellatur de mi nori ad maiorem. immo de eodem ad eundem. et sic non pot dici appellatio. De iure quasi diceret de consuetudine poss3 secus induci. ad hoc infra. c. proximo. et hoc tenent moderni. quod est falsum. ut supra de consuetud. c. ii. vbi de hoc.

Curiam. nisi appellare vellet ad papam. ad que omisso medio appellat. ii. q. vi. ad romanā. et c. quisquis. et idem in legato. de offi. deleg. c. i. vbi de h3. et ii. q. vi. c. iij. secus fm. l. ff. de ap. l. imperatores.

Prelatis. qui iurisdictionem habent. quod dic. ut. s. de offi. ordi. cum ab ecclesiarum.

Curiam. remen. de qua. s. dixi.

Consuetudine. que dat iurisdictionem. s. de foro. compe. cum contingat. s. eo. lib. eo. titu. romana. de offi. ord. romana. et in hoc casu possumus intelli gere. s. de preben. referente. de no. op. nun. significantibus. Idem si de priui legio cum ista sint paria. tx. q. iij. conquestus. s. de of. oz. duo simul. in s. d3.

Cui pro tempore quasi diceret istud non est ius speciale et personale qd extingatur cum persona. immo perpetuum est. s. de transac. decetero. et in alijs archiepiscopis etiam seruandum est. s. de offi. oz. romana ad fi.

Diffinitiuam. quia in appellationibus et diffinitiu non est necesse causas exprimere. ut dixi. s. eo. cordi. et sic non haberet locu qd sequitur.

Citent. et si citauerit impune non paretur. ff. de iurisd. om. iudi. l. vlt. et h3 intelligas. vbi cuq3 quis citatur ab aliquo. et constat q citatus non est d iurisdictione citantis non tenetur comparere. nisi causa talis in citatioe exprima tur. per quam appareat illum iurisdictionem habere. si uera sit illa causa. ff. q satisfda. cog. l. si uero. ff. de fier. l. i. In dubio melius est comparere. xxij. q. i. quid culpatur. ff. de iudi. siquis ex aliena. et adde quod no. iij. q. ij. si episcop3 de actu. veniens.

Expressa. dupliciter potest intelligi. s. q archiepiscopus nisi videat in appellatione expressam probabilem causam nec citabit nec comitter. uel dic expressa in citatioe uel commissione. quia in commissione uel citatioe exprimet pbabilem causam. ob quam sit appellatum. Sed contra. s. eo. titu. si duobus vbi archiepiscopus cam in citatione non expressit. et tamen tenuit citatio. sed illud per istud supplendu est: uel citare non debet vt hic. si citauerit expressio

Quam appellacionibus. Iudex ap. inique appellante ante suaz remittere debet ad iudicē pncipalē. & in expensis cōdēnare. & hoc si pncipalis iudex non detulerat appellatiōi. sed si detulit nō fiet remissio de necessitate. in appellatiōibus interpositis a diffinitiva antiqua iura seruentur.

Deferendum. h3 eniz iudex iusticiā imitari. de uer. sig. forus in fi. & merito non est deferendus ap. friuole. nō enim fuit inuenta vt esset iniquitatis defensio sed innocentie remediū. s. e. ad nostram. & c. cum speciali. s. porro. sic & iuramentuz non fuit inuentuz vt esset vinculū iniquitatis. s. e. lib. de iureiur. c. i. cū suis concoz.

Inferior. a quo appellatum fuit aī sententiam.

Admittat. tradere tamen apostolos non est deferre vt dicit. s. e. cordi.

Canonicas. s. e. ut debitor. & c. romana in fi. hoc uerum nisi iudex dēferat. ut. j. c. ij. in fi.

Eadē die. ea. n. que suam cōcomitantur eadem die qua pncipale expe-

diri debent. sicut fructus & expense. ff. de re iudi. l. paulus. de hoc xxx. q. ix. s. qz ergo. alias incipit. bis ita. & dicit. j. de reg. iur. p. euz.

Eandem. s. friuolam appellacionem.

Refutari. per hanc litterā dico qz si iudex detulit appellatiōi frustratorie. & superior ad quem appellatū fuit remissit. eo non ob. qz detulerat qz ipse cognoscit ex pncipi iurisdictione ordinaria uel delegata quā habebat. & nō ex noua demādatōe. Si. n. ille refutat delationē. ergo ille rmanet iudex qualis erat. hoc uera nisi superior hoc expresse ageret. s. qz delegatū eū ad cām daret. qd possit euz ipsius cause sit iudex. ut sequitur.

In se. nō p bis que no. s. de remū. qd in dubijs. & c. ult. in gl. ii.

Deferēs. & male: & talis reatus merito debuit ab ipsa bonorē excludere iudicādi. l. ubi sena. uel ela. l. i. de necessitate ergo nō fiet ad ipm remissio. ff. so. ma. si ab honestibz. s. i. ff. de pac. l. tres fres.

Remittēda. ad ipsū iudicē qui detulit. uolūtaria aut possz ipse iudex superior remittere si uellet & est si de remū. c. vlt. Et no. p hanc lram terminatā questionē qua querit. an termini assignatio quam facit iudex a quo appellatum est. habeat vim delatiōis. uides eniz qz si detulit. nō reassumit iurisdictionē. etiā si frustratoria fuerit appellatio. sed elapso termino assignato & appellatore negligēte reassumit iudex iurisdictionē. s. e. sepe. uel satis possit dici qz decr. ista locū habet. cum appellās psequitur. si eni nō psequeretur tūc nō obstan. delatiōe reassumeret iudex iurisdictionē per iura predicta. & per hanc litterā que dicit supra appellatore nihilominz. & c. & ad hoc facit quod no. Ber. de ma. contrac. cōtra. inter. eccle. c. ij. in. iiii. gl. sed pbatur id optime per decr. s. e. oblate in pñ. vbi deferre & terminū ad psequēdū assignare. ponūtur ut diuersa. Itēz uidetur qz aliter debeat mittere appellās quādo delatū est. & aliter qñ sol? termin? est prefixus. qd dic ut no. s. de remū. ueniēs in glo. sed non vi det. Itē si dñū diceretur. tā sequeretur qz omni appellatiōi deferret a iure. cū ab ipso iure ipsi psequētū statutus sit termin? ij. q. vi. ei qui. s. eo. cū sit. & c. ex ratione. sicut ergo ius terminū simpliciter statuēdo non detulit & sic de iudice eadem rōne est dicēdū. vide archidi. ij. q. vi. appellacione.

Statuta. est aut rō quare illud in appellatiōibz a diffinitiva inēpositis. qz iuste potuit iudicare iudex. s. fm allegata & pbata. & iuste possit ipsi dñū iudex appellatiōis pñuciare ppter nouas pbationes. l. de tēp. ap. p hanc de testi. fraternitatis. s. de fi. instru. cū ioānes. & ideo deferēdo appellatiōi a diffinitiva interiecte nō potuit i crepare iudex. s. secus in appellatōe ante diffinitiuā interposita. qz ibi sit querela tatū de iniquitate indicātis. ad hoc. s. e. interposita. s. vlt. An aut si iudex ap. pñuciet bene indicatū & male appellatuz ipse idem uel prim? iudex habeat exequi suam? no. s. de offi. de le. pastoralis. s. preterea in glo. vlt. io. an.

Quemens quartus.

Quam appellacionibus friuolis nec iusticia deferat: nec sit a iudice deferendus si iudex inferior appellacionem minus legitimaz non admittat: eam appellatore nihilominus prosequente: superior de ipsa cognoscens: causam ad priores iudicem iuxta sanctiones canonicas sine difficultate remittat: eadē die condemnationez faciens expensaruz. **S**i uero iudex admittat eā dem: licet tam appellatio quaz ipse iudicis delatio a superiore ualeant refutari: quia tamē iudex ipse quantum in se fuit: a se iurisdictionem abdicauit eandem: appellatiōi deferēs minus iuste: totius cause decisio in superioris est potestate trāsmissa: nec est illi causa de necessitate ulterius remittenda. **S**aluis his que super appellacionibus post sententiam interpositis sunt statuta.

Bonifacius octauus.

Adeo qui appellat. infra. xxx. dies instanter apostoli peti de-

Adeo qui appellat. si appellās infra. xxx. dies. istāter nō petit apostolos appellacioni renūciat. si iudex mō debito requisitus illos nō tradit: sed postea pcedit non ualet eius pcessus.

XXX. dies. ij. q. i. vi. post ap. & s. vlt. in fi. & c. de ap. iudicibus olim dabāe solū quinqz dies. ij. q. vi. ab eo. & currūt isti dies a dies sententie. ut in predi.

bent: & eidem infra dictum tempus a iudice exhiberi: alias presumif appellacioni sue renunciare appellans: si eos infra idem tempus petere pcedat: & si uadat: aut mittat ad appellacionē huiusmodi. psequēdā. **Illud aut quod felicitis recordationis innocē. papa. iiii. predecessor noster statuēdū decreuit ut si is a quo appellatur apostolos appellati nō tribuat requisit? extrūc si forte in causa. pcedat nisi appellatiōi renūciatū fuerit eius iualid? sit. pcessus: tūc demū obtinet: cum iudex super hoc cum debita instantia loco & tempore congruo requisitus eos expresse denegat uel infra premissum tēpus maliciose aut negligenter illi tradere pretermittit.**

Idem. **N**on soluz innouata post appellacionem a diffinitiva sententia interiecta debent semper exceptis casibus in quibus iura post sententiaz prohibent appellare: ante omnia per appellacionis iudicem pernitus reuocari: sed etiaz ea omnia

stitutionē in fi. hodie dic ut in cle. e. ti. quāuis. i. rñ. iudex tamen etiā nō petēti apostolos dare debet. l. de ap. quoniā. ii. q. vi. ab eo. Sed h3 tunc nō det: non habet locum pena. de qua. j. ii. rñ.

Quadat. sed nōne iter arreptū habet pro ap. s. eo. dilecti filij. i. forte illud hodie correctū est p decre. vt debitor de ap. vel h3 habeat pro appellatiōe. cū tñ appellatū est uerbo. nō habet pro apostolorz petitione. ut bic. & fuit hoc statutū ut facilius instructio per apostolos habeat. s. e. ut sup. simile est vbi nō sufficit factū. qz requiritur uerbū. s. de elec. ecclesia uestra.

Decreuit. s. eo. sup. io. an.

Loco. qz nō cū equitat uel p viam pergit. & qz dicit tēpore. i. infra dictos. xxx. dies. uel non de nocte. uel cū est in prandio uel in missa.

Expresse. h3 ē aperta uel manifesta rebellio. ad idē. j. de sen. ex. uenerabilibus. s. secus.

Negligēter. hic dolus & negligētia equiparā & facit ad ea que dixi. s. de electio. si compromissarius. io. an.

Non solum. in nouata p iudicē post diffinitiuā sententiā. a qua appellatū extitit. reuocā statim p iudicē ap. etiā si ante appellatiōem fuerint in nouata attentata uero post appellatiōem ante diffinitiuā nō reuocātur nisi primo d ue ritate pstitit nisi post inibitōem debito mō factā attentata fuissent. Quozz habuit ista decr. ex bis q no. inno. & host. s. e. bōe de off. dele. pastoralis. s. p terea d excep. dilecti. d elec. dudū. ij. & plene p gar. d elec. cupiētes. s. pe. in fi.

Diffinitiva. distinguit igitur bec decr. inter appel. a diffinitiva & ab interlo cutoria interposita ut etiā pdicti doctores dicebat. & ratio. j. patebit.

Casibz. ut qz cōtumax fuit in nō ueniēdo uel insignis latro uel criminofus notorius. ad hoc. s. eo. romana. s. si aut. s. eo. pposuit. rxiij. q. iij. de illicita. & idem in alijs casibus quos habes. ij. q. vi. s. sunt quozum. l. quoz ap. non reci. l. i. ij. iij. v. & vj. ff. de ap. reci. uel nō. l. pe. & ult. s. e. cōstitutis. ij. in bis casibz esset iniquū. qz appellatio executiōem snie impediret cū tali appellatio ni nō sit deferēdū. ut in pdictis iuribz. Sz qd dices. pars appellata dicit casū talē esse. in quo appellari nō potuit. & ideo talis appellatiōis obtētu reuocati onē fieri nō debere p modū attentati. appellās d dicit: pone in terminis dicit enim fuisse uere cōtumacē in nō ueniēdo. appellās negat. quid erit in dubio fiet ne reuocatio? Dixit in hac gōne gar. fore distinguēdū. vtz pars appellata uelit incōtinēti pbare illā cōtumaciā dicēs. hodie cōstat & c. an dilatiōes lōgiores expetat. In pmo casu nō fiet reuocatio. In secūdo sic ad hoc. ff. ad exbi. l. iij. s. ibidē. de resti. spo. lras. s. e. li. de excep. pia. s. de testi. ueniēs. ij. ff. ut in pos. l. si is a quo cū si. alias semp? cōtumax negaret se cōtumacem. & idēz in similibus.

An te oia. & sic nō expectabit? cūent? litis. ut in px. casu. Scias tñ qz de h3 primo constare necesse est. s. qz fuerit diffinitū & appellatū & post attentatum unde uides qd supra ponit p pstanti. s. qz sint inouata. Sz d uidet dicere lex ff. de ap. eū ex cā. que dicit qz extrūc reuocabit. qd factū est post appellatiōem cū appellās meliorē suaz meruerit obtinere s nō an. So. ibi. nō negat. quā etiā ante reuocari possit. qd concedit per alias leges. ff. nil inouari ap. pen.

S & predi. l. iudicibus qd uerū intelligo quādo est appellatum infra. x. dies. cum. n. nō teneat quis appellare nisi a tpe sciētie. ad h. j. e. dēccrationi. pone qz post. xxx. dies appelles. tūc impossibile fuit tēpora a die sententie cōputari. & tūc puto illos. xxx. dies a die sciētie cōputari. ad hoc. l. de temp. ap. l. i.

Instanter. sic. c. di. pscia. s. de remū. quidam. Quid si quis dicat apostolos peto. & iterū peto. & cū instantia peto nūquid dicit instanter peti nisse. uidet qz iteratione ille habeat solū p vna petitione sicut euz quis dicat appello. vnica ē appellatio. xxxi. q. ii. lotharius. cōsuetudo que est optima legū interpretat. s. de cōsue. cū dilect? . interpretat talē petitiōem instantem dicit qd tenet quil. in spe. ff. de appella. s. sequit ad fi. dicēs: qz hoc nunqz uidit opponi. & qz satisficit qui instanter in ipso actu appelladi illos peti. tu dic qz debet illos iterū petere cū textus dicat eos instanter & sepius petendo. ij. q. vi. post ap. & j. dicit euz debita instantia. & ad hoc. j. de sen. ex. con

in rubro et nigro. et sic uacat ibi ar. a contrario sicut. et. C. de epi. et cle. l. conuen-
ticularum.

a Decendū. secus si post q. tūc nō teneret appellatio ne ipsius preterito fieret attentatorum reuocatio. s. e. romana. §. si uero. Sunt autē isti dies utiles a principio et in progressu et cōtinui. et sit ipsoz cōputatio de momēto ad momētū qd die ut plene no. ij. q. vj. anteriorz et.

b Inuouari. hic repetere debent ante omnia per ap. iudicē penitus reuocari ac si et.

c Inuouata fuissent. et ē rō q. sicut post appellationē a diffinitina nil attentari debz vt. s. i. rīso. sic nec pendente iure qd cōpetit cōdēnato ad appellandū. f. vsqz ad. x. dies Indultum. n. a iure beneficiū et. i. de reg. in. indultum xxviii. di. de his. tunc. n. proprie dicitur iudicatum. quando infra illud appellari non pōt. s. de re iudi. q. ad p̄sulta tōdem. et an h̄ habeat locū in sententia excoicatiōis. vide qd dixi. j. de sen. exc. venerabilibus. §. porro. et notabatur qd hic dicit. ff. nil. inno. ap. pen. l. i. in prin. in prima glo. ff. de uer. sig. si qua pena circa medium. io. an.

d Diffinitiuā. f. ab interlocutoria uel grauamine. huiusmodi autē dicti est rō q. in casu isto appellatio debet interponi expressa cā. pbabili nec sufficit cām esse pbabile. nisi sit uera. s. e. interposita in p̄n. Est igitur necesse. q. prius constat de ueritate. In euentū q. litis scietur an attentata ueniāt ruocada necne. et est i. s. de frigi. fraternitatis. nec est hoc ius nouū. immo pbaf̄ exp̄sse p̄an tiqua iura. nōne. n. semper papa in appellatiōibz an finiam interiectis mādāt si est ita reuocato in irritum et. s. de rescrip. significante. et duobus. c. se. s. de iudi. exhibitā. s. eo. significatibz cum multis si.

e Nisi iudex. ponit vnū casū exceptū a p̄ximo generali dicto. alium casum posses addere quando. f. iudex ipse detulerat appellationi. s. e. cum appellationibus. io. an.

f Deuolutum. alias inhiberi non possit. ut. s. e. romana. §. si uero. et. §. seq.

g Quicquid. intellige q. per ipsum iudicem attentari non possit. hoc dico. q. quedam possunt iudices a quibz appellatū est. sicut est res. om̄ possessionē appellanti cū sibi turbata fuit. om̄mittere tamē debet articulū super quo appellatū est. s. e. ti. cū teneamur. Item si appellans nimis p̄lixū terminū assignauit potest moderari. s. e. cum sit romana. et. c. consuluir et in fi.

h Causa. p̄pter quam appellatum.

i Reducēdū. decre. ista loquitur in his que sunt attentata per iudicē. et hoc ap̄paret ex eo. q. dicit inhibeat canonice iudicē et. si autē aliquid attentaret a tertio. i. qui nō fuit pars uel iudex. in causa illa attentata nō reuocatur p̄ modū attentati a iudice ad quem fuit appellatū. s. per suū. p̄p̄riū iudicē cognito de cā seruato iuris ordine. s. e. ti. romana. §. in alium. ff. de rei vendi. is a quo. non enim p̄iudicat alijs res inter alios acta. s. de re iudi. q. uis. qd est v̄z. nisi ille tertius per attentatiōem illam iurisdictionem iudicis impediret. de offi. de le. c. i. nō ob. s. eo. bone. ubi videt̄ attentatū a tertio reuocari per modū attentati. ibi. n. fuit generaliter appellatū nequis sup̄ possessionē et. et ideo molestias nō potuit dici tertio. s. per pars appellata. Alij dicūt q. illud reducitur in p̄stinū statum per iterdictū v̄nde vi. non per modū attentati. et fm̄ hoc nō ob. idem et per eadem iura intellige. si tertius aliquid attentat lite relatione uel cōsultatiōe pendēte. hec t̄ oia de tali tertio intelligas. qui cum parte uel iudice nihil attentat illicitū nec ab eis cām cepit habere. alias secus. s. de cōstit. c. u3. Ad. in fi. vt lit. pen. ecclesia. ij. Si autē aliquid attentet a parte. aut illud de nā sua est irreuocabile. aut reuocabile. Si irreuocabile. puta pendente app. uel lite inter duos super sponsa. alius eorum cū ea per uerba de presentī dixit etiam post inhibitiōem nō fiet reuocatio. q. ex futuro euentu patebit an ualeat matrimoniu. uel nō. f. cum perpetuū impedimētū p̄cessit necne. s. bene fiet ad tempus separatio. et alia penitentia uel pena imponit. s. de matri. tract. contra inter. et. c. i. et ult. Si uero irreuocabile sit. distingo an sit licitum uel illicitū. Si illicitū. ut q. ap. pen. pars spoliat partem. reuocatur per modū attentati. de ap. bone. ff. de edil. edic. ediles. §. item sciendum Et sit talis reuocatio et restitutio ex solo iudicis officio. ut lit. pen. c. i. et per totū. Teneat tamē duo pbare. q. inuouatū fuerit. et q. lit. pen. uel ap. vt li. pen. per totū. Si uero aliqd̄ attentet. qd̄ alias eēt licitū. ut si quis facit que de iur̄ cōi sibi cōpetit. ut puta ap. pen. collegiū eligit. uel bis similia si extraiudicialis fuit appellatio talia attentata nō reuocāt per modū attentati. s. pendēt ex euentu futuro. s. de elec. cū inter. et. c. cōsiderauim. C. de rei uen. si funduz. Si autē in iudicio fuerat interposita. hic fuerūt opinioniones no. de in inte. resti. c. ij. de iurepatro na. ex lris. Dic tamē fm̄ gar. q. si lit. uel ap. pen. quis vitur possessiōe eo mō quo ante. nil inuouans illicitū uel dolosū in p̄iudiciū partis non habet locū reuocatio per modū attentati. cū nil inuouari uideat. viij. q. iij. nōne. imo circa ipsum fieret inuouatio qd̄ pbibitum est. ut in p̄dictis iuribus. Si autē dicit aduersarius aliquid inmutatū illicite. pbet hoc. s. e. bone. de iurepatro. ex lris. alias pendēt ex futuro euentu. de resti. in inte. c. ij. nisi pbibitio iudicis

et ex causa interposita aliud inducat. s. de p̄ben. inter cetera. s. de despon. impu. ad dissoluenduz. ff. nequid in loco pu. l. vlt. v̄nde unū scias q. si pars appellans aliquid illicitū attentat. coipso indignam se fecit appellatiōis beneficio. et p̄cedit iudex a quo appellatum est perinde ac si non fuisset appellatum. s. eo. an sit. fm̄ casum

Dem.
Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Appellatio quam in scriptis

sic cū ab ea non fuerit appellatū trāsiit in rem iudicatā. s. de elec. cū dilecti. de re iudi. q. ad consultatiōem. Cū igitur talis reuocatio nō p̄ndeat ex euentu ap. sed sola depēdētia appellatiōis ad reuocatiōem sufficiat. ut hic et. s. de iureiu. uenietes. quicquid de appellatiōe cōtingat factū ipsa pendente fuit legitime reuocatiū. p̄nūciata igitur ap. illegitima. de nouo itez. p̄cedet de accu. qualiter et quando. i.

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Appellatio quam in scriptis

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

Quere p̄nti p̄stitutiōe uolētes statim ut ab electiōibz postulatiōibz p̄uistiōibz et q̄buslibz extraiudicia libz actibz i qd̄ pōt appellatio iter poni. q̄squis ex eis grauati se reputas p̄ appellatiōis b̄ficiū grana mē illatū cōsiderauerit ruocari. infra x. dies postquā sciuerit si uelit appellet. Post decēdiū v̄o eidē adit rō n̄ pateat appellatiō sed si p̄dicti onē d̄bitā uel alia iuris r̄media petierit ruocari grauamē ei cūmō medio tpe bis n̄ assēserit lapsus decē dij nō obsistat. **Dem.**

dicium parat quominus uetera iura repeti possint ut hic. alias enim quid p
desset super diffinitua appellasse?

a Non parat. sicut est videre in dilatorijs uel in condemnationibus expensa
rum super eo q in exceptione succubuit: uel propter aliam causam similem.

b Del. repete: super eo quod no.

c Appellatur ab ipsa. Quid

si lata tali interlocutoria iude

statim uult pcedere in causa

petit pars contra quam lata

est interlocutoria non proce-

di infra. x. dies. ut dliberet an

ab ipsa interlocutoria appel-

lare uelit necne: querit an sit

audienda. Et uidetur q sic:

q: beneficiu iuris ec. xxviii.

di. de his. j. de reg. iu. indul-

tum: cu3 suis concoz. ad hoc

optie facit. ij. q. vi. anterioru

vbi dicitur q. x. dies dantur

ad appellandu. vt liceat infra

ipsam spatium plenissime de

liberare. an appellandum ei

sit uel quiescendum. sed iste

litigando t pcedendo super

principali sic plenissime deli-

berare non potest. So. dico

q non est audienda t hoc no.

guil. in spe. ti. de ap. s. restat

uideri in fi. t est eius ratio: qz

quo ad iudicem non transit

in rem iudicatam sententia:

t ideo cum possit eam reuo-

care: non omittat processum

t in hoc dicit in priuata sua

examinatione omnes recto-

res bono. concoz. daffe. t vi-

de euidentes rationem. si co-

trarium dices nunq esset litium finis. in qualibet enim interlocutoria ter-

mini assignatide uel iudicis actu diceret pars quiescatis per. x. dies ut delibe-

ret an uelim appellare. qd esset absurdum.

d Interiectam. intelligo etiã si infra. x. dies a die ipsius interlocutorie a dif-

finitua fuerit appellatum ppter rationes quas dixi. s. in glo. hoc dicit in pñ-

capio.

e Reuocari. iudex ergo in quem ex appellationis uirtute principale negoci-

um transit. de his que principale non impediunt introumittere se non debet.

f Clerici. clericus ioculator ano uel tertio monitus no desistens ipo-

iure pdit privilegium clericale. Et emanauit ad declaratione t ap-

probationem eoz que de quadã equitate dicebat host. s. de sen. ex.

perpendimus. in summa eo. ti. s. quis possit. ner. quid. t dicebat bo-

num esse si papa hoc determinaret t tempora limitaret.

g Dignitati. Nota q clericatus est dignitas. ad idem. iij. di. deniqz. vbi de

hoc. t de de. no. resi. c. ij. Si ergo detrahunt dignitati merito privilegiu per-

dere debent. quod non persone sed dignitati pfertur. ut. s. de fo. compe. si di-

ligenti. t de sen. ex. contingit.

h Ioculatores. quasi ioci lat ores in publicum. s. eo. ti. cum decorem. faciunt

enim spectaculum pprii corporis. ad hoc. ff. de his qui no. in fa. l. ij. s. fi. in oc-

culto tamen uel infirmitatis uel alterius honeste rei causa. aliquid ioci facei

non reprobat. t facit quod no. io. de citarijs t bis qui uarijs ytuntur in

strumentis. lxxvi. di. donare in. i. glo.

i Goliardos. vulgare gallico. io. an.

k Bufones. vulgare tuscoz. io. an.

l Annum. ad hoc. j. de here. cu3 contumacia. s. de regula. statumus in an.

de sanc. epi. s. interdicitur. col. ix. t hoc est ius nouu. cu alias nisi monitide

trina premissa fuerint incorrigibiles inuenti non perdant privilegiu clerica-

le. ut. s. de sen. ex. in audientia. t. c. contingit. ij.

m Ignominiosam. ff. de his qui no. in fa. l. ij. s. ignominiose. t. s. fi. cu ergo

talibus ignominiosis artibz clerici intender no debeat t mimis ioculatozibz

t histrionibus. s. e. clerici. i. rñso. multo minus ea exercere debet. ad h. xliij.

di. non licet. ubi dicitur q non licet clerico tabernam ingredi multo min⁹ te-

ner. utilitas ergo vite tales non patitur privilegio gaudere. C. de adul. que

adulterium in fi. s. de apost. c. i. xlvj. di. clericu scurilem. ne de. uel. mo. c. ij.

n Breuiozi. Nota infra annum dici breue tempus. post annum longum uel

uetus. ad hoc. xxxv. q. viij. c. i. vbi de hoc. t. s. de ner. sig. quid per nouale.

o Moniti. hoc de ueteri iure. Sed per quem monebuntur? Sic q per suu

prelatum uel iudicem. ut. s. de sen. ex. in audientia. ibi si a prelatu suis ec. t

c. cõtingit. ij. ibi si a te tertio.

p Carcant. repete ipso iure.

q Omni. hoc dicit qz multiplex est clericorum privilegium. quod dic ut dixi

s. de biga. altercationis. ubi est idem uerbum.

r Clerici. Si clericus coniugatus ferat habitum t tonsuram clerica

li privilegio gaudet. alias non t fuit tracta de fine cuiusdam extra

uagantis que incipiebat ad quorundam. Et emanauit ad declara-

tionem eorum que no. xxij. di. clerici in. i. glo. t. c. ti. ioanes. io. an.

Abi uero interlocutoria super eo. p

fertur quod non parat p iudiciu

negocio principali: uel iudiciu

nullum reddit: nisi fuerit appella-

tum ab ipsa per appellatione3 a dif-

finitua postea interiectã grauamẽ

illatuz nequaquam poterit reuoca-

ri. **B**onifacius octauus.

Explicit secundus. Incipit tertius.

De uita t honestate clericorum.

Clerici qui clericali or-

dinis dignitatẽ no modi-

cum detrahentes se iocu-

latores seu goliardos fa-

ciunt aut bufones si p anu artẽ illam

ignominiosã exercuerit ipso iure

si aut tpe breuiozi t tertio moniti

no respuerint: careant omni pri-

uilegio clericali. **B**oni. octauo.

De clericis coniugatis Rubri.

Clerici qui cum uicis t

uirginibus contraxerunt

si tonsuram t uestes defe-

rant clericales privilegiu

Unicis. q: si bigami essent omni privilegio clericali exuti cent

nec possunt etiam portare tonsuram. s. e. l. de biga. altercationis.

Uirginibus. secus si cum corruptis uel uicibus contraxissent: t

cas cognouissent. ut. xxxij. di. valentino. t rationem quare uirgi-

nitatis in mulieribz requirat quo ad h potu q in uiro: que de biga

mis debitu i gl. pe.

U Contraxerunt

Nota p3 opinioe

bugo. t host. q mu-

lier debeat esse de-

sponsata in uirgin i

tate. unde si primo

deslorauit quis mu-

lierem t postea cu3

illa contraxit no vi-

detur q promoue-

ri possit. ad h. xxx.

q. v. qis vbi s. h. t

xxxij. di. neo. Pre-

terea carnis comix-

tio conformitatem

designat humane di-

uincqz nature. que

per incarnationis

mysterium fuit in

utero uirginali. co-

tracta. oportz ergo

q summatio que

illud designat fue-

rit facta in utero y-

ginali q si ante illã

corrupt esse no po-

test. t bene facit ad

hoc. xxxij. di. mari-

tum. Sed contrari-

um credo fm tãr.

t gos. qui hoc no. i

summa huius tit. de biga. s. item quid si quis. licet Ber. contrarium

not. de cleri. coniuga. sanc. t Bar. brix. in questione dominicali q

incipit. quis cognouit uirginem. t Ber. s. de biga. debitum in glo.

ylt. tum quia non diuisit carnem suam in plures. ut ibi. tum quia se

quens matrimonium fingitur pcessisse. ut supra qui si. sunt legit.

tanta.

U uestes. xxi. q. iij. omnis iactantia: t per totam questionem t. s.

de vi. t bone. cleri. clerici.

U Canonis. xvij. q. iij. si quis suadente.

U Clericalis. hinc ergo fauori clericus renunciare non potest. de

sen. excom. contingit. j. de foro compe. si diligenti. Sed nunquid ta-

lis clericus si habebat rescriptum ad uacaturam antequam contra-

beret. mortua tali uxore si postea uacat illa prebenda. potest illã pe-

tere? Terminauit. Bar. brix. in princ. questionum suarum questio-

ne que incipit. quidam impetravit q non. quia contrabendo ma-

trimonium renunciauit per ipsum factum t animu deposuit t hoc

est uerum. nam tunc etiãz perdidisset ius in re. multo fortius ergo

ad rem fm ea que no. s. co. c. i. ad hoc. j. de concess. preben. c. vlt.

Item contrabendo uoluit perpetuo adberere uxori. xxxij. q. ij. so-

let. s. de condi. ap. c. vlt. t eligendo alterum de contrarijs alteri re-

nunciauit supra eo. li. de postul. c. vno. de elec. vt quis duas ad hoc

j. e. c. vbi dicit in ceteris ec.

U Concilium. supra de foro compe. c. ij. quod habetur pro palea.

xi. q. i. c. ij.

U Declaramus. ex hoc t superioribus nota approbatam opinio-

nem io. no. xxij. di. clerici. t reprobatam opinionem. Bar. brix. ibi

no. qui dicebat q clericus coniugatus in nullo poterat privilegio

gaudere. quantumqz in habitu t tonsura incederet. quomodo er-

go respondebitur ad decre. s. e. ioannes. triplex est solutio. prima e

q ex sola delatione tonsure sine habitu non retinet privilegiu. uel

ibi cum uicibus uel corrupta contraxerat uel aliam uxore3 habuerat

uel quia hoc est diuinare. dic tertio t uerius q de alio privilegio lo-

quitur t sic concordat vt. j. e. s. in ceteris autem.

U Coniugatos. deferentes tonsuram uel habitum. ut. j. dicit.

U Renegatur. j. de reg. iu. cum quid yna. cum suis concoz. ibi uide

de hoc. io. an.

U Ceteris. vt privilegio quod habent ne vexentur exactionibus

uel collectis. C. de epi. t cle. l. ij. s. de vi. t hosta. cleri. c. vlt. io. an.

U Premissis. privilegio scilicet canonis inno. privilegio concilij pa-

risiensis.

U Clericali t sic intelligatur decre. s. e. ioannes.

U Insuperuentionem. distributiones quondiane solum presentibz

qui interfunt diuini dari debent consuetudine non obstante

Et qui aliter illas receperunt non faciunt illas suas. t ideo de

distributionibus que dantur pro annuierarijs defunctorum t p-

batur huius decre. dictum in fi. per decre. s. de preben. licet.

Ubi uero interlocutoria super eo. p
fertur quod non parat p iudiciu
negocio principali: uel iudiciu
nullum reddit: nisi fuerit appella-
tum ab ipsa per appellatione3 a dif-
finitua postea interiectã grauamẽ
illatuz nequaquam poterit reuoca-
ri. **B**onifacius octauus.
Explicit secundus. Incipit tertius.
De uita t honestate clericorum.
Clerici qui clericali or-
dinis dignitatẽ no modi-
cum detrahentes se iocu-
latores seu goliardos fa-
ciunt aut bufones si p anu artẽ illam
ignominiosã exercuerit ipso iure
si aut tpe breuiozi t tertio moniti
no respuerint: careant omni pri-
uilegio clericali. **B**oni. octauo.
De clericis coniugatis Rubri.
Clerici qui cum uicis t
uirginibus contraxerunt
si tonsuram t uestes defe-
rant clericales privilegiu
summa huius tit. de biga. s. item quid si quis. licet Ber. contrarium
not. de cleri. coniuga. sanc. t Bar. brix. in questione dominicali q
incipit. quis cognouit uirginem. t Ber. s. de biga. debitum in glo.
ylt. tum quia non diuisit carnem suam in plures. ut ibi. tum quia se
quens matrimonium fingitur pcessisse. ut supra qui si. sunt legit.
tanta.
U uestes. xxi. q. iij. omnis iactantia: t per totam questionem t. s.
de vi. t bone. cleri. clerici.
U Canonis. xvij. q. iij. si quis suadente.
U Clericalis. hinc ergo fauori clericus renunciare non potest. de
sen. excom. contingit. j. de foro compe. si diligenti. Sed nunquid ta-
lis clericus si habebat rescriptum ad uacaturam antequam contra-
beret. mortua tali uxore si postea uacat illa prebenda. potest illã pe-
tere? Terminauit. Bar. brix. in princ. questionum suarum questio-
ne que incipit. quidam impetravit q non. quia contrabendo ma-
trimonium renunciauit per ipsum factum t animu deposuit t hoc
est uerum. nam tunc etiãz perdidisset ius in re. multo fortius ergo
ad rem fm ea que no. s. co. c. i. ad hoc. j. de concess. preben. c. vlt.
Item contrabendo uoluit perpetuo adberere uxori. xxxij. q. ij. so-
let. s. de condi. ap. c. vlt. t eligendo alterum de contrarijs alteri re-
nunciauit supra eo. li. de postul. c. vno. de elec. vt quis duas ad hoc
j. e. c. vbi dicit in ceteris ec.
U Concilium. supra de foro compe. c. ij. quod habetur pro palea.
xi. q. i. c. ij.
U Declaramus. ex hoc t superioribus nota approbatam opinio-
nem io. no. xxij. di. clerici. t reprobatam opinionem. Bar. brix. ibi
no. qui dicebat q clericus coniugatus in nullo poterat privilegio
gaudere. quantumqz in habitu t tonsura incederet. quomodo er-
go respondebitur ad decre. s. e. ioannes. triplex est solutio. prima e
q ex sola delatione tonsure sine habitu non retinet privilegiu. uel
ibi cum uicibus uel corrupta contraxerat uel aliam uxore3 habuerat
uel quia hoc est diuinare. dic tertio t uerius q de alio privilegio lo-
quitur t sic concordat vt. j. e. s. in ceteris autem.
U Coniugatos. deferentes tonsuram uel habitum. ut. j. dicit.
U Renegatur. j. de reg. iu. cum quid yna. cum suis concoz. ibi uide
de hoc. io. an.
U Ceteris. vt privilegio quod habent ne vexentur exactionibus
uel collectis. C. de epi. t cle. l. ij. s. de vi. t hosta. cleri. c. vlt. io. an.
U Premissis. privilegio scilicet canonis inno. privilegio concilij pa-
risiensis.
U Clericali t sic intelligatur decre. s. e. ioannes.
U Insuperuentionem. distributiones quondiane solum presentibz
qui interfunt diuini dari debent consuetudine non obstante
Et qui aliter illas receperunt non faciunt illas suas. t ideo de
distributionibus que dantur pro annuierarijs defunctorum t p-
batur huius decre. dictum in fi. per decre. s. de preben. licet.